

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
700 Ptas. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptas. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.404 - Dimarts, 13 de març de 1923

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

EL SIGLO

VENDA EX-
CEPCIONAL

D'ARTICLES PER A PRESENT

A
PREUS REDUITS

VEGIN-SE LES ESCAPARATES

SALONS DE
BELLES ARTS

PRIMER PIS

ACTUALMENT

obres de Bonet del Rio, Ca-
sado, Lleyxà, Planas Dòria, Urbezo, Valls

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... 4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

PROCURA
que mai no manqui un flascó de
AIGUA DE
COLONIA AÑEJA
que perfuma i suavitza
l'aigua del bany.

FLASCÓ 2.50

PERFUMERIA GAL
MADRID

MOSAICS E. F. ESCOFET & C^{ia}
Ronda Uni-
versitat, 20

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Pell i Ven-
neri. Sant Pau, 23, principal, 2.

Dr. G. Moragas de l'Hospital de Santa Creu. Malalties de la pell i gènito-
urinàries. Portaferrissa, 18, entr. - De 4 a 6 i de 8 a 9.

Curació radical de l'Ozena (Fetor de l'alè)

Dr. Cusi i Vidal de l'Hospital de la Santa Creu. COLL, NAS i ORE-
LLES. Passeig de Gràcia, 83, pral. - Tel. 3274 A.

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa
BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14,
pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Borrell, 71 i 73
Telèfon 984 A
Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

Lluís Cunill i Poblet
Metge Oculista
Ha traslladat el seu consultori al
carrer de Provença, 255, principal
(entre Claris i Llúria)
De 11 a 12 i de 3 a 5. Festius: de 11 a 12

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERMI-MATARO
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 12
de març de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:

762.5, 764.0, 764.8.

Termòmetre sec: 9.0, 12.7, 11.0.

Termòmetre humit: 5.0, 7.9, 8.2.

Humitat (centèsimes de saturació):

48, 47, 65.

Direcció del vent: N., SSO., SO.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 8, 5, 2.

Estat del cel: Quasi serè. Serè.

Classe de núvols: C.St.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 14.8; mínima, 4.8; mínima prop
del sol: 2.9.

Oscil·lació termomètrica: 9.8.

Temperatura mitja: 8.7.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, insignificant.

Recorregut del vent en igual perío-
de: 185 km.

Observacions particulars: Boira al
matí.

El director, E. Alcobé

- Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura
inapetència. B. Domenech, Ronda
Sant Pau, 71.

Atropella.

Al dispensari de la Ronda de Sant
Pau va ésser auxiliat diumenge Joan
Pere i Ortiz, de 29 anys, el qual tenia
ferides contuses al cap, pronòstic re-
servat, per haver-lo atropellat a la
placa de Tetuan un automòbil que
va fugir.

All del carrer de Septúveda van en-
trar a Antoni Soler Cirera, de 17 anys,

atropellat per un tramvia al carrer d'Arbú, havent sofert una ferida per esquinçament a l'orella esquerra.

Al de Gràcia, auxiliaren a Sebastià Torres Gualador, de 41 anys, atropellat per un tramvia al carrer de Salmadon, resultant amb ferides contuses al cap i a la mà esquerra.

Vaixelles

PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Durant la nit de diàscrit a diumenge van entrar lladres a una daga del carrer de la Llibreteria, 9, obrint amb clau falsa, i se'n van endur alguns paquets d'estofes i navages. El calaix del tauler va ésser buidat, no podent-se precisar els diners que hi havia.

Cristalleries

J. Llorens, R. 1026, 30

El tren lleuger que passa per l'estació del Clot, a les onze del matí, davant del carrer de Sant Joan de Malta, agafà ahir a Miquel Ribas Solà de 69 anys, habitant al carrer de les Escoles, núm. 9.

Dos guardes civils de cavalleria el conduïren al Dispensari de Sant Martí. Sembla que el Ribas patia una malaltia crònica.

A migdia va anar, amb automòbil, a Montjuïc una dona vestida amb una bata blava. Quan l'automòbil va desaparèixer, ella es deixà caure al fons de l'Estadi. Un guarda de l'Expostoi la recollí i la conduí amb un automòbil, al dispensari d'Hostafranchs on va morir pocs estones després d'arribar.

No s'ha sabut el nom de la morta. A la camisa hi dula les inicials M. E.

JOIES VILANOVA

Unió, 6.

A una fàbrica de barres, propietat dels senyors Goig i Tarró, del número 30 del carrer de Curtidors, s'hi declarà un incendi.

Les pèrdues són de consideració. El bomber Tomás Soldevila, de 33 anys, rebé una ferida lleu al braç dret, de la qual fou assistit al dispensari del Teulat.

L'amic comptador

us dirà que la làmpara que estalvia més fluid, i, per tant, dona el màxim rendiment, és la

Budapest TUNGSRAM
corrents i de 4 vatio

la millor estrangera que existeix avui. Exigiu-la als vostres proveïdors i en general a tots els establiments de llum; en cas de no tenir-la demaneu-la a Montesa, 10, Madrid.

Diumenge al matí, al carrer de Vintú, un urba volgué fer retirar un venedor ambulat d'espelmes que no tenia permís. El venedor, lluny d'obeir, es va insolentiar amb l'urba, movent un gran escàndol, i quan l'agent del municipi va voler endur-se'l al quarteret el venedor s'hi va negar i es va ajeure a terra declarant en vaga de cames i braços caiguts.

S'apilota públic i aviat sortiren algunes persones prenent partit a favor del venedor i en contra del urba, donant lloc a un altre escàndol més gran que el primer.

Degut a la confusió, el venedor va desaparèixer, però l'urba, aleshores, va procedir a la detenció de dos subjectes, caps de moti, i els va portar a la delegació.

UI! Alerta!

GRANS REBAIXES

de l'1 al 15 del corrent en jocs de cacerols, olles, pots, escriptoris, etc., en alumini classe extra. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

A la matinalada d'ahir e presentà al dispensari del carrer de Berbarà, Pere García Gómez, de 22 anys, el qual tenia ferides incises a la cara i una esquerra, produïdes, segons va dir, al carrer de l'Est per un individu que el va agredir amb un tallellomies, de resultes d'una baralla que havien tingut. Afegí que no coneixia l'agressor.

Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Diumenge a la nit va ésser curat al dispensari de Sant Andreu, Ramon Borda Tarralls, de 40 anys, jorner, qui tenia una ferida incisa a la cara i contusions al cap.

Segons va dir, anava en un tren procedent de Montesa, i passant per Olesa, va creuar un tren ple de llanya. D'aquesta llanya se'n va despendre un tronc que va entrar per

la finestra del vagó on anava el Borda, causant-li les nates referides.

Per mitjà del Concurs-Venda de Pianos Pianos padeu adquirir un magnífic instrument últim model, per sols

PESETAS 1.050

No es tracta de cap rifa. El subscriptor d'una Polissa mai pot perdre son diner i en canvi pot resultar evidentment beneficiat. Si sol·liciteu detalls a

CASA IZABAL

a res us comprometem i podeu trobar la forma ideal d'adquirir un autèntic

PIANO PIANOLA

Passeig de Gràcia, 35

Bonsuocés, 5

Al carrer de Sant Antoni quedà estès a terra Joan Callejo Herrero, de 40 anys, el qual havia tingut una commoció cerebral greu.

Els guàrdies el portaren a l'Hospital en estat greu.

Al Passeig de Gràcia l'auto número 9367 atropellà a Josep García Obiol, de 37 anys, produint-li la fractura de la cama.

Fou portat a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere.

Han tornat a la vaga els obrers del Metropoli.

Mobles americans

per a DESPATX
Salmeron, 75

El famós «Trio de l'Arxiduc» (en si bemoll, op. 97), constituirà, sens dubte, el moment de màxim interès del cicle complet de les obres per a piano, violí i violoncel, de Beethoven, que està donant amb gran èxit, a la Sala Mozart, el nostre per tant conceptes admirables «Trio de Barcelona».

El caràcter grandiosament heròic d'aquesta obra, amb el seu endant sublim, qualificat com el més bell ideal de santedat i divinitat, la converteix, no sols en el més admirable de tots els tríos beethovenians, sinó en una de les més altes concepcions del geni musical de tots els temps.

Completeran el programa d'aquesta immillorable sessió, el Trio op. 1, núm. 1; el Trio postum, en si bemoll i les magnífiques «Variacions en si bemoll», op. 14.

Com està anunciat, aquesta darrera sessió tindrà lloc avui, a la nit, a la sala esmentada.

-Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Ha quedat obert l'abonament als dos concerts que donarà el violoncellista Antoni Sala a la Sala Mozart els dies 21 i 23 de març, a la nit.

L'interessant programa és integrat per obres de Bach, Veracini, Locatelli, Brahms, Strauss, Faure, Popper i amb la primera audició d'un «Nocturn Espanyol» del mestre J. Graní.

COMPRO AL COMPTAT
torpedo «Studebaker» Grand-Six, de model recent, en bon estat. Salmeron, 34, principal, d'una a tres.

La Junta Administradora de l'Hospital de la Santa Creu, continua dirigint sentides cartes als veïns de Barcelona, fent una crida a llurs tradicionals sentiments caritatius a favor de la gran obra que realitza aquesta benèfica i antiga institució de la ciutat barcelonina.

Com era d'esperar, i responen els veïns a aquest piadós requeriment, vénen rebent-se a l'Administració del dit Hospital nombrosos butlletins de subscripció mensual.

Per aquest motiu i amb la impossibilitat d'expressar l'agraïment a cada un dels generosos subscriptors, la Junta Administradora de l'Hospital de la Santa Creu, ha pres l'acord de fer públic el seu agraïment a tots per mitjà de la premsa.

Davant de la Universitat un automòbil núm. 5755 va atropellar ahir el noi Ramon Bullon Diaz, de 12 anys, i li va causar una ferida per esquinçament al genoll dret, produïda reservat. L'auto va nuri i el noi va ésser curat al dispensari del carrer de Sepúlveda.

A poca distància, o sigui, prop del monument de Güell un altre auto núm. 10063 va atropellar a don Llàtzer Llinàs Oliver de 60 anys, advocat i li va produir crúiximent general i

probable fractura del fèmur esquerre, també de pronòstic reservat.

Va ésser auxiliat en el ja indicat dispensari, i d'allí conduí al seu domicili, Balmes, 25.

El xòfer és a disposició del jutjat.

Ahir vespre, prop de la fàbrica de velluts que hi ha al cap d'avall del carrer de Burriana (Sant Andreu), un carro caigué daltabaix de la via fèrria de França, i el carreter Pere Vilà Casas, de 60 anys, pagès va rebre ferides contuses al cap i commoció cerebral de pronòstic reservat, havent estat curat al dispensari de Sant Andreu.

Per causa de la inseguretat del temps, hagué de suspendre's diumenge passat la celebració del «Dia del Nado», en que nols de distingits Col·legis havien de participar per als carrers a benefici de la Lluita contra la Mortalitat Infantil. Per consegüent l'esmentat acte tindrà lloc diumenge vinent.

El proper dia 19 festivitat de Sant Josep, els alumnes de l'Escola Catalana del Cartho Regionalista de la Bordeta, obsequiaran amb festes escolars al president honorari i protector de les Escoles, N'Antoni Tomas i Boix, regidor del districte amb motiu del seu Sant.

Avui a les 11 de la tarda començarà al Centre Excursionista de Catalunya, Parada 10, el «Curs preparatori del X Concurs Nacional d'Història de Catalunya», el qual anirà a càrrec del senyor Pau Romeva.

La conferència tindrà lloc tots els dimarts a la mateixa hora fins a Pasqua Granada.

Una condició remarcable dels Concursos-Venda de Pianos-Pianola que amb tan gran èxit ve organitzant la Casa IZABAL és que al subscriptor d'una Polissa no se li ofereix el present d'un instrument determinat, més o menys bo, sinó que ell mateix pot elegir lliurement el que més li agradi, podent tots resultar fàcilment premiats. Actualment està obert el

11 CONCURS
En anàlogues condicions als deu anteriors, i us ha d'ésser interessant sol·licitar detalls a la Casa IZABAL, en la seva Central del Passeig de Gràcia, núm. 35, o la seva Sucursal del carrer Bonsuocés, 5

La Caixa d'Estalvis de Barcelona ha ingressat 1030090 pessetes, procedents de 5812 impositicions, essent 412 el nombre de nous impositors.

S'han satisfet per 1552 reintegres 76993 pessetes amb quaranta cèntims i per a la compra de valors per compte de 13 impositors, 43378 pessetes amb 85 cèntims.

Total 1565 reintegres i 812282 pessetes amb 25 cèntims.

La primera de les conferències públiques que sobre teoria i pràctica fotogràfica ha organitzat la Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya tindrà lloc el vinent dijous a les deu de la vetlla, anant a càrrec de l'enginyer químic don Rafel Garriga, el qual desenvoluparà el tema «Perspectiva en Fotografia». Per assistir-hi és necessari la prèvia inscripció en l'atage social segons condicions que es trobaran en els comercis fotogràfics.

El termini per a sol·licitar els premis la virtut i el mèrit ofers per la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País en el seu darrer programa, acaba el dia 31 del mes que som, admetent-se fins aquesta data les instàncies documentades a la Secretaria de la Corporació (carrer de rer de Sant Sever 5 pral.) de quatre a setdelatarda. Els qui tinguin ja incoat expedient en concursos anteriors i desigun optar als premis continguts en aquest programa bastarà que ho demanin per escrit en el termini abans dit ue es doni per reproduir l'expedient, completant la documentació al fog insuficient.

Al local de l'Economia d'Amics del País es facilitaràn exemplars del programa a les persones que desigun assabentar-se del concurs i condicions del mateix.

Diumenge al matí, després de la celebració de misses de campanya, prestaren el jurament de fidelitat a la bandera espanyola els reclutes dels cosos d'aquesta guarnició, havent-ho efectuat en l'explanada dels

quartiers nous els dels regiments infanteria de Vergara i Alcántara i quarta comandància de tropes d'Intendència, a la caserna de Sant Ferran els de Jaén, a la del Bonsuocés els de Badajoz i quarta comandància de tropes d'«Sanitat Militar, a la de Girona, els del regiment dragons de Santiago, en la dels Docks els de Montesa, a la de l'Alfons XIII, els de Numància, en la de Sant Agustí els del primer d'artilleria de muntanya, a la d'Alarasanas els de l'octau lleuger, quart de zapadors-minadors i brigada topogràfica d'enginyers, a la de Santa Madroona, els de la comandància d'artilleria de Barcelona i di pòsit de cavalls sementals d'Hospitalet i en el Castell de Montjuïc, els del batalló caçadors de muntanya de Plaogncia.

Assistiran a l'acte els generals i caps d'Estat Major de les respectives brigades, l'intendent de la regió, l'intendent de la regió, l'inspector de Sanitat Militar i els caps i oficials francs de servei.

La tropa fou obsequiada després amb menjars extraordinaris.

Molts caps principals dels cosos dirigiren allocucions als reclutes.

També juraren la bandera els reclutes dels cosos de guarnició en les diverses places de Catalunya, llevat de Girona i Figueres, que hagué de suspendre's per causa de la pluja.

Vida religiosa

Avui: Sants Ramir, monjo, i Roderic, prevere, i Santa Modesta. — Demà: Sants Afrodici i Patrici, màrtir, i Santa Matilde.

Quaranta hores: Avui, a l'església de la provincial Casa de Caritat. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda. — Demà, a l'església de Religioses Arrepentides.

La missa d'avui: Del dia, color morat. — La de demà: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula. — Demà, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la mateixa capella.

Basílica de nostra Dona de la Mercè. — Demà, començarà la novena a Sant Josep Oriol: Novena a Sant Josep Oriol: tota els dies a dos quarts de nou, missa a l'Altar del Sant, exercici propi de la novena amb cant dels Parenetres i goigs, del mestre Pérez, per l'Escolania, i veneració de la Santa Reliquia.

L'Arxiconfraria de Mares Catòliques, demà, dia 14, segon dimercres del corrent, celebrará a l'església de Sant Agustí, els seus exercicis mensuals amb missa de Comunió a les vuit; i a la tarda, a dos quarts de cinc, la funció de Reglament amb plàtica pel senyor Director, doctor don Pasqual Llobet.

Bisbat

—A la Secretaria de Cambra d'aquest Bisbat s'ha rebut un edicte convocant a oposicions per a proveir un benefici de segon mestre de cerimonies que hi ha vacant a la Catedral de Valladolid.

—El cardenal doctor Reix, el darrer dissabte, va estar a Tarragona, visitant el cardenal doctor Vidal i Barraquer.

—El bisbe de Solsona ha signat els següents nomenaments:

Don Senén Rodamillans, ecònom de Valleriola; don Vicens Vilaplana, regent de Palau de Torà; don Esteve Mantanya, tinent de Santes Creus; don Ramon Llovera, coadjutor de Cervera; don Fidel Antich, id. de Mades; i don Salvador Casals Solà, beneficiat de Sant Joan de Berga.

—Ha mort i beneficiat degl de la Comunitat de Granollers, mossèn Pau Blauart i Balañà.

—Al convent de les Religioses Carmelites de Sabadell ha mort la Germana Carme Alós.

Necrològica

... matí ha lliurat la seva ànima a Déu, En Carles Calleja i Borja Tarrús, catedràtic de la Facultat de Medicina i de Ciències de la Universitat de Barcelona. Actualment era també secretari general d'aquesta Universitat.

Va néixer a Madrid l'any 1872. Era nebot d'En Julià Calleja i Sanchez. Després d'haver-se doctorat va guanyar per oposicions la càtedra d'histologia i anatomia patològica de la Facultat de Barcelona.

Essent encara estudiant va publicar una notable Memòria sobre la regió olfactiva del cervell, la qual ha servit de base a nous i mes importants

treballs. La van traduir en diversos idiomes. L'any 1891 va guanyar el premi Fourquet, i ha representat Espanya en diversos Congressos. A ell se li deu l'organització del gabinet i laboratori d'histologia i anatomia patològica de l'Hospital Clínic de Barcelona. Ha publicat: «Descobriments de nou mètodes de coloració histològica», «Histogènesi dels centres nerviosos», «Importància del nucli en la vida cel·lular», «Distribució de les cel·lules cebades d'Ehrlich», «Contribució a l'estudi de la histogènesi del cervell de l'home» i «Anatomia patològica de la cel·lula nerviosa».

Rebén la seva desconsolada vídua i tots els seus, el nostre condol, i preguem perquè Déu li doni millor vida a l'altre món.

... al matí va tenir lloc l'enterrament de l'honorable senyor Bofill, el qual, després de penosa malaltia, soferta amb exemplar resignació cristiana, lliurà l'ànima a Déu, di-vendres a la nit.

La notícia no fou feta pública per expressa voluntat del finat, persona de tanta valua com modestia; així i tot, a l'acte de l'enterrament hi acudí una nombrosa i distingida gernació, donant proves de l'apreci que el finat s'havia meregut per les seves virtuts.

En el dol profund de la família ens associem de tot cor, singularment amb el benivolunt amic En Jaume Bofill i Matas.

Al poble de Sant Jaume Sas-Oliveres, on residia, lliurà, divendres passat, la seva ànima a Déu, després de ràpida i cruel malaltia, la virtuosa senyora donya Maria Santauellà, vídua de Cambó, mare amantíssima del nostre benivolunt company En Daniel Carbó («Correcuila»).

L'acte de l'enterrament i funerals, celebrats dissabte, es veleren concorregutíssims, palesant l'estimació i simpaties que amb el seu tracte bondados s'havia conquerit la finada entre tots els qui l'havien coneguda.

Descansi en pau la qui en vida fou model exemplar de virtut i rebén la família tota i d'una manera especial el nostre company, l'expressió sincera del nostre més sentit condol

Desgràcia a una bòbila

Un noi mort

Al migdia de diumenge, uns nois que jugaven a una bòbila situada al carrer de Sardenya, entre Còrsega i Indústria, van tenir l'oculid d'entrar a una mina practicada pels obrers per treure terra.

A poc d'ésser dins, es va produir un enfonsament de terra i els nois van fugir, tret d'un que va quedar colgat.

Els companys van demanar auxili i van acudir alguns homes, els quals van procedir a l'extracció de la terra, però per més pressa que s'hi van donar, van fer tard i el noi era ja mort quan el van trobar.

Es deia Josep Gishert Bot, de 13 anys, i habitava al carrer de Grac-sol, 85, primer.

Anuncis Oficials

PAROS I EDIFICACIONS S. A.

Dissabte 24 del corrent, a dos quarts de quatre de la tarda, celebrará en son local, Plaça de Catalunya, 9, la Junta general ordinària de reglament.

Els accionistes hauran de dipositar llurs accions tal com estableixen els articles 17 i 18 dels Estatuts.

Barcelona, 12 de març de 1923.—El president, F. Armengol.

BANC URQUIJO CATALA

En virtut d'acord de la Junta general ordinària de senyors accionistes que avui s'ha celebrat, a partir del 12 de l'actual es farà efectiu, prèvia deducció d'impostos, el dividend actu corresponent a l'últim exercici, a raó de 35 pessetes per acció, equivalent al set per cent del capital desemborsat.

El dit pagament es farà a Barcelona al local social (carrer de Pel-layo, 42); a Madrid, al Banc Urquijo; a Bilbao, al Banc Urquijo Basconga; a Sant Sebastià, al Banc Urquijo de Guipúscoa, i a Gijón, al Banc Miner Industrial d'Astúries.

Barcelona, 11 de març de 1923.—Per a. del C. d'A., Félix Escalas, Director i Secretari general.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

ARRIBADA DE LA REINA

Madrid, 12, 2 tarda.
Amb l'express d'Andalusia arriba ahir el matí a Madrid, procedent d'Algecires, la Reina donya Victoria.

Fou rebuda a l'estació pel Rei don Alfons, la Reina donya Maria Cristina, l'infant don Alfons, el príncep don Ramon, l'infant don Ferran i la duquessa de Talavera.

Acudiren també a l'estació el president del Consell de ministres i els ministres de la Guerra, Governació i Gràcia i Justícia, aquest últim amb la seva senyora; l'alcalde, el president de la Diputació, els governadors civil i militar i altres personalitats.

AL PALAU

Aquest matí han despatxat amb el Rei el president del Consell i el ministre de Gràcia i Justícia.

Després del despatx ha rebut el militar, entre la qual figura el sergent Vassallo.

El ministre de la Governació, en rebre avui els periodistes, ha manifestat que aquest matí s'havia efectuat l'enterrament del Noi del Sudre, a Barcelona, sense que s'hagués produït cap incident.

—No és exacte — ha afegit el duc d'Almodovar — que hagi dimisit el governador de Barcelona.

El Govern es preocupa seriosament de l'agressió social, com ho demostra el Decret publicat ahir a la «Gaceta».

No s'ha practicat cap detenció relacionada amb la mort d'En Salvador Seguí.

El ministre de la Governació ha rebut després la visita d'una comissió de Màlaga.

Sobre aquest assumpte ha manifestat el ministre que les mesures sanitàries adoptades a Màlaga havien aconseguit localitzar la malaltia en una sola barriada.

En aquesta hi ha dos malalts, però estan millor.

DE LA PRESIDENCIA

El president del Consell ha rebut aquest matí la visita del president del Tribunal Suprem, don Bonaventura Muñoz.

Després, pariant amb els periodistes, ha manifestat que no succeïa res, dominat el bon temps, natural i polític.

VISITA

Aquest matí ha visitat al ministre d'Estat l'ambaixador de França.

L'ESTAT SANITARI DE MALAGA

Aquest matí ha arribat a Madrid, procedent de Màlaga, una comissió formada pels representants a Cortes per aquella localitat, l'alcalde i altres representants de les forces vives de la localitat, per a exposar al Govern els danys que a la població causen les mesures sanitàries del Govern, pels casos de pesta bubònica registrats.

Formen part de la comissió els senyors Bergamín i Armida.

La comissió ha estat aquesta tarda al ministeri de la Governació, conferenciant primerament amb el director general de Sanitat i després amb el ministre.

Han manifestat els comissionats que per part de l'Ajuntament no es posaria la menor dificultat, ans al contrari es cooperaria a totes les mesures de rigor que s'adoptessin referents a vacunació, sanejament d'habitatges, destrucció dels mosquitos que es puguin considerar com a vehicles de l'aterrible malaltia.

El que solliciten, en canvi, és que no s'exageri la notícia en termes que alarmen i perjudiquin la població.

Actualment, com que s'ha prohibit que amarrin els vaixells, resulta que els obrers del moll estan en atur i falta col·li, carbó i altres matèries necessàries per a les fàbriques, les quals hauran de suspendre també llurs treballs, agreujant la situació.

El ministre ha justificat les mesures adoptades, de la necessitat d'atendre la salut pública.

La comissió ha visitat després el president del Consell, davant del qual també s'han queixat de les mesures de caràcter sanitari que s'han pres.

El president, parlant després amb els periodistes, ha manifestat el següent:

—No es tracta de clausurar el port,

sinó de consignar en les patentes dels vaixells que hi ha hagut alguns casos de pesta bubònica.

El Govern segueix amb interès aquest assumpte, per tractar-se de la salut pública, però no es farà res que perjudiqui el comerç.

A L'ACADEMIA D'INFANTERIA

Ahir, diumenge, se celebrà a l'Acadèmia d'infanteria de Toledo l'acte de jurar la bandera als alumnes de la promoció d'aquest any.

Hi havia el ministre de la Guerra, el subsecretari d'aquest departament i el cap de l'Estat Major Central general Aizpuru, el capità general de Madrid i els governadors civil i militar de Toledo i l'alcalde de la Ciutat Imperial.

El ministre de la Guerra, amb el seu acompanyament, sortiren al matí en automòbil, essent rebuts a l'entrada a l'Alcàsser pel director de l'Acadèmia general Losada i per tot el quadre de professors.

Els alumnes de l'Acadèmia, vestits de gala, es trobaven formats al pati.

Tributats els obligats honors de presentació del governador a les autoritats, es va dir una missa de cambrava, cohescent-se l'altar a l'esplanada de l'Alcàsser.

Després de l'acte religiós es va procedir a la cerimònia de la juramentació dels alumnes de la promoció de l'any actual, presentant-la, ultra les autoritats, nombrosos públics, situats a les galeries de l'Acadèmia.

El ministre de la Guerra, després, dirigí des del centre del pati, una xaridorsosa allocució als alumnes.

Per a nosaltres — digué — és l'acte d'avui sense precedents i sense reiteració possible.

Malgrat l'hàbit de parlar en públic, em sento afectat i refugiat en el més íntim de l'ànima, vaig a deixar parlar el cor.

Diu que el sentiment adivina sempre el que l'entendiment no comprèn, i significa tant en la vida que li mou a dir als professors que si algun dia es venen a brumats per la tècnica, procurin abans que cultivar llur intel·ligència, cultivar i forçar llur sentiment.

No hi hauria exercici ni sacrifici heroic sense la prèvia iniciació dels professors, educant amb les evocacions de la mort, enlairant el deure i el sacrifici.

Recorran els alumnes altres terres d'aquesta Espanya única i indivisible, però segurament no gravareu mai, com quedarà gravada a la vostra ànima aquesta cerimònia, efectuada en aquesta melancòlica terra castellana.

Tindreu altres caps, però no oblidareu a aquests que constitueixen per a vosaltres l'impuls d'una esperança per a la pàtria.

Descriu tot el que significa l'acte patriòtic de la juramentació de la bandera.

—Amb vosaltres — diu — Espanya serà sempre vencedora.

Fora pessimismes i murmurations miserables; que aquesta promoció, les anteriors i les esdevinidores siguin les encarregades a renovar les grandees de la Pàtria.

El Rei, cap suprem de l'Exèrcit, del qual tots som fidels servidors, s'ha dignat premiar avui una història brillant de soldat, encarregant-me que us notifiqui qu'ha promogut al càrrec de general de brigada el coronel Losada, qui fins avui fou el vostre director.

Acabà l'acte aplaudint-se calurosament el ministre i vitorejant el Rei, Espanya i l'Exèrcit.

La resta del matí l'ocupà el ministre en visitar totes les dependències de l'Acadèmia.

A dos quarts de dues de la tarda, a la mateixa Acadèmia, fou obsequiat el senyor Alcalá Zamora amb un banquet d'uns 1.300 coberts, al qual assistiren totes les autoritats, professorat, alumnes de l'Acadèmia.

Davant els reiterats precs dels alumnes, parà als postres el ministre, en to familiar.

Com que el coronel Losada portava i a posat el fàix de general, que fou del seu pare, aprofità el ministre aquesta circumstància per a posar de relleu actes d'estímul que tant enalteixen a qui s'eleva per mèrits propis.

Fou objecte el ministre d'una sorollosa ovació.

Després, per a festejar l'ascens del coronel Losada, es va concedir als alumnes cinc dies de permís.

EL CAPITÀ GENERAL DE CATALUNYA

Aquest matí ha conferenciat amb el ministre de la Guerra el capità general de Catalunya, marquès d'Estella.

ORIM PASSIONAL

A l'estació del Migdia es desenvolupà ahir un segnat succeís.

Moments abans de sortir el correu de Barcelona, Eloi Alfonso Paz, de 43 anys, vell que en un vagó de tercera la seva muller Leonor Alarcon Diaz, de 36, mantenien un animat diàleg amb un subdit francès anomenat Maurici Seb, de 23 anys, mecànic d'aviació.

Eloi, sense que ningú els cap paraula, es va treure un ganivet i es dirigí a la seva muller, a la qual donà una forta punyalada, i una altra a Maurici.

Alguns viatgers desarmaren l'agressor, remenant-lo als agents de l'autoritat.

Els ferits foren portats al botiquí de l'estació.

Leonor havia mort instantàniament, puix havia rebut una punyalada al cor.

Maurici presentava una gravíssima punyalada al coll.

L'agressor declarà que feia dos mesos que havia tornat de Fernando Poo, observant en la seva muller una conducta un xic dubtosa.

Això donà lloc a violentes disputes entre el matrimoni, acordant separar-se.

Leonor marxava ahir al seu poble i Eloi decidí acomiadar-la.

En veure-la parlar amb el mecànic, creient que aquest era el seu amant, els agredí.

Maurici ha declarat que coneixia a Leonor des de feia poc temps, amb la qual tenia escassa amistat, i que havia acudit a l'estació a acomiadar-la.

EL CAMPIONAT DE FUTBOL

Ahir es jugà un partit de futbol, de campionat, al camp del Reial Madrid, entre l'equip propietari del camp i el Racing.

Empataren a dos gols.

El partit fou pròdig en incidents i hi hagueren moments que el públic invadí el camp repartint-se algunes botifelles.

Com el Racing, l'Athletic i el Reial Madrid tenen jugadors desqualificats, fins que resolgui la Federació Central no se sabrà quin quedarà campió regional.

FIRMA DE GRACIA I JUSTICIA

Madrid, 12, 4 1/2 tarda.

Declarant excedent a don Ignasi Vador, magistrat del Tribunal Suprem.

Jubilant al magistrat de l'Audiència de Barcelona don Josep Tallantes.

Nomenant magistrat del Tribunal Suprem a don Francisco Alvarez Vega.

Nomenant president de l'Audiència de Barcelona a don Angel de Vera Regulez.

Idem fiscal de la de Madrid a don Odolf Suàre.

Nomenant magistrat de l'Audiència de Madrid a don Josep Bonel.

Nomenant magistrat de l'Audiència de Barcelona a don Hermenegild de la Cabada, don Wenceslan Doval i don Josep Ruiz López.

Idem magistrat de Valladolid a don Otero de la Torre.

Idem de la Corunya a don Sebastia Carnón Vega.

Idem de Cáceres a don Ferran Blad.

Idem d'Oviedo a don Miguel Orell.

Idem de Saragossa a don Miguel Aguilera.

Idem de Palma a don Eusebi Montecola.

Idem de Sant Sebastià a don Josep Santaló.

Idem de Cadix a don Manuel Parrilla.

Nomenant president de l'Audiència provincial de Granada a don Aureli Palbez.

Idem advocats de la provincial de León a don Marius Alonso, i de Tarragona a don Eduard Alonso.

Idem tinent fiscal de Saragossa a don Ildefonso Matos, de Palma a don Benet Ulla.

Nomenant president de l'Audiència de Santander a don Modest Domínguez.

Concedint l'edict de la resta de la pena imposada per l'Audiència de León a Manuel Abajo Rios.

Rehabilitant el títol de duca de Santa Cristina a favor de donya Maria Alvarez de Toledo i Caro.

SOBRE EL DECRET D'ASSOCIACIO

La «Gaceta» publica un Real decret de Governació dictant regles sobre el dret d'associació que reconeix als ciutadans l'article 13 de la Constitució espanyola.

Diu així:

«A proposta del ministeri de la Governació, i d'acord amb el meu Consell de ministres, vint en decretar el següent:

Article primer. — En cada Govern de província, amb numeració corresponent al Registre especial d'associacions, a què es refereix l'article setè de la llei de 30 de juny de 1887, i a mesura que, segons prescriu l'article 5 de la mateixa llei, siguin presentades les actes de constitució, s'obrirà un expedient al qual s'incorporaran aquestes, darrera dels estatuts, reglament, contractes o acords pels quals hagi de regir-se cada associació i successivament tots els restants tràmits, diligències i resolucions a què doni lloc la vida d'aquelles.

Article segon. — Al mateix temps que es lliuri al governador la còpia autoritzada de l'acta constitutiva d'una associació, s'hauran de presentar, per tal que siguin habilitats pels mateixos autors i marcats en tots els seus folis correlativament numerats, amb el segell del Govern civil, els llibres de registre dels socis i de contabilitat a què es refereixen els articles 10 de la llei i els següents d'aquest Real Decret.

En temps oportú, quan es trobin pròxims a acabar-se els primers, en presentarà l'associació uns altres de nous pels a l'identica habilitació, i una vegada aquells acabats es tancaran a continuació de la darrera inscripció amb la signatura del president de l'associació, sense que fins aleshores pugui fer-se ús dels novament habilitats.

La diligència d'habilitació dels llibres pel Govern civil, haurà d'ésser realitzada en el terme de dos dies hàbils, per tal que tornin a poder de l'associació al tercer dia d'haver-los presentat, i en l'expedient relatiu a l'associació es pendrà nota d'aquesta diligència, amb expressió de la data amb que es retingi i del número de folis de cada un dels llibres que hagin estat habilitats.

Article tercer. — En el llibre registre de socis s'hauran de consignar, sense interrupció, els noms, cognoms, professió i domicili de cada un dels associats, amb expressió de la data de les altes i baixes dels mateixos i dels càrrecs d'administració, govern o representació que els hagin estat encomanats, determinant-se també el dia que prengueren possessió dels mateixos, i el dia que deixaren d'exercir-los.

D'aquests nomenaments, possessions o cessis, ultra consignar-los en el llibre registre, l'associació haurà de donar coneixement per escrit al governador de la província dintre dels cinc dies següents al en què hagin estat acordats o efectuats i al mateix temps a l'autoritat local quan l'associació tingui el seu domicili en població que no sigui capital de província.

Estan sotmesos a les prescripcions dels paràgrafs anteriors els nomenaments, cessis, poseses, cessis i substitucions dels recaptadors de quotes de les associacions i dels conserges, porters o delegats als quals estigui encomanada la custodia i vigilància del domicili social.

Article quart. — En un dels llibres de comptabilitat que necessàriament ha de portar tota associació de les compreses en la llei, es farà per ordre de dates sota la responsabilitat dels socis que exercixin càrrecs administratius o directes, els «asientos» de tots els ingressos i despeses de l'associació, subjectant-se a les regles següents:

Primera. — Cada «asiento» d'ingrés o de despesa correspondrà a un sol concepte.

Segona. — Els «asientos» d'ingrés expressaran inequívocament la procedència del mateix i si es tracta de quotes de caràcter ordinari o extraordinari i la referència a l'associació.

o junta general de l'associació que hagués determinat l'imort de cada un d'ells.

Si l'ingrés esdevingués de donatiu, legat o subvenció, es farà un «asiento» per a cada un, amb expressió al fi a què es destina i amb la referència al document de la concessió i a l'acte d'acceptació per l'assemblea general o pels seus representants amb poder bastant.

Tercera. — Les apuntacions de despeses consignaran amb tota claretat en concepte dels mateixos i faran referència als estatuts, acords de l'assemblea general o en son defecte dels directores o administradors que expressa i singularment els hagi autoritzat en ús de les atribucions, així com el justificants corresponents.

Le apuntacions de despeses de personal consignaran la nòmina del mateix.

Si es tracta de despeses per socorsos o indemnitzacions dels associats o a llurs famílies, pagats el mateix dia, cada apuntació sols podrà englobar els que ho hagin estat per un mateix motiu i per igual quantia, i en aqueix cas s'haurà de consignar el nombre de socorreguts o indemnitzats i com sempre la referència als corresponents justificants.

Article cinquè. — De confusitat amb el que disposa l'article quart de la llei, els fundadors, directores, president o representants d'una associació ja constituïda, estaran obligats a presentar al governador de la província respectiva dos exemplars signats dels acords que introdueixin alguna modificació en els contractes, estatuts o reglaments socials, i per consegüent, l'alteració en l'import de les quotes ordinàries i del període de temps pel qual s'hagin establert. No res menys estaran obligats a donar compte a aquella autoritat dintre del termini de vuit dies, dels acords de les exempcions de quotes obligatòries i extraordinàries amb determinació de l'import d'aquestes i del fi a què es destinen.

Article sisè. — Per als comptes de recaptadors de quotes portarà l'associació un llibre especial, que haurà d'ésser habilitat pel governador civil de la província en la forma que determina l'article segon d'aquest Real decret.

Fins 10 dies després d'haver-se donat coneixement a les autoritats, segons el disposat en l'article tercer, de la designació d'un recaptador, queda prohibida a l'associació encarregar el cobrament de les quotes, si aquella comença a realitzar-lo.

En encarregar al recaptador del cobrament es farà constar en el llibre a què es refereix el paràgraf primer, el nom del recaptador, el número de quotes que hagi de recaptar persones que han de satisfer-les i el període de temps al qual les dites quotes corresponen i import total de les mateixes, i se'l proveirà d'una fulla de càrrec, còpia fidel de les apuntacions del llibre, numerats en correlació amb aquest i autoritzada pels directores o administradors responsables de l'associació.

Cada apuntació i per consegüent cada fulla de càrrec, sols podrà fer-se a un mateix període de temps pel qual les quotes es recaptin si són ordinàries o a una mateixa quota extraordinària i en aquest darrer cas, en l'apuntació i en la fulla de càrrec s'haurà d'expressar la data de l'assemblea general en la qual la quota hagi estat acordada.

Els recaptadors, en realitzar el cobrament portaran les folles de càrrec i estaran obligats a enenyar-les a qualsevol agent de l'autoritat que ho sol·liciti.

Article setè. — Dintre de cada mes hauran de remetre les associacions als governadors civils de les províncies respectives, una relació nominal de les altes i baixes dels socis, que haguessin estat registrades fins el dia primer, i l'estat que en la dita data assenyalí el llibre general d'ingressos i despeses de l'associació, així com la situació dels cabals de la mateixa i els noms de les entitats o per sones en les quals els dits cabals estiguin depositats.

Article vuitè. — Les associacions que recaptin o distribuïxin cabals amb destinació al socors o auxili de sos associats, o a fins de beneficència, instrucció o altres anàlegs, formant-les, demés mensualment hauran

malitzaran, demés, semestralment, de conformitat amb l'article 11 de la llei, els comptes de llurs ingressos i despeses, els posarà a disposició dels seus socis i remetran un exemplar dels mateixos al Govern civil de la província, dintre dels cinc dies següents a la seva formalització.

Article novè. — Sempre que ho acordi el governador civil de la província, podran practicar-se pels delegats o agents de l'autoritat, visites d'inspecció als domicilis socials de les associacions i representants legals de les quals hauran d'exigir els llibres registres, els de comptabilitat, d'actes, justificants i la documentació social, i podrà així mateix l'autoritat practicar les comprovacions que estimi conduents per tal d'assegurar-se pe als cabals socials se'ls dona l'aplicació que resulti de la comptabilitat.

Article deu. — Les associacions actualment existents hauran de complir el preceptuat en els precedents articles abans del dia primer d'abril vinent.

Article onze. — La inobservància del preceptuat en els articles anteriors estarà subjecte a les responsabilitats que s'estableixen en l'últim paràgraf de l'article deu de la llei.

Donat al Palau a 10 de març de 1923. Alfons. — El ministre de la Governació, Martí Rosales.

MORT D'UN SENADOR

Madrid, 12, 8'30 nit.

Ahí, diumenge, morí a Madrid el senador per dret propi marquès de Casa Ferrandell que estava afiliat al partit liberal.

MITING SANITARI

Amb un ple a vessar, i sota la presidència del rector de la Universitat Central, doctor Carracido, es celebrà ahir un miting pro millores sanitàries.

Parlaren sobre el tema els doctors Navarro Fernández i Martín Menéndez, «Azorín», que tingué un record per a la ideologia que presidí la Revolució francesa i la que a l'Ateneu inicià en 1854 Canova del Castillo, don Quintillà Saldana, la senyora González Biori en nom de l'Agrupació Feminista, i el senyor Prieto Pazos.

El rector de la Universitat posà fi a l'acte amb un discurs en el qual recomanà la puntual i obligatòria assistència a aquests actes.

La sanitat, a Espanya, està incubant-se ara. Als que aquí estem, és possible que se'ns qualifiqui de romàntics pels polítics, però hi ha un fet innegable: projecte sanitari en porta, crisi segura.

ENTERRAMENT

Ahí a les quatre de la tarda, es verificà l'enterrament del caporal Gabriel Navarro i el soldat Bartomeu Beltran, víctimes de l'explosió d'un morter a Carabanchel.

Els fèretres foren embolicats en banderes espanyoles i conduïts a pes de braços pels seus companys de milícia.

Al cementiri, el capellà castrense

del batalló d'Aeronàutica resà un resima.

Al fúnebre acte assistiren l'ajudant del rei general Bustamante, qui ostentava la representació del monarca i els coronels que comandaven els regiments als quals pertanyien les víctimes.

REGLAMENT DE LA GUARDIA CIVIL

El ministre de la Guerra ha remès als seus companys de Foment i de la Governació, en consulta, una edició dels reglaments de la guardia civil unida a la nova legislació, obra de la qual es fan grans elogis i que es deu a un cap benemerit de l'institut.

SOBRE EL PROBLEMA CATALA

Madrid, 12, 9'15 nit.

Al saló d'actes de l'Ateneu, ha donat aquesta tarda una conferència don Marqués G. Pons i Simancas, qui ha desenvolupat el tema: «El problema català i el sistema històric que podria resoldre'l en un sentit netament hispano».

Comença el conferenciant mostrant-se conforme amb el criteri català, de que el moment polític actual espanyol és de veritable fracàs i que és necessari aplicar-hi els conseqüents remeis.

A judici seu, aquest moment espanyol és el resultat d'haver estat oblidades formes o maneres preterites que, per emanar de l'ànima hispana degudament adaptades a les modalitats de la nostra època, conduïrien al pas per camins de progrés a un natural desenvolupament, evitant així les convulsions.

Fa un examen dels principis essencials perquè l'articulació lògica de l'Estat donés solució als problemes d'actualitat, estudiant l'actuació dels ciutadans en la vida política, l'organització dels municipis en l'antiguitat i en l'actualitat, les fórmules autonòmiques, la llei municipal, el funcionament dels Consells i l'economia local.

Revisa l'autoritat del poder legislatiu, la representació a les Corts i la seva divisió bicameral.

Finalment, estudia el que ell anomena el poder moderador armònic modern i els antecedents històrics del que podria ésser el futur Consell d'Estat i la seva missió, i l'acord del cap de l'Estat amb el mateix, i sembla dir-nos una existència cordial perquè catalans i espanyols examinin junts la situació de decadència, de franca bancarrota que Espanya arribarà, en un futur apropament si uns i altres no posen tots els mitjans que estiguin al seu abast per a remeiar la lamentable situació present i l'aflicció sdevinentor que s'ofereix.

El conferenciant ha estat molt aplaudit.

COMENTARIS DE LA PREMSA

Els diaris de Madrid dediquen gran extensió a la mort del «Noi del Sud».

«La Correspondencia de España»

parla del problema en general, exposant l'anecdotari de què l'opinió pública prestà el seu concurs al Govern per acabar amb el terrorisme.

En un altre sentit fa una estadística dels atemptats per a deduir que n'hi hagué molts menys en l'època que es va treure de Barcelona tota la pol·lota, que estava a les ordres del Somment, que al mateix temps emparava el sindicat lliure.

«El Socialista» condemna en termes energics l'assassinat, demanant el càstig dels autors, però fa notar que lamenta més encara la situació de desempar i d'inconsciència en què es desenvolupa i actua el moviment obrer barceloní, desmoralitzat, sense organització sindical solvent, que funciona a la llum del dia, sense un programa de reivindicacions, debatent-se en una constant contradicció i en una perpetua amenaça.

Desitja la prompta revisió dels processos del terrorisme, i crida l'atenció dels treballadors de Barcelona perquè reflexionin i surtin d'aquesta pesada i trágica en la qual és amb ells amb qui es juga.

Els últims paràgrafs són aquests:

«Amb gust hem llegit els últims números de «Solidaridad Obrera» de Barcelona. A les seves columnes veiem la condemna dels crims i el respecte a les idees dels altres. Que persisteixin en aquesta tàctica, que rectifiquin noblement co que en consciència creiem que no han de defensar ni un moment més, i que renuncin a pendre's per llurs mals la justícia.

No és la impunitat el que demanem. Si saben concretament quelcom, si tenen algun indici, que acusin amb decisió; però que acabin d'una vegada la tragèdia en la qual la Barcelona proletària es desangra. Així serà més eficaç que totes les paraules el sacrifici de la vida de Salvador Seguí.

«La Voz» pren peu de l'atemptat per a dirigir-se al Govern i dir-li que és necessari reorganitzar de dalt a baix la policia barcelonina.

Es intolerable que mai siguin presos els autors dels crims terroristes. Si immediatament després d'un d'aquests crims s'agafés els criminals, l'exemplaritat dominaria els mals instints que avui exacerben i aguditzen la impunitat assegurada.

«La Epoca» defensa els conservadors de les acusacions d'A. B. C. a propòsit del desenvolupament del sindicalisme.

Nega que el Govern conservador realitzés cap improvisació teatral en la persecució del terrorisme; puix quan arribà al poder el senyor Sánchez Guerra es va trobar allí el senyor Martiñex Arrio i el conservà en son lloc. Quan sobrevingué la destitució del governador i del cap de la policia, no es registrà ni un atemptat als carrers de Barcelona.

I, a més: «Si el que es vol dir és que s'han de legitimar des del poder públic accions de violència, almenys amb el consensament tacit, i que no serveixin els governants que tal facin, s'ha de dir clarament, prenent la responsabilitat del judici.

Nosaltres estem enamorats d'un Po-

der públic fort, amb dignitat i decorum, que imposi a tothom la llei i la justícia; però que la imposi amb els seus mitjans. Aquests mitjans són les forces de policia, i si no serveixen, es reorganitzen; i, si són pobres, s'augmenten.

Pel demés, el Poder públic, quan governaren els conservadors, fou tan curós i vigilant de la vida d'altri, que per Madrid anaven sense contratemps, sindicalistes de l'un i l'altre ban, i Salvador Seguí, l'assassinat dissabte, estigué vigilant per la seva seguretat, i així pogué realitzar diversos viatges.

Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya

Conferències sobre l'Aiguier

Pel març de l'any passat, mossèn Antoni Griteria, comissionat per l'Institut d'Estudis Catalans, i els senyors Josep M. Batista i Roca i Josep M. de Casacuberta, de l'«Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», realitzaren una excursió lingüístico-etnogràfica al poble català d'Aiguier (illa de Sardenya), els resultats de la qual foren exposats en dues conferències donades a l'estament «Arxiu».

Abans de començar la primera de les dites conferències, el director de l'«Arxiu», doctor Carreras i Artau, dedicà breus però sentides paraules en honor del senyor Eduard Toda, primer explorador literari i folklòric de l'Aiguier, al qual li fou tramès un fervorós telegrama de salutació en nom de l'«Arxiu» i dels assistents.

La primera conferència donada per mossèn A. Griteria, versà sobre la llengua parlada a l'Aiguier en un aspecte del: l'anàlisi dels elements que la integren i l'assuït de seguir els procediments emprats pel dialecte per tal de resoldre els conflictes creats a la llengua per la vida quotidiana. El dialecte alguerès demostra amb evidència que els elements culturals de la llengua catalana d'Aiguier i de Sardenya són de procedència catalana, en canvi tot l'element tècnic referent a l'agricultura, als ocells, insectes i plantes, és de procedència sarda. Aquest procés ens ensenya el camí que s'ha de seguir quan es vol trobar l'element preromà de les llengües romàniques.

El dialecte alguerès allunyat de tota influència literària, ha hagut de resoldre per a ell mateix els conflictes provocats pel desgast quotidià de la llengua. Les solucions donades són una comprovació admirable del mètode de Gilleron, tan discutit discutit entre els romanistes.

Després, la llengua parlada a l'Aiguier, ens dóna entreveure la procedència dels colonitzadors. Una sèrie de criteris fonètics i lexicològics, indicant que la costa de Lleuant, la contrada de Sant Felu de Guixols, és la probable patria dels catalans de la illa de Sardenya.

La segona conferència, a càrrec del senyor J. M. Batista i Roca, versà sobre l'aspecte etnogràfic de l'Aiguier. Foren estudiades les manifestacions més típiques de la cultura tradicional alguerès, referents a la vida marítima — molt especialment la barca — a la vida pagana i agrícola (aines i fel·les del camp), a la casa i a les festes i diades de l'any. Establint un paral·lelisme entre els dos aspectes etnogràfic i lingüístic, anà desfilant el conferenciant els elements propis de la cultura catalana importada, del fons sard primitiu, ponderant el seu valor respectivament en cada cas. Presenta així mateix diverses mostres del folklore literari. La conferència fou il·lustrada amb profusió de fotografies recollides durant l'excursió.

Assegurant la derrota electoral del Govern

També a Sant Sadurn de Noya

Són ja tants i extraordinàriament greus els atacs a la llibertat ciutadana portats a terme a la Comarca del Penedès, que les noves repudes a cada moment no signifiquen ja altra cosa que la confessió de la derrota de l'encasellat oficial.

Per tercera vegada el governador va trametre al poble de la Granada, un delegat a qui acompanyaven dos individus, caracteritzats agents del partit reformista, els quals, de fet, portaren a terme la inspecció de l'Ajuntament. El delegat es limitava, quasi sempre, a ratificar el que deien o demanaven els seus companys de viatge.

Cal sols afegir que, l'Ajuntament de La Granada, segons relació publicada al «Bullietí Oficial» recentment, i que per tant coneix el senyor Raventós, és dels que es troba al corrent de pagament amb l'Estat, essent objecte d'inspecció, mentre gaudixen d'impunitat altres de la comarca, els quals deutes pugen una pila de mals dures.

Gairebé pot afirmar-se sempre, que la intensitat de l'administració, està en raó directa de la quantia dels crims de l'Estat contra els «mentals» Municipis.

La raó de la diferència de tracte, és molt senzilla: els darrers són d'ells i interessats instrumentats de l'encasellat oficial-reformista.

D'acord amb el favor oficial, és, doncs, una mena de sagar de vida de la mala administració dels pobles.

Sense cap dubte, el Penedès donarà a bastament la resposta.

A darrera hora ens arriben de Sant Sadurn de Noya, que també en aquell digne Ajuntament vol actuar el governador com a La Granada. Tot Catalunya coneix al digníssim alcalde, En Joan Sala Tubella, el degà dels catalanistes del Penedès, que prop de setze anys ve obtenint el vot unànim del poble per a la presidència d'aquell Ajuntament.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

103 13 MARÇ 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

fou conflat el secret per caritatú unànim.

Però el curs dels negocis acabà de distreure totalment l'atenció d'En Foix, d'esmentar-li el record d'aquell divertit episodi. La balxa continua de Nova York i Londres a la fi s'imposava, cupgüant del tot el mercat de París. Aquest, acurallat de paper comprat als anglesos, començava de sentir l'escassetat de numerari, i la usura dels prestamistes, paralitzant els negocis, empenya a avall la major part dels valors. No hi havia, doncs, manera de sostindre l'empena dada sense exposar-se a un descalabre cruel. En Foix fou previsor i, parant-se a temps, damana l'E-

ladi, tot dant trava al joc de Borsa per a dedicar-se exclusivament a l'objecte primordial de son viatge. Un carolà, M. Souler, contractista de ferrocarrils, amb qui el gerent de Vilanin havia fet amistats, per mediació d'En Pi, els acompanyaria, els posaria en relació amb les principals cases constructores i empreses de mines, Vividor per excel·lència, amb el tel ben tallat i d'una imaginació fecundíssima, M. Souler s'havia guanyat tant les simpaties del banquer català, que ambdós es passaven plegats gairebé tardes i nits. M. Souler, fill o net d'un Soler tan català com el mateix Foix, tenia per aquest la inestimable qualitat d'ésser un francès que parlava la nostra llengua. Vivia amb cert luxe a París, amb dues filles ja casadores, d'unes de mare i que s'esmeraven a obeir el bon Foix, a qui miraven com a protector d'En Pi, pretendent de Clemence, la petita. El seu de família que respirava el foraster dins d'aquella casa, feia també que En Foix hi passés moltes vetllades, força més entretingut que escoltant couplets o comèdies que no entenia prou; que en aquell alluví de París, disgregat i emm de sentiment pel foraster solitari, trobés l'home de família una imatge de quelcom que ja començava a enyorar, un ànima del qual no s'hauria després fàcilment al no per tornar a Barcelona, però que tenia invencible atracció en tractant-se d'empendre les cap a Bèlgica o Anglaterra.

Excel·lent fou aquesta disposició d'anar per a afavorir els plans concebuts per l'Eladi als dos dies d'ésser allí. Era cap al land, quan, entrant al despatx d'En Pi, topà amb made-

moiselle Blanche que, sentada en un sofà amb una altra joveueta, esperava en la penombra esbatida per la gran ventallà darrera la qual hi havia els escriptoris, el moment de poder parlar amb el corresponent d'En Foix. El jove anava a delatar sa sortida, parant-se en sec, per a persuadir-se millor d'aquella realitat, que li pareixia somni, quan, repensant-se, dissimulà, i, avançant de dret cap a la mampara, s'introduí a l'oficina, com si ningú hagués vist. La noia tremolà de cap a peus i pensà fugir; però l'aprensió d'explicar els motius de son exabrupte a aquella nova amiga, que ignorava sos amors, la detingué.

— Qui són aquelles mosses que t'esperen? — preguntà ell a En Pi, baixant la veu.

— Maquetes, eh?

— Bè, qui són?

— Unes bones noies, que obren a Barcelona una botiga de flors i cintes. Han girat a favor meu i vénen per fer-me.

— Què saps on posen?

— Manoco!

— No, home; digues-ho.

— Són noies de bé — respongué, encara tot baix i sincerament, En Pi. Però de prompte, trencant el respecte al silenci d'aquell despatx on altre no se sentia que l'escartapap aranyés de les plomes sobre el paper, oridà:

— Ot que posen a l'hotel Bengara, Carmeta?

— Ja l'hi valg dir — contestà l'alludat, rient i sense abandonar son lloc. Però què m'ho pregunta?

— Perquè aquí hi ha un gelant mossos que s'interessa molt per vostès. — La Blanche s'expressà com folla

al vent, però fou inútil, perquè, en havent En Pi gargolejat la rubrica, així amb l'Eladi i començà la presentació, i, amb ella, la broma. La Carmeta, prima i vinoladissa com un junc, morena i fins llefja per sa boca gran, son nas canellut, son cutis porós, ple de barbs i pigues peludes, era d'aquelles dones salades, airoses i entremaliades que, lletges i totes, agraden tant als homes. Dotada d'extraordinària vivor, prematurament vidua i amb més fam de sacudir-se les tristes de la vida que no pas de covar-les amorosament per a amagar-se l'existència, preferia, a totes, la companyia dels homes alegres, amb qui debatia, coquetejava i es permetia verdors i llibertats de llenguatge que sabia ben bé callar havent la gent de mànegs estreta. L'etat de l'Eladi i les quatre paraules d'En Pi, delatant que aquell era de la broma, bastaren perquè aquesta començés de bones a primeres. La Blanche es mantenia reservada, sofrint i fruint alhora amb la presència de son estimat; però punxada una, dues i tres voltes per En Pi, que ignorava també les tenebres relacions, a la fi hagué de pendre part a la conversa, i, dominada de mica en mica la vergonya, esclava de sa passió tornà a mirar amb tendresa a l'Eladi, sortint ja de bracet amb ell quan els quatre es dirigien al restaurant per a sopar plegats. Així units, per l'acera del carrer Vivienne, la reconciliació fou més ràpida del que ells mateixos esperaven poguessin. Parlaren de la casualitat providencial de trobar-se allí, dels plans actuals de la Blanche, de les històries passades a casa la

Leocàdia i, darrerament, a casa son oncle Lambert, on l'avara de la tia així li féu impossible la vida; i, desfogat ja el cor així arribà la noia al boulevard Montmartre vessant gaudi dels ulls.

— No, no — digué l'Eladi, en veure que l'altra parella anava a ficar-se al boulevard Duval. — Això s'ha de celebrar; jo pago. Anem a can Sylvain; prenem un cotxe.

I allí, dins d'un cabinet particular, amb tota la còmica ficció de maliciosa reserva que despleguen el garçons en casos consensuats per a enriallar un xic als concurrents, bromejaren, begueren champagne frap-pé a dojo, soparen opulèntament i projectaren una excursió al bosc de Vincennes i a la Varenne per a l'endemà, que era diumenge.

Aquella nit, Mlle Blanche no pogué gairebé dormir d'alegria. Lo providencial de la troballa, el plaer de la reconciliació, els afectes del champagne, del sopar, de la broma feta, les amabilitats i deferències de l'Eladi, mai tan amable i festós com aquell vespre, li encengueren aquella imaginació inflamable que tenia i li revivaren la passió fins al deliri. L'endemà, detallada per l'insomni, alleugerit l'esperit amb la furienta turbonada que a primera hora havia caigut, amarat de joia i mel son cor d'enamorada, no repugnà en perdre una estona per les ubagüeses del bosc, seduída pel purpureig de son ben amant galant, i presa de voluptuositat, al peu d'un estany adornat sota l'ombra dels arbres s'afaçà mandrosa a l'herba, canvia jaraments d'amor amb l'Eladi, s'entendria, somnà amb les delícies de com-

A l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell

CONFERENCIA DEL DOCTOR BOSCH I GIMPERA

Davant d'un públic nombros i selecte, el doctor Bosch i Gimpera va donar divendres, a la nit, a l'Acadèmia de Belles Arts, de Sabadell, la seva anunciada conferència sobre «L'art Rupestre».

Va ésser presentat pel senyor Cubas amb les següents paraules: «En un dels llibres que tinc a la meua biblioteca està escrit que l'home el dia que produí la primera obra artística va esdevenir altruista. Altruisme del que fa d'una cosa útil una cosa bella. D'aquest sentit altruista de les coses artístiques, vosaltres que feu una Acadèmia de Belles Arts, en sou representants. Però hi ha un altre altruisme: el de l'home especulatiu que es posa en contacte amb els altres per ensenyar el que sap. En Bosch Gimpera és un representant d'aquesta altra mena d'altruisme; va avui per a explicar-vos el que sap. No hi ha cap necessitat que jo us faci l'elogi d'En Bosch. El meu elogi, potser, per altra part, us semblaria fill de la devoció de deixeble que em lliga a ell; potser, realment es ressentiria d'aquesta devoció. No hi ha cap necessitat que jo en faci un elogi: les seves obres totes soles ja el fan. Les seves obres, la seva aportació a l'estudi de la Prehistòria, aquest moment de síntesi que ara us donarà fruit d'uns senters d'anàlisi són més eloqüents que totes les paraules que jo podria dir-vos.

Acabada la presentació comença el doctor Bosch Gimpera.

La Prehistòria—diu—no està allunyada, no està renyida amb el cultiu de les Arts. Pladament, moltes vegades, donem el nom d'artístiques a les obres de l'antiguitat. A cop d'ull podria semblar que en parlar d'art prehistòric no fem amb aquest sentit de pietat. No és així. L'art prehistòric no és un art rudimentari; la bellesa hi és en aquest art com en les obres més perfectes de tots els temps.

En els primers dies de la Prehistòria, l'home construeix, utilitza amb els elements més simples de la naturalesa; desconeix els metalls i aprofita solament les pedres. D'aquí la denominació d'Edat de la Pedra que es dona a la primera part de la Prehistòria. L'home, viu de la caça i dels fruits que li donen els arbres. És impossible la vida civil. Són pobles nòmades; no viuen mai d'una manera estable en un territori. L'abundància dels animals de caça és el que determina el territori d'habitació. És en aquest temps quan l'home prehistòric produeix un art més bell; un art que prou desitjarien èpoques posteriors més civilitzades. Art altruista, fet humilment i fill de les necessitats pràctiques.

L'home primitiu està dominat totalment pel sentit de la màgia. Això no és, però, una cosa exclusiva de la Prehistòria. En èpoques històriques veïem, també, com la màgia domina la major part de la vida dels pobles. L'home prehistòric creu que no solament intervenen en la vida els factors materials, sinó que també intervenen els «esperits». L'home ha de dominar els esperits per poder-los fer col·laborar amb ell; d'aquí neix la màgia. Aquesta col·laboració dels esperits es creu que és una cosa indispensable en tots els moments de la vida i fins i tot després de la mort en la vida d'ultratumba. L'home té una visió excessivament espiritualista del món. Per comparació amb els pobles salvatges actuals i les modalitats folklòriques modernes és com podem arribar a la comprensió del seu esperit i a la motivació dels seus costums.

D'aquest sentit dels pobles prehistòrics — diu el conferenciant — es deriva d'una manera lògica el caràcter del seu art. L'art per l'home prehistòric no és sinó un mitjà màgic per dominar els esperits i fer-se'ls propis. Així, creu ell, pot obtenir augment de la reproducció dels animals a fi que no escassegin, multiplicant-ne la figura sobre la pedra, etc.

D'aquest origen utilitari l'art se'n va deslligant per a esdevenir artístic. Servint-se de projeccions, el senyor Bosch Gimpera explica el desenvolupament de l'art rupestre. De les ratlles que sembla que no tinguin cap significació — diu — es passa lentament a la silueta. Aquestes siluetes guanyen cada dia més en expressió i vida, fins al moment en què s'utilitza el subratllat per a donar-li relleu. En alguna d'aquestes últimes

s'hi troben siluetes de mans humanes, costum que servien encara a Austràlia, i que segurament bé a ésser com un segell de possessió.

Partint d'aquesta fase de l'art rupestre s'arriba a un moment en el qual l'animal pintat es destaca totalment, damunt la roca, ple de color. Hi aquí un moment de vacil·lació; sembla com si el pintor prehistòric quan arriba a omplir de color tot l'animal prengui menys cura en la silueta, que no té la precisió i vida d'abans.

Passat aquest moment de vacil·lació arriba l'art rupestre al període de plenitud. Les pintures són policromades i dutes a un grau elevadíssim de realisme i perfecció. (Cova d'Altamira). Les figures d'animals superposades que s'han trobat en aquesta cova és una prova del que hem dit abans; o sia que l'art era un mitjà màgic de l'home; aquest no vol fer, en reunir figures d'animals, una composició estètica d'imatges, sinó simplement, com també hem dit, per que la potència reproductiva dels animals augmenti. D'aquí que quan les parets de la cova són estretes, les imatges siguin superposades.

La manera com nosaltres coneixem que aquestes pintures rupestres són obra de l'home prehistòric, i la manera també com nosaltres podem establir una cronologia aproximada, és relativament senzilla. Entre la fauna actual i la fauna pintada a les coves hi ha una distància enorme, i la Geologia ens diu que la fauna de les coves és quaternària. En les èpoques quaternàries els gels cobreixen la terra: sols animals resistents, com el bisó i els pintats a les coves podrien resistir la temperatura i viure als territoris.

Dues regions hi ha d'aquest art rupestre, el desenvolupament del qual hem assenyalat. Dues regions completament diferents: una que s'estén per l'occident de França i pel nord de la península Ibèrica. Aquestes dos arts són fruit d'una essencial diferència de pobles. Encara que tinguin alguns punts de contacte, degut potser a una influència del franco-cantàbric sobre el del Sud i Est de la península, tenen tipus de composició i tècnica totalment diferents.

La característica de l'art franco-cantàbric és que les pintures són els llocs més pregon i més foscos de les coves, i que les figures es refueixen als animals de la caça. L'art de l'Est i Sud de la península es caracteritza perquè les figures es troben damunt roques o a l'aire lliure (Calapà) o bé en petites coves d'un o dos metres de fondària (Valltorta) i en lloc de representar els animals sols representen escenes de la caça, amb figures humanes, per tant. Una cosa interessant és veure com en les pintures d'aquesta regió, si els animals són representats gairebé amb la mateixa perfecció que a la regió franco-cantàbrica, els homes són, al contrari, esquematitzats, i en posicions exagerades, com si tractessin els pintors d'augmentar el poder màgic de les figures accentuant l'activitat.

La pintura rupestre catalana, representada abans solament per Cogul, semblava ésser difícil de lligar amb la de la regió Est i Sud peninsular. El descobriment de noves pintures al Sud de Catalunya (Roselló), fa que ja es pugui unir a la regió peninsular. Les pintures rupestres de Cogul tenen un interès particular per la dita «dansa de Cogul», grup de dones al voltant de l'esperit de la fecunditat.

En entrar als temps neolítics comença la decadència de l'art rupestre. A principis d'aquests temps neolítics desapareixen els gels; hi ha una gran disminució en els animals de caça, i això fa que l'home es converteixi en agricultor, pescador i pastor. Hi ha grans moviments de pobles. L'home passa de l'estat primitiu de la horda a l'agrupació política organitzada de la tribu. Apareixen els animals domèstics i els pobles i palafts. Paulatinament l'home abandona les pràctiques màgiques i s'adapta a les noves necessitats. Van desapareixent les representacions de caceres i decau en gran manera la tècnica artística. Apareixen els grans sepulcres megalítics que són a voltes veritables obres arquitectòniques. Apareix, també, la terrissa decorada amb un sentit estètic gairebé insuperable.

La pintura rupestre, com hem dit, decau. De principi conserva encara característiques del període anterior. Però passa després a una estil·lització grotesca, barroera; es va perdent la força de l'activitat i es pinten els animals dolents.

Al final del neolític desapareixen completament les pintures de caca. Queden només les figures humanes sense constituir escena (Tivissa). La

pintura ja no s'aplica com en el primer període, a la vida diària, sinó al culte d'ultratumba. A les parets dels sepulcres megalítics hi abunden aquestes figures, que ells creuen que han de protegir el mort dels esperits enemics. Desapareix a la fi, també, aquest art. Desapareix l'art de la màgia i es fa l'art veritable, per la bellesa mateixa.

El doctor Bosch Gimpera fou aplaudit llargament.

L'església de l'Hospital de Sant Pau i de la Santa Creu

Dimenge, a les onze, va fer-se solennitament la cerimònia de beneir i posar la primera pedra dels fonaments de l'església del nou Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

La Junta de l'Hospital va convidar les autoritats i corporacions. Hi varen concórrer el tinent d'alcalde En Josep Cararach, en representació de l'alcalde; En Francesc Puig i Alfonso, en representació del rector de la Universitat; el comandant En Joan Serrano, pel capítol general; Dr. Manuel Seres, per la Facultat de Medicina; Dr. Jesús Isamat, per la de Farmàcia; el president i el fiscal de l'Audiència; Dr. Cirera, per l'Acadèmia de Medicina i la de Ciències; Dr. Egozco, per la Societat mèdico-farmacèutica dels Sants Cosme i Damià; En Francesc Taxonera, pels Amics de la Instrucció; Dr. Rabosa, inspector de Sanitat; Joaquim Torres Pujals, els doctors Joan Freixas, Torres, Homs, Viure, del propi Hospital; els canonges Drs. Gassia i Vilaseva; En Moix, de l'Ateneu d'Alumnes interns de l'Hospital; el diputat per Girona En Narcís Pla i Daniel.

Representaven la Junta de l'Hospital els canonges Dr. Cararach i doctor Puig, i el secretari En Felip Ramon.

Hi havia també les monges i germanes hospitaleres, senyores i d'altres. Dirigia els treballs l'arquitecte de l'Hospital En Luis Domènech i Muntañer i el seu fill Pere.

La nova església tindrà la porta principal al carrer de Collo, de casa a la ciutat. Hi ha fetes totes les bases dels ornats, de tal faïsc, que estava indicada tota la planta. Tindrà 50 metres de fondària i 20 d'amplada. Una gran nau central i dues de petites, de laterals. El creuer, damunt del que s'alçarà una cúpula campanar de 60 metres d'alçada. «Així estarà format per diverses absídies. La construcció es arà d'epedra, maó i majòlica, seguint l'estil arquitectònic dels altres edificis del propi hospital.

El senyor bisbe, doctor Guillaumet, es repetí de còpia i mitja, i amb el llarg cerimonial litúrgic apropiat, de farigola, va beneir la primera pedra, i tot el perímetre de la planta del temple. Totes les autoritats van posar una paletada de morter sota la pedra i aquesta va baixar al fons de la rasa on correspondrà un dels pilars del carrer.

Totes les personalitats signaren un pergamí en el qual, en llengua catalana, es fa constar la data d'ahir, els noms dels actuals administradors de l'Hospital i «que el senyor bisbe havia beneit solennitament la primera pedra de l'església de l'Hospital perquè als malalts i els servidors tinguin l'agombol espiritual de la casa de Déu, d'ell inestroncable de caritat, refugi de pecadors, conhort d'affligits i «Porta del Cel» mai tancada.—Al seguir la tradició cristiana de llurs fundadors, els actuals administradors confien que en l'esdevenidor llurs successors el conservaran a major glòria de Déu i de la ciutat de Barcelona.» Hi ha una orla policromada i a les cantoneres els escuts de l'Hospital, de la ciutat i l'episcopat.

Aquest pergamí, junt amb exemplars dels periòdics «Diario de Barcelona», «La Vanguardia», «La Publicidad», «LA VEU DE CATALUNYA», del dia d'ahir, un exemplar de l'Anuari de l'Hospital de la Santa Creu, i monedes actuals de 0'02, 0'05 i 0'10, i 2 i 5 pessetes de plata fou posat dins d'un pot de orisali que es va lacrar i posar dins d'ella «primera pedra».

Tanca el bñidat de la pedra una lllosca de bronze en la qual hi ha de relleu la data de la cerimònia i els noms del senyor Bisbe que ha fet la benedicció i dels administradors.

Acabat tot el cerimonial, en nom dels altres companys de Junta, el canonge Dr. Cararach, després de breus paraules en castellà, va pronunciar en català un discurs agraïnt el constant adjutori que l'Hospital rep del seu compatriota l'Ajuntament de la ciutat i excità els sentiments caritatius

Quinta conferència pública

del Cicle disposat entorn dels pressupostos Municipals per a l'any 1923-1924, que tindrà lloc a la Cambra Oficial de la Propietat Urbana (Via Layetana, 43, i Magdalenes, 12, pral.), avui, dimarts, dia 13, a les 6 de la tarda, a càrrec del competent advocat D. Joan Adolf Mas Yebra sobre «Deduccions que s'imposen com a resum de les anteriors conferències».

Es de gran interès l'assistència, donada l'extraordinària agressivitat dels nous pressupostos

de tots els barcelonins perquè es recordi que els pobres malalts necessiten l'auxili dels que estan bons i no són pobres. Regracia a les autoritats i corporacions llur presència a l'acte. I aviat començaran les obres de construcció de la nova església.

Municipi

REVISIO DE PREUS

La Comissió d'Exempla ha acordat: Aprovar un ofici de la Direcció general dels serveis tècnics constituint una ponència composta dels facultatius municipals senyors Vega, Sitges, Goday i Carreras, perquè mensualment practiqui una revisió general dels preus dels materials i jornals, a fi de corregir les diferències de criteris observades en els preus que regixen a les diverses obres que s'executen per administració.

Que s'assaltin els passos adequats del Passeig de Gràcia, assenyalant per això un pressupost de 80.000 pessetes.

Passar a la Direcció general dels serveis tècnics la moció referent a l'obertura del carrer d'Enna, entre la Rambla del Triomf i el carrer de Tortellà, perquè formulí un plaó parcel·lari.

MOCIONS

Peren preses en consideració unes mocions dels senyors Plaia, Marial, Tomás, Olivella, Domènech, Anglada (S. i E.) i Gabarró, interessants que per les oficines facultatives es portin a cap els treballs convenients per a procedir a l'empedrat dels carrers de Farrell, Agulla i Hostafranchs, i del de Tamarit, entre els de Rocafort i Viladomat.

VISITES

Ha complimentat a l'alcalde marquès d'Alfella el president de l'Audiència senyor Alvarez Vega.

Acompanyat de l'ex-regidor senyor Puig i Esteve l'ha visitat també el president del Gremi de Viatjants del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, senyor Faria, per a parlar-li del viatge col·lectiu que el dit Gremi projecta realitzar a París.

MOCIONS A FOMENT

Davant la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Dels senyors Escó i Navés: perquè es destinin 2.000 pessetes per a l'arranjament del paviment i col·locació de rigoles al carrer de Santa Amàlia.

Dels senyors Cararach i Iglesias: perquè s'instal·lin els fanals que falten al carrer de Pedrell i de Peris Mencheta; una font al de Silbers, tocant al de la Rectoria; perquè es formulí un projecte per a la prolongació del carrer de Palafox fins al de Ribera; perquè s'interinici de la Societat general d'Aigües de Barcelona la canalització del trajecte necessari per a dotar d'aigua la barriada de la Prosperitat; que es destinin 2.000 pessetes a la urbanització del carrer del Dr. Bové, i que s'instal·li una font a l'encreuament dels carrers Segle XX i Prat Roqué.

Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona

L'erudit literat i bibliòfil, senyor Ramon Miquel i Planas, disserta en l'admirable sessió de la dita corporació, demanant compte del seu pla d'estudi, de ço que ell anomena «Literatura de llibres», que té en la llengua francesa multitud de manifestacions, especialment en el segle XIX, que ha vist pendre una gran extensió a la bibliofília. Parlà dels més importants autors de novel·les de bibliofília: Nodier, Flaubert, Asselineau, Bannardet, Daudet, Uzanne, Doucet, Louys i Milie.

Concretant-se a una d'aquestes manifestacions, ja legendaries, sobre llibres, s'ocupà extensament de la història del llibreter assassí de Barcelona, que ja ha assolit suficient notorietat, perquè alguna vegada se n'hagi parlat com d'un fet històricament cert i advertit. El senyor Miquel i Planas, després d'explicar aquesta llegenda tal com apareix fixada, assenyalà la seva primera aparició literària en una novel·la de Flaubert, escrita el 1835, quan l'autor només tenia quinze d'edat.

La història fou recollida i completada per Jules Janin, i encara per feccionada amb notes i detalls per autors francesos posteriors i reproduïda com a cosa certa per autors d'aquí.

L'erudit treball del conferenciant, senyor Miquel i Planas, ple de dades curioses, fou escoltat amb vera complacència i el seu autor efusivament felicitat pels seus companys acadèmics.

Concerts

TEATRE EL DORADO

Orfeo Graciano

La institució coral que dirigeix el mestre Balcells donarà, com ha vingut fent aquests darrers anys, una tanda de concerts populars, el primer dels quals va efectuar-se diumenge el matí, omplint la sala d'Eldorado una gran gentada.

Figuraven al programa solament composicions de mestres catalans (Balcells, Pérez Moya, Samper, Cumellas Ribó, Sancho Marraco, Morera, Lambert, Mas i Serracant, Llongueras i Nicolau), totes elles prou conegudes però ben estimades del nostre públic que les escolta sempre amb el major plaer. Les repeticions oren abundoses. Entre altres recordem les de les obres següents: «Cançó de l'espada» (Samper), «La filla del marxant» (Cumellas Ribó), «El fill de don Gallardó» (Sancho Marraco), «Cançó d'hivern» (Morera) i «Les lletres» (Mas i Serracant). Les dues darreres, amb altres cançons no menys boniques i eixerides, foren interpretades amb gran justesa i afició per la secció d'infants, nois i noies, que fan un conjunt molt pla.

Va repetir-se també la peça final, que era «La sardana de la Pàtria», d'En Morera, després de la qual vibraren les notes del nostre himne nacional en mig d'un gran entusiasme.

Exposició Internacional del Moble

Reunió del Comitè

Sota la presidència del tinent d'alcalde En Joaquim Maria de Nadal, s'ha reunit el Comitè Executiu de la Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, per a ocupar-se de diversos assumptes d'urgent interès respecte a l'organització d'aquest important certamen.

Entre aquests assumptes figura el pla de decoració interior dels Palaus de l'Art Modern i Industrial, on estarà instal·lada l'Exposició, així com de la part dels jardins del Montjuich que quedaran dintre el seu clos. A tenor d'aquest pla, projectat per la direcció artística de l'Exposició, els locals i jardins de referència presentaran un aspecte de sumptuositat i bon gust perfectament harmònics, amb la importància artística i industrial que reversionen les instal·lacions.

El Comitè s'assabenta també de l'estat actual dels treballs relatius a l'acabament del Palau Industrial, portats a cap amb singular activitat, així com de la construcció i instal·lació dels stands destinats a exhibicions industrials, resultant que es troven tots notablement avançats, per quai motiu, a no tardar, podran començar-se les instal·lacions que han de formar aquesta interessant manifestació de la indústria del moble i de les Arts Decoratives.

El Comitè s'ocupa amb especial atenció de tot el que es refereix a la concurrència del públic a l'Exposició, començant per resoldre en el sentit d'augmentar l'interès que s'eng dubte de pertàner les instal·lacions, per elles mateixes, amb el corresponent a un programa seleccionat i original d'actes i festes que hauran de celebrar-se dintre del clos de l'Exposició.

A tal efecte, va acordar-se formular immediatament un pla complet d'actes d'aquesta naturalesa, per a ésser examinat i aprovat pel Comitè dintre d'aquesta mateixa setmana, car atenent al caràcter especial d'alguna d'aquestes festes cal començar des d'ara la seva organització, assegurant d'aquesta manera l'èxit que sens dubte haurà d'obtenir.

Politiques

COMITE «LLIBERTAT»

A Buenos Aires s'ha constituït una agrupació catalanista, amb el nom de «Llibertat», amb el propòsit de treballar, dintre el màxim de possibilitats, per a alliberar la nostra Pàtria, de tant de temps oprimida. Per tal d'assolir aquest venturós esdeveniment, principi i fi de la nostra existència, estem disposats a diuen — a fer el sacrifici que calguin.

LA FEDERACIO MONARQUICA AUTONOMISTA

Diumenge, la comissió d'Acció i Propaganda de la Federació Monàrquica Autonomista, va visitar el Casino de Les Corts. També hi anaren el president de la Federació, senyor Malquer, Viladot, i el tinent d'alcalde, senyor Nadal Ferrer, acompanyant-los nombroses comissions de Centres de districte de Barcelona adherits.

Després de visitar el teatre i dependències del Casino, foren obsequiats els visitants amb un vermut per la Junta Directiva. Pronunciaren parlaments el president del Casino, N'Antoni Cuyàs i el senyor Malquer i Viladot, essent molt aplaudits.

Abans de retornar a Barcelona, es dirigiren els reunits al camp de futbol on es jugava un interessant partit entre l'equip de Les Corts i el F. C. Barcelona, disputant-se la copa oferta pel president d'aquell Casino, senyor Cuyàs.

EN LERROUX

Com que s'havia dit que diumenge arribaria el senyor Lerroux, a l'hora d'entrada de l'express de Madrid s'havien congregat al baixador del Passeig de Gràcia molts radicals que es van ventre defraudats, perquè el senyor Lerroux es va quedar a Madrid. Sembla que arribarà el divendres.

SORTINT

Marxà ahir cap a Madrid el diputat a Corts En Francesc Bastos.

SOPAR

Les entitats polítiques del Districte VII adherides a la Lliga Regionalista es reuniran amb un sopar de germanor a la sala de festes del Casino de Sans, el dia 19 del corrent, festa de Sant Josep, amb motiu de celebrar el seu sant i el regidor d'aquell districte.

En Josep Tomàs i Boix, a dos quarts de nou de la nit.

LUNCH

Els Comités del Partit Lliberal de Barcelona han pres l'acord d'organitzar un vermut d'honor de caràcter popular, com a testimoni de simpatia a efecte al cap En Frederic Schwartz. L'acte se celebrarà al matí del propi diumenge, al Restaurant del Parc, podent, com se suposa, totes les persones i entitats que desitgin cooperar-hi, recollir targetes d'adhesió als domicilis dels respectius Comités o a l'Oficina Central del partit, Plaça de Catalunya, 2, segon, primera.

Dietari històric

12 març de 1809

MOR A MADRID L'ECONOMISTA JOAN SOLER

Nascut a Mahó, fou un dels homes més eminents de les darreries del segle XVIII, acreditant-se d'advocat, diplomàtic (negocià la pau amb Trípoli en 1784) i lingüista, mereixent la confiança del Govern de Carles IV.

Com a cònsol general a Turquia, després de visitar els ports d'allí, inicià el propòsit de cercar a l'Orient el mercat que la França, en els dies de la Revolució, havia perdut. Estudiades les necessitats d'aquells països i els productes que hi tenien general consum, es dirigí a la Junta particular de Comerç de Barcelona, fomentant la idea de la grandiosa empresa en un lluminós dictamen.

Renaltà el comerç amb Llevant, de tradició tan catalana, en la zona de Turquia, Persia, Mogol, Índia i Xina, portant allí no sols productes espanyols, sinó els que venien d'Amèrica i Filipines. Assenyalava, les mercaderies que d'allí podien venir a Espanya, alliberant el mercat de drogues de mans de genovesos i francesos.

Es proposà aixecar el prestigi del port de Barcelona i perfeccionar la indústria de tèxtils. Es constituï una companyia, ajudada per la Junta de Comerç, amb facultat de fer despeses per 400.000 rals, nomenant-se el bergantí «El Firme», de 150 tones, manat pel capità Pere Stiges, que altres vegades havia estat a Turquia. El carregament s'avaluava en 397.725 rals, pagant-se el nòbit a 380 duros al mes.

Anà el vairell a Mallorca, i en un altre en Soler, seguint junts a Carabusa, Millo i Esmerina, tornant a Barcelona, i quedant-se allí En Soler per a fomentar el Comerç. En altre viatge, la fragata «La Esperienza», portà mercaderies per valor de quatre milions de rals, desembarcant a Barcelona.

La guerra amb Anglaterra motivà que no assolís l'intent tot el seu fruit. El preu de les assegurances era excessiu, la venda de productes a Esmerina molt precipitada i el foc declarat en aquell moll consumí nombrosos productes catalans.

Però tot això no minava el mèrit d'En Joan Soler, home evidentment pràctic, i que, influint pel patriotisme i per les idees del seu temps, assenyalà el camí que en el segle següent seguirien els comerciants catalans, tan digne de recordar-se en els nostres dies, en els quals es parla d'expansió comercial.

En Joan Soler — pòster massa oblidat i poc estudiat — obtingué títol de noblesa, i a la seva mort era ministre de la Junta general de Comerç i de la Suprema de Sanitat.

13 març de 1475

LA VILA DE PERPINYA ES RENDEIX ALS FRANCOSOS.

Lluís XI de França, havia enviat el Rosselló a títol de no cobrar de Joan II l'import del préstec que li havia fet en els dies de la revolució catalana. Sortiren tropes d'aquí cap a la frontera francesa, quedant-se el Rei a l'Empordà.

Perpinyà va sofrir dos setges amb 50.000 i 15.000 homes respectivament, havent-se finalment de rendir, més per la fam que regnava que per les forces dels enemics. Més de dotze anys feia que els francesos dominaven el castell, des d'on impedien tot socors i auxiliament, essent cada combat tramès un veritable combat.

Durant els dos darrers mesos, es menjaren els habitants cavalls, ovelles, animals immunds i fins el cuir de les cadires i dels guarniments de les bèsties, venent-se el cuir com comestible, a dotze diners la llibra.

Moriren de fam més de 1.000 persones, i malgrat els sofriments, no deixà l'afecte dels perpinyanesos a Catalunya. Aquell setge donà ocasió a escriure algunes obres dramàtiques, i els autors de l'època el com-

paren al de Jerusalem. Governava la vila, mossèn Requesens de Soler, governador de Catalunya, fent una capitulació honrosa.

L'auclista de Joan II anava a la posta amb els anys, puix en tenia ja vuitanta, i Perpinyà no havia de tornar a formar part de Catalunya fins en temps del seu fill Ferran II. Malalt de gola i reuma, tornà el Rei de l'Empordà, i com a flagell del poble, en aquelles circumstàncies, cal assenyalat una nova invasió de la plana.

ESPIGOLAIRE

Govern civil

POLICIA MORT

Ha mort l'inspector de policia Dionís Corral, el qual, com recordarà el lector, anava en una motocicleta que va bolcar, passant pel carrer de Corts.

Generalitat

LA MUTUALITAT DELS SECRETARIS

El senyor Vallès i Pujals ha rebut nombroses felicitacions de secretaris per la brillant defensa que va fer en les darreres sessions de l'Assemblea de la Mancomunitat, del projecte de Mutualitat de Secretaris.

D'espectacles

Avui, dimarts, es despedeix a Eldorado Adela López, cantadora d'aires peninsulars, i demà, debutarà una atracció científica titulada «Le Navire Mystérieux».

Pilar Alonso seguirà essent la nova mirmida del públic.

Ahí a la tarda tingué lloc al Palace Cinema, l'estrena de «Chiquilín», l'admirable realització de Jackie Coogan.

Poques són les produccions que com aquesta mereixen el més elevat i sincer elogi pel seu fons ple de bondat i bellesa.

La pel·lícula triomfa plenament, fins a l'extrem, verament remarcable per la novetat, d'obtenir del públic que omple totalment el saló, espontanis i vigorosos aplaudiments.

Musicals

Avui, dimarts, a la nit, tindrà lloc a la Sala Mozart la darrera sessió del cicle complet dels tríos de Beethoven a càrrec del prestigiós «Triu de Barcelona», integrat pels distingits concertistes Ricard Vives (piano), Marian Perelló (violí) i N. Pere Marés (violoncel).

El progressiu interès que aquestes selectes sessions d'art pur han despertat entre el públic intel·ligent, distingit i nombros que hi assisteix, culminarà en el concert d'avui, per tancar al programa del mateix un màxim interès.

El detall de l'esmentat programa és com segueix:

I. — Trio en mi bemoll, op. 1, número 1.

II. — Gran Trio en si bemoll, op. 97 (Trio de l'Arrideu).

III. — Trio en si bemoll (postum); Variacions en mi bemoll, op. 41.

Diumenge, en les funcions selectes organitzades per la Joventut Nacionalista de Badalona, en l'estatge magnífic del Centre Regionalista, va donar-hi un concert l'exquisit cellista N'Antoni Sala, que tants d'admiradors en poc temps, i en les breus estades que entre nosaltres fa, s'ha conquerit.

Executà: sonata en sol major, de Sammartini; sonata en fa, de Richard Strauss; romanc, d'Hugo Becker; allegro appassionato, de Camil Saint-Saëns; vitò, de Popper, i fora de programa, nocturn, de Chopin.

Totes aquestes pessas aixiren de les mans mestres d'En Sala amb un esperit i una sonoritat encisadores; el públic fruit estones de plaer intens.

El celebrat pianista En Pere Vallibera cooperà d'una manera pulcra a l'execució de les obres.

La Universitat

—Amb motiu de la mort del catedràtic de la Facultat de Medicina doctor Calleja, l'apàt que en honor del doctor Saforcada havia de celebrar el claustre de la dita Facultat el dia 14 al Majestic Hotel, queda ajornat per a dissabte, dia 17, a la mateixa hora.

Rifa de Madrid

En el sorteig celebrat avui han resultat premiats els números següents:

Premiat amb 120.000 pessetes

25.577, La Línea.

Premiat amb 65.000 pessetes

11.647, La Línea, Sant Feliu del Llobregat i Madrid.

Premiat amb 25.000 pessetes

12.119, Sevilla, Salamanca i Màlaga.

Premiat amb 2.000 pessetes

6.796, Coin, Sevilla i Madrid.
33.414, Oviedo, Barcelona i Madrid.
22.923, Lucena, Barcelona i Cadix.
548, Bilbao, Novella i Barcelona.
25.651, Los Barrios.
16.723, Leon Gijon i Madrid.
32.144, Barcelona i Bilbao.
7.492, Madrid i València.
22.730, Xerag, Palència i Madrid.

DESENA

009 039 040 042 046 054 063 066 069 086 093

CENTENA

130 146 18 172 181 189 234 243 264 265 287 333 354 417 419 519 596 636 645 665 690 715 730 782 802 824 906 968 973

MIL

009 018 046 060 111 121 162 169 216 217 219 280 332 361 272 379 390 310 335 337 351 378 408 410 448 454 463 535 585 653 767 796 800 886 838 896 903 957 966

DOS MIL

000 014 030 027 060 123 131 136 168 181 203 218 235 241 261 278 283 286 305 310 323 339 372 397 410 453 455 476 485 490 520 536 565 575 632 632 720 739 750 808 825 832 839 849 861 876 879 898 907 933 935

TRES MIL

092 065 072 140 155 162 190 216 224 248 279 281 291 309 350 351 361 365 420 421 475 494 522 559 571 581 600 607 692 713 716 724 729 782 787 788 796 825 875 914 932 942 948 961 984

QUATRE MIL

003 008 011 042 074 079 087 190 203

228 236 275 320 366 388 416 428 436 477 506 549 601 617 687 744 760 770 785 788 823 824 897 841 889 898 901

CINC MIL

006 075 106 109 161 259 269 374 417 419 421 447 475 534 570 574 709 714 176 723 751 775 794 806 808 834 865 867 889 871 872 937 963

SIS MIL

011 105 132 156 175 209 214 265 324 336 356 408 410 534 587 592 610 620 676 700 707 726 761 791 800 816 818 820 839 896 900 905 969 962 964

SET MIL

031 083 075 086 119 136 201 290 342 262 274 337 430 443 481 510 525 541 542 559 563 578 597 617 630 626 641 663 677 737 760 791 814 833 852 863 879 900 907 921 935 953 954 969 969 996

VUIT MIL

004 019 032 040 055 132 182 196 210 221 222 246 269 299 322 335 363 399 404 406 414 425 444 461 472 481 676 650 693 704 714 739 743 750 858 972 996 997

NOU MIL

021 089 071 082 089 099 149 154 157 329 384 397 391 397 415 438 444 521 640 651 687 691 712 789 872 877 903 903 951 988

DEU MIL

006 014 061 108 195 127 129 213 219 241 292 331 335 387 407 415 434 453 455 477 487 489 510 524 564 583 587 624 630 640 655 669 701 732 756 778 779 789 808 855 880 894 899 920 928 951 958 995

ONZE MIL

087 041 054 069 091 092 116 140 144 154 208 212 215 224 237 248 249 257 314 328 372 396 439 455 467 485 487 522 559 570 338 653 727 730 751 763 772 779 794 808 820 833 908 919 932 933 984

DOTZE MIL

006 023 044 064 066 117 129 130 198 231 234 288 288 287 299 330 350 360 375 378 389 391 409 475 498 578 679

682 631 647 666 710 714 718 741 834 843 914 933 938 989 960 976

TRETZE MIL

028 028 113 131 136 166 302 203 242 317 380 382 441 443 463 475 483 485 533 554 567 572 596 606 617 631 670 723 728 730 739 776 800 889 982 992

CATORZE MIL

043 048 091 103 118 126 135 205 215 228 265 265 287 298 306 310 335 408 417 443 450 456 460 516 579 597 645 681 682 696 708 715 731 792 763 784 800 818 834 838 855 857 874 906 911 950 955

QUINZE MIL

034 041 050 129 140 184 196 211 227 233 286 307 341 374 401 407 419 424 441 460 508 510 535 571 572 594 607 639 647 678 686 689 708 735 766 769 791 836 892 903 990

SETZE MIL

000 081 049 076 085 087 089 120 132 153 171 193 203 213 431 477 495 516 519 546 555 518 619 636 656 715 771 784 800 824 833 838 864 888 933 944 945 988

DISSET MIL

000 012 021 043 045 069 072 074 111 121 123 130 175 216 219 221 231 237 244 258 294 310 327 343 352 365 366 387 406 416 455 465 531 449 566 567 582 589 643 646 658 669 674 706 728 896 820 823 861 895 938 963 969

DIVUIT MIL

016 051 076 081 101 108 129 133 138 175 191 204 214 224 340 341 368 392 396 326 436 446 447 459 474 485 492 519 590 627 636 699 724 734 750 763 766 771 802 813 906 919 926 927 931 988

DINOU MIL

017 027 046 068 127 129 178 187 199 220 231 247 278 310 314 365 378 386 417 427 431 464 478 487 501 525 535 549 550 558 602 622 636 642 662 686 695 717 794 804 820 855 910 951 978 981 993

VINT MIL

073 120 137 214 327 338 359 361 374 386 390 403 404 472 510 551 575 583 625 630 737 796 844 850 854 858 868 939 965 979

VINT-I-UN MIL

067 072 107 115 168 174 192 201 254

274 282 296 337 413 433 463 493 495 497 504 513 535 545 572 619 687 771 798 863 874 895 915 922 924 925 944 949 981

VINT-I-DOS MIL

005 019 040 060 063 065 064 109 120 125 143 149 153 157 169 173 187 250 287 332 341 347 471 476 479 493 501 507 514 526 567 564 610 680 718 749 766 806 818 824 854 877 888 907 964

VINT-I-TRES MIL

043 057 062 060 104 120 130 133 143 148 149 173 200 204 222 226 289 310 312 351 405 418 487 488 566 611 615 653 672 697 763 767 801 823 836 841 857 894 904 914 927 958 994

VINT-I-QUATRE MIL

062 075 097 123 133 151 180 196 214 228 316 324 335 365 386 405 411 431 433 457 488 528 535 601 669 697 731 788 762 817 835 880 890 928 982 972 979

VINT-I-CINC MIL

009 029 053 063 072 074 101 125 140 155 179 213 215 223 268 267 294 310 326 351 379 390 408 418 424 476 490 499 525 563 586 589 591 602 603 606 640 682 659 688 754 755 759 768 785 879 898 902 91

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Greus esdeveniments a la conca del Ruhr

Son assassinats a Buer dos sots-oficials francesos

Dusseldorf, 12. — Han estat trobats a Buer els cadàvers d'un sots-tenent de caçadors francès i un agent superior tècnic de ferrocarrils que exercia funcions de cap d'estació a Buer. Ambdós francesos foren morts a trets de revòlver.

En qualitat de resens han estat detinguts l'alcalde, el cap de policia i dos notables de Buer.

Les autoritats d'ocupació han ordenat el tancament de cafès i cinemes i la circulació pels carrers des de les set de la tarda.

Es practiquen actives investigacions sobre aquest doble assassinat. — Havas.

Dusseldorf, 12. — A conseqüència de l'atemptat comès ahir a Buer foren detinguts dos veïns d'aquesta població i conduïts al lloc de guàrdia. Com que aquests veïns intentaren fugir, els guàrdies es veieren obligats a disparar contra ells matant-los.

En senyal de protesta la multitud intentà atacar el lloc de guàrdia. La tropa disparà, matant set alemanys. — Havas.

París, 12. — Segons les primeres esbrinacions practicades sobre l'assassinat de dos francesos realitzat a Buer, sembla demostrat que l'autor d'aquest crim és un agent de l'anomenada policia verda. — Havas.

El ministre de la guerra francès Sr. Maginot anuncia que es pendran represàlies implacables

Recklinghausen, 12. — El ministre de la Guerra francès, senyor Maginot, anà ahir a la tarda a l'hospital, on col·locà la Legió d'Honor damunt els cadàvers dels dos sots-oficials francesos assassinats dissabte a la nit a Buer.

El senyor Maginot, dirigint-se als oficials que el voltaven en la trista cerimònia, digué:

— Aquests atemptats no poden romandre impunits i no permetrem que es vessi sang dels nostres germans. Crims com aquest, dels quals són víctimes els nostres compatriotes, han de portar represàlies sense pietat.

Segons els primers informes, sembla que el responsable d'aquests crims és un antic membre de la policia de seguretat alemanya. — Havas.

La legislació social a Itàlia

Roma, 11. — En l'entrevista que celebrà amb el senyor Thomas, el ministre del Treball examinà l'estat actual de les convencions adoptades a les Conferències del Treball que tingueren lloc a Washington, Ginebra i Ginebra, comparant-les amb la legislació interior italiana.

El ministre comunicà al senyor Thomas, que sotmetrà a la signatura del rei un decret mitjançant el qual es donarà plena i completa execució en el regne a les convencions referents a l'atur forçós, treball nocturn i treball dels adolescents en les diverses indústries.

En el relatiu a la convenció de Washington de les vuit hores de treball, el ministre digué que el Consell de ministres discutiria demà un projecte reglamentari d'aquesta matèria.

El senyor Thomas donà les gràcies al ministre per les seves manifestacions, afegint que Itàlia es troba al cap de les nacions més importants del món, en el que es refereix a la legislació social. — Havas.

Roma, 12. — El Consell de ministres, ocupant-se de la ratificació del Conveni relatiu a la jornada de vuit hores, ha autoritzat determinades excepcions per a la marina i l'agricultura, amb el fi que aquestes no es trobin en estat d'inferioritat respecte a les de l'estranger.

Al mateix temps, el Consell de ministres autoritzà la cessió dels béns i drets que pertanyeren als subdits ex-enemics que han passat a ésser propietat de l'Estat, i la seva atribució a les societats privades, sempre que aquestes assegurin la seva administració i garantitzin els interessos d'Estat. — Havas.

Els afers d'Orient

Angora, 12. — L'Assemblea Nacional ha votat la confiança al Govern per 169 vots, contra 20 i 96 abstencions. La dita confiança ha pogut votar-se solament després d'un enèrgic discurs de Kemal Baxà, qui ha convingut a convenir una part de l'Assemblea. — Havas.

Atenes, 11. — A la seva tornada de Salònica, el coronel Platras ha

declarat als representants de la premsa que l'exèrcit grec, la moral i preparació del qual són excel·lents, està disposat per a qualsevol eventualitat que pogués sorgir. Ha afegit que Grècia es mostrarà irreductible en ço que es refereix a les indemnitzacions de guerra. — Havas.

Londres, 12. — La impressió als cercles britànics és que les contraproposicions de pau de Turquia, una vegada conegudes concretament, han resultat menys satisfactòries del que la lletra tremesa feia esperar.

Es tem en els dits centres que els aliats no podran acceptar totes les modificacions presentades els turcs. — Havas.

La Societat de les Nacions

La Haya, 12. — El Consell de la Societat de les Nacions ha lliurat, per el seu informe, al Tribunal de Justícia Internacional, una reclamació rebuda sobre determinades qüestions concernents a les mesures adoptades pel Govern polonès, respecte als membres de la minoria alemanya.

El dit Tribunal tractarà d'aquest assumpte en la seva pròxima reunió, que se celebrarà el dia 15 de juny. — Havas.

Els articles de

Lloyd George

Londres, 12. El «Daily Telegraph» ha resolt cessar en la publicació dels articles hebdomadaris del senyor Lloyd George, en senyal de la seva desaprovació per l'anunci de la col·laboració de l'ex-primer ministre a la «Deutsche Allgemeine Zeitung». — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Londres, 12. — Han arribat a Dublín 98 persones detingudes sota acusació de rebellió.

Segons la «Daily Chronicle», els rebels irlandesos venien rebent des de molt temps armes i municions procedents d'Anglaterra.

Segons el «Daily Mail», els manegs últimament desenrotllats pels rebels tenen més importància del que semblava, puix els documents que s'han incautat les autoritats revelen l'existència d'un veritable complot con-

tra la Corona britànica i l'Estat. — Havas.

Dublin, 11. — Continuen fent-se detencions a tota Irlanda, i assenyalant-se nombroses emboscades i escaramisses a conseqüència de les quals han resultat alguns morts i ferits nacionals i irregulars. — Havas.

Londres, 12. — Amb motiu d'una denúncia de les autoritats de l'Estat lliure d'Irlanda, han estat detinguts un centenar de persones, entre homes i dones, que embarcaven a Liverpool a bord d'un creuer britànic, en la creença que aquest faci rumb a Irlanda. — Havas.

Alemanya i les reparacions

Berlin, 11. — Els periòdics d'aquesta capital diuen que encara que el Reich no ha elaborat cap nou pla definitiu sobre les reparacions, els organismes i serveis competents treballen en la solució d'aquest problema, en previsió de negociacions eventuals. — Havas.

El deute finlandès als Estats Units

Washington, 12. — S'ha arribat a un acord per a la consolidació del Deute finlandès, d'acord amb les mateixes condicions establertes per a la consolidació del Deute britànic. — Havas.

Maginot i Godley

Dusseldorf, 12. — El ministre de la Guerra francès, senyor Maginot, marxà ahir passada a Colònia, on esmorzarà amb el general Godley, comandant de les tropes britàniques, per a donar-li les gràcies particularment per l'ajuda que aquest concedí a França en el desenvolupament del moviment ferroviari a la zona ocupada. — Havas.

Xina i Japó

Toquio, 12. — L'encarregat de Negocis de Xina ha intentat transmetre una nota al Govern japonès, demanant la derogació del tractat de 1915. Aquesta temptativa no ha pogut realitzar-se perquè el Govern japonès s'ha negat a acceptar la nota.

El ministre de Negocis estrangers del Japó ha declarat que la seva nació no consentirà mai la dita abrogació, ni modificació de cap mena en el tractat de referència. — Havas.

La Reina d'Itàlia a Roma

Niza, 12. — En vista que la salut de la reina Milena de Montenegro ha millorat notablement, ha tornat a Roma la seva filla, la reina d'Itàlia. — Havas.

La Rosa d'Or

per a la Reina d'Espanya

Roma, 12. — El Papa ha beneït la Rosa d'Or que es transmetrà a la Reina d'Espanya.

A la cerimònia hi assistiren tots els prelats presents al Vaticà i els guàrdies nobles. — Havas.

La travessia del Sahara en automòbil

Argel, 12. — La secció d'automòbils orugues que condueix els senyors Haurdt, Audouin i Dubreuil ha arribat a Argel de regrés de llur segona travessia al Sahara. — Havas.

Acabament de la vaga de miners francesos.

Saint Etienne, 11. — Els miners, en reunió celebrada ahir, acordaren per unanimitat la represa del treball per al diàluns. — Havas.

Catàstrofe al Pireu

Atenes, 11. — El remolcador que realitza el servei entre l'arsenal de Salamina i el Pireu s'ha enfonsat, a conseqüència d'una violenta tempesta, prop de l'Ilot de Psittalla.

De 400 persones que l'ocupaven, entre passatgers i tripulants, n'han resultat ofegades 200, en sa majoria mariners. — Havas.

El viatge de Mr. Hughes

Londres, 12. — Al «Daily Mail» li telegrafien de Nova York que el secretari d'Estat, senyor Hughes, ha decidit del seu projecte de viatge per l'Amèrica del Sud en previsió que els seus serveis puguin ésser necessaris a Washington amb motiu d'una possible intervenció en la qüestió de les reparacions alemanyes. — Havas.

El crèdit a Itàlia

Roma, 11. — L'Agència Stefani diu que la tendència general d'etots els organismes i institucions de crèdit italians, compresos els Bancs més importants, durant el passat exercici de 1922, és la de no augmentar, si no reduir, i en alguns casos evitar, la distribució de dividends a determinades accions, amb l'objecte de conservar resoltament les majors reserves possibles a la consolidació del patrimoni, en interès de l'economia nacional, durant els presents moments en què és precis portar a cap una enèrgica labor de reconstrucció.

Aquesta política dels organismes de crèdit, basada en els més sans principis, ha estat fujada favorablement pel ministre de Finances. — Havas.

Explosió a Florència

Florència, 12. — Durant uns exercicis d'artilleria, féu explosió un projectil, matant dos soldats i ferint-ne greument a altres molts. — Havas.

El naufragi del Pireu

Atenes, 12. — El comunicat facilitat pel ministeri de Marina, diu que el nombre de víctimes registrat en el naufragi d'un remolcador de servei entre els Alts Salamina i el Pireu, ocorregut dissabte, s'eleva prop de 150.

Entre els ofegats hi ha deu oficials de marina. — Havas.

El comerç txecoslovac

Praga, 12. — Segons l'Estatística oficial, el comerç exterior txecoslovac presenta durant el mes de gener de 1923 un balanç actiu de 345 milions de corones txecoslovacques.

Han estat importats més de 160 milions de quinars amb un valor de 430 milions de corones. L'exportació representa 710 milions de quinars amb un valr de 778 milions de corones. — Havas.

Notícies del Ruhr

Dusseldorf, 12. — A Arte Nssen s'ha inaugurat un despatx per a la venda a la població civil alemanya d'articles de primera necessitat.

A les viles de Recklinghausen s'ha descobert el local on es reuneixen els membres de l'Associació secreta Jung Deutsche, la missió de la qual és augmentar la resistència.

En un registre efectuat a la presó central de Bochum s'ha descobert una important quantitat de granades de mà i de cartutxeria.

A Oberhausen han estat desarmats i expulsats 90 agents de seguretat.

A Kastrop han estat detinguts altres quatre agents per haver-se negat a donar detalls sobre el descobriment d'una altxa de cartutxos que fou trobada enterrada en una casa particular.

A la regió de Recklinghausen la policia civil de l'Estat sembla que vol seguir l'obra que realitzava la dissolució plica de seguretat.

A Osterberg foren detinguts dos agents de la policia de seguretat que intentaven, vestits de paisà i a cavall, passar el territori no ocupat.

Una patrulla francesa sorprené en fer-se de dia un comboi compost de quatre camions automòbils carregats de material que intentaven passar el territori ocupat pel Nord de Bochum.

La majoria del ocupants dels camions aconseguiren fugir. — Havas.

Dusseldorf, 12. — El ministre de la guerra francès, ha visitat els acantonaments de les tropes d'ocupació, felicitant als caps per l'excel·lent estat sanitari de les instal·lacions i l'elevat esperit de les tropes.

A la nit sopà en unió el general britànic Goelt. — Havas.

Discurs de Poincaré

París, 12. — El president del Consell, senyor Poincaré ha pronunciat un discurs en el banquet que en el seu honor donà la Federació nacional de soldats i oficials de caçadors.

Recordà el paper gloriós exercit pels caçadors durant la guerra, afegint que foren més tard els guàrdians més zelosos de la victòria, i de la pau.

Essent encoratjats pels alts de

mantenir l'ordre en els territoris del Schleswig d'Alta Silèsia i de Memel asseguraren a tot arreu, amb sa excel·lent tàctica, l'èxit de totes les missions que se'ls confià.

Avui les tropes franceses i belgues — digué — col·laboren al Ruhr, garantint la seguretat de França i la reparació de les regions devastades, així com significativament a Alemanya que cap poble pot impunement violar els seus compromisos solenns contra mitjançant tractats signats.

En fer al·lusió al doble assassinat de Buer, declarà que aquest crim serà castigat sense pietat per als assassins i venjades les víctimes.

A aquest fi — seguí dient — avui seran examinades amb el general Degoutte, les mesures de repressió contra els manegs de les agrupacions nacionalistes alemanyes.

També s'examinaran les mesures de sanció que es jutgin necessàries per a fer front a les contingències actuals. — Havas.

Els socialistes alemanys

Magdeburgo, 12. — En un discurs pronunciat ahir pel leader socialista Otto Weils criticà fortament la política del senyor Cuno qualificant-la de fosca i demanant que el govern del Reich doni a conèixer les seves propostions als aliats.

Proclamà el desig del poble alemany de veure clar aquest assumpte que tan de prop els interessa.

Censurà al ministre de Comerç, atacant després amb gran energia l'afany de lucre de la burgesia alemanya.

Les classes pudents, terminà dient, no han d'omplir el seu portamonedes a costa dels sacrificis de les classes obreres. — Havas.

Acord financier anglo-americà

Washington, 12. — La Comissió americana de consolidació del deute britànic, aprovà en la seva totalitat el document oficial que estableix les condicions, d'acord amb el govern de la Gran Bretanya. — Havas.

Obituari

FUNERALS

Na Margarida Agustí i Rodon, vídua d'En Joan Vila i Soler. Morí el dia 12 de març de 1923. Difosa, a les deu, a l'església de Sant Josep de la dita ciutat.

En Manuel Aloy i Sala. Morí el dia primer del corrent. Avui, misses a Sant Domènec de Manresa, a Salis, Sant Mateu de Bages, Sant Martí de Torruella, Sant Quirze de Besora, la parròquia de la Concepció d'aquesta ciutat i Escoles Pies (Disputació, 277), essent aquestes últimes d'enterrament, de deu a dotze.

En Pere Torrents Bonastre. Morí el dia 3 de febrer. Avui, a les deu, a Sant Agustí.

Na Emilia Buxeres i Abat, vídua en primeres nocces d'En Josep Viader i Janer, i en segones de N'Agustí Rigalt i Cortiella. Morí el dia primer del corrent. Avui, a les deu, a la Mercè.

Na Dolores Samper i Pasqual, vídua d'En Tomàs Cortès. Morí el dia 26 de febrer. Avui, misses, de deu a dotze, a la capella francesa.

En Ramon Cluet i Mateu. Morí el 2 de febrer. Avui, a les deu, als Dominics.

ANIVERSARIS

Na Teresa Cortes i Mimó, vídua d'En Genís Sarrià. Morí a Centelles, el dia 13 de març de 1922. Avui, misses a les esglésies parroquial de Centelles, Sant Quirze Safaja i Sant Sever, d'aquesta ciutat (de deu a dotze).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Pau Blangart i Baitubi, prevere. Enterrat ahir a Granollers.

Na Caritat Maruny i Boy. Enterrada ahir tarda al Cementiri Vell.

Na Dolores Mavrell i Cabrer, vídua d'En Joaquim Sala Vilator. Ha mort a Puigcerdà.

Na Concepció Colera i Pujol. Enterrada ahir matí.

Na Lluïsa Bona i Ruada, vídua de N'Adrià Guillon. Per expressa voluntat de la finada no s'arica l'enterrament.

En Joaquim Frazeret i Paloma. Enterrada diumenge al matí.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 13 de març de 1923

Contra Catalunya

S'ENGANYARIA qui prengués l'assassinat del Noi del Sucre com un atemptat més, afegit a l'horrible llista dels que han omplert de sang els carrers de la nostra ciutat, d'uns quants anys a aquesta banda. Les inexplicables circumstàncies del fet de què ha estat víctima un home que necessàriament havia de ser vigilat, i la comissió del crim en uns moments especialment crítics de la vida catalana, l'assenyalen a la reflexió desapassionada, però aguda.

No sabem, naturalment, quines foren les mans homicides, ni tan sols les característiques dels cervells que, sense ésser-ne autors materials, n'hagin estat els autors directes. Ni ho sabem, ni és tampoc missió nostra l'esbrinar-ho. Però en aquest recrutament del terrorisme a Barcelona, ara, com un temps, en aquell fatídic període de les bombes, tant o més que els autors, homes ennegats, o criminals vulgars, en tenen la culpa els que han creat i mantingut una situació determinada, i que, podent-la acabar, la mantenen per un sentiment de desafecte indiferent, quan no d'odi concentrat als homes i a les coses de Catalunya.

Ningú no espera que es descobreixin i es castiguin els autors de l'atemptat de dissabte, com no s'han descobert ni s'han castigat els dels altres atemptats. Aquest és el trist concepte que tothom té format de la manera com l'Estat espanyol presta als catalans el servei que hauria d'ésser més elemental de proveir: la seguretat dels ciutadans i administrar justícia.

Tothom, en canvi, del moment mateix que l'atemptat fou conegut, té l'esgarriat convenciment que al crim de dissabte en seguiran d'altres, per represàlies apassionades, o amb el pretext d'elles, ben explotat. I també creu tothom, i això és la cosa més tristament desencorajadora, que allí on hi hauria d'haver la voluntat ferma i decidida d'evitar-ho, la paorosa perspectiva és apreciada amb una certa indiferència, comptant com desgràcies d'altri, en tot cas, aquests nous vessaments de sang, entre catalans, atiatats ferament els uns contra els altres.

Pitjor que en les salvatges venjances familiars corses i rifeïnes, s'assenyalen els caps amb els quals es creu que s'ha de pagar la víctima caiguda. Com més significada és a cada banda la víctima darrera, més amunt s'assenyala la punteria de la revenja. I ja llavors, mirant al capdamunt, com és fàcil explotar cegues passions, per a desviar la punteria, atiant contra els que no tenen res que veure amb les incidències de la lluita, però que poden fer nosa en un moment determinat!...

No és un secret per a ningú, tot això. I sense que l'opinió pugui acusar concretament a ningú de l'assassinat del darrer dissabte, Barcelona sent instintivament que les possibles derivacions en sentit de represàlia per aquell crim abominable, són més aviat frívols que temudes en certs ambients en què l'odi a Catalunya i el desafecte a totes les coses nostres són sentiments més forts que els únics que haurien de tenir al cor per a complir llur missió.

Catalunya necessària, com necessita tot poble, i més quan arriba a una certa complicació de la vida, conseqüència d'un major grau de civilització, garanties de seguretat i garanties de justícia. Però l'una i l'altra exigeixen amor, compenetració, veritable solidaritat. I a tot això, solament s'hi arriba amb una organització política que satisfaci les legítimes aspiracions de tot un poble.

AL DIA

Les paraules i els fets

Un íntim amic meu a qui uneix amb el ministre d'Hisenda senyor Pedregal bona amistat fa anys, va escriure-li, quan la darrera crisi, una carta de felicitació, en la qual li deia aquestes paraules, poc més o menys: — I em felicito perquè vostè, representant del reformisme, entra en el Govern una ètica política que, amb la caiguda del darrer ministre nacionalista, havia caigut amb ell.

El meu amic jura i perjura que no hi tornarà mai més a formar concepte dels homes per les paraules, i que d'ara endavant no jutjarà sinó pels fets. Perquè, quin abisme hi ha entre les propagandes reformistes i els fets dels governants reformistes! No sé el que passa fora de Catalunya, però a casa nostra, gairebé tota la màquina electoral d'alcaldes de R. O., suspensions i inspeccions d'Ajuntaments i altres càrrecs ciutadans per l'estil, es fan a

favor de candidats reformistes. Vilafranca, La Bisbal, Puigcerdà, Sant Feliu de Llobregat, Lleyda, que sé jo... Una mica massa de gana i una mica massa de desapercepció, senyors reformistes. El meu amic, amic a la vegada del senyor Pedregal, té raó que li sobra: feu-vos de les paraules i dels homes i dels programes dels partits madrilenys!

Què hi dirà a tots aquests procediments del vell caciquisme, del centralisme acaparador, l'estol de catàctics mitges, literats, filòsofs, etcètera... que formen la plana major del reformisme. Tot d'una, es posen els intel·lectuals al nivell dels electors del senyor Melquíades Álvarez, que, segons diuen per Astúries, són el millor de cada casa.

Quina llàstima que el reformisme hagi caigut en el parany que li han armat els vells polítics madrilenys! Ja tots són uns! Ja no es podrà posar l'exemple dels melquíadistes per a enrajolar les cares dels altres liberals, capaçs encara d'enrajolar-se! Han caigut en la temptació i han mort en el pecat!

R. I. P.

Les Idees i les Imatges

MES DEL «QUEDAR BE»

... Alludiem, dissabte, pejorativament, el «quedar bé» a base de prudència.

No ens referíem a la prudència com a qualitat o virtut, sinó a la prudència considerada com a vici o com a defecte: a la prudència sinònim de peresa, de covardia o d'egoisme.

Hom ens objectarà que en la vida social de relació la prudència és necessària.

Es una veritable imprudència el no ésser prudent.

Trista i odiosa prudència, però, la que es manifesta a despeses de les contrarietats, de la màstria o del dolor d'altri!

El «quedar bé» heroicament, que alludiem i llòvem suava, comparat, evidentment, un perill, implica un risc, llinda, a vegades, en la temeritat.

A major perill, a major risc, a major temeritat, correspon, no obstant, una major glòria.

I també, a la curta o a la llarga, ja en aquest món ja en l'altre, un major profit.

JOSEP MARIA JUNOY

Han mort en el pecat i no ressuscitaran en la victòria dels bons. Cada violència electoral — i no ha començat encara la campanya ciutadana que ajuntarà tots els catalans contra els falsificadors de la voluntat del poble — és un acte contra els candidats ministerials; cada coacció és una esperonada que aixeca pobles contra el falsejador; cada traïdoria, cada abús de Govern és una llança que uneix en nom de la pàtria i de la dignitat homes i partits que havien estat fortament enemics fins ara... En les vinentes eleccions, veurem coses que semblaran miracles: no és l'hora d'una nova solidaritat, però és l'hora d'oblidar diferències de matís, per recordar que som catalans i catalanistes.

Que la campanya ministerial va contra Catalunya; va a veure si demostra a Espanya que el nacionalisme no és res, que les aspiracions de Catalunya cauen mortes davant de les grans combinacions polítiques internacionals de l'Alba, del geni estadista de l'Alhucemas, dels projectes igualitats d'En «Capalitos», de la reforma de la Constitució i de la secularització dels cementiris...

Davant de les eminències que ens governen, el catalanisme es rendeix i Espanya es treu aquesta espina del cos... Això pensen dir al país els homes que ens governen, si els reixen els projectes dels quatre governadors civils de Catalunya. Però... els fets diran tot el contrari: els fets diran que Catalunya, ara més que mai, afirma el seu ideal, la seva personalitat.

POL

Per l'ensenyament català

La Presidència de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha rebut una carta d'En Joan Marigó, català resident a Camagney (Cuba), en la qual demana tota mena de detalls, amb procediments, textos, etcètera, per ensenyar una filleta seva de set anys en la nostra estimada llengua, ja que no vol que se'n hi ensenyi altra que la catalana.

Plaui a la Protectora fer públic aquesta nova, encara que no és la primera que rep com aquesta, per a demostrar que molts catalans allunyats de la Pàtria senten més el nostre problema que la majoria dels que tenen aquí llur residència.

—

L'ex-president de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, senyor Josep Botey, ha ofert augmentar en 50 pessetes un primer premi de cada una de les segona i tercera seccions de nois i noies del X Concurs Nacional d'Història de Catalunya. La Protectora fa públic aquest oferiment per a satisfacció dels futurs concursants.

Butlletí internacional

12 de març de 1923

EL PRESIDENT MASARYK

Diuen de Praga que el President Masaryk ha acabat les seves Memòries, en les quals relata tots els episodis de la propaganda nacionalista a l'estranger durant la guerra gran i especialment els esforços que realitzaren ell i els seus col·laboradors per a persuadir les potències occidentals, Rússia i els Estats Units de la conveniència de reconèixer la independència txeca.

Nat l'any 1850 al poble de Hodonin (Moràvia), tota la seva vida ha sigut un apostolat nacionalista continu. L'acompanyà sempre la visió claríssima de l'esdevinuda llibertat i grandesa de la seva pàtria. Fou, però, un vident, no un visionari. Creient fervorós de la pàtria, mai no en fou un fanàtic. Posses, en grau eminent, la suprema qualitat dels estadistes genials: saber acomodar constantment l'ideal, sempre intangible, a la realitat viva de cada hora, sempre mudadissa.

De família humil, tan tost acabada la seva instrucció elemental, li calgué entrar d'aprenent a una farga de Hodonin. Però el seu afany de ciència i la curiositat insaciable del seu esperit el menaren cap a Leipzig i Viena, on estudià Filosofia. Pel 1879 fou nomenat catedràtic de la Universitat de Viena, on professà tres anys. Fou molt comentat i aplaudit un original estudi seu sobre el suïcidi com a manifestació patològica de l'estat de l'Europa contemporània, estat que Masaryk atribuïa específicament a l'absència de sentiments religiosos.

L'any 1882 fou nomenat catedràtic de Filosofia de la Universitat txeca de Praga, on les seves tendències i orientacions claraments nacionalistes trobaren ample espai per a desenvolupar-se. La càtedra de Masaryk esdevingué aleshores l'escola política i social dels estudiants de la gran família txeca, tots els quals l'estimaven i l'admiraven, com a mestre, com a definidor i com a apòstol.

Fou un fervorós, però fou ensems un convençut. L'any 1891 arribà al Parlament austríac. Actuànt com a diputat, censurà acerbament la política burocràtica d'Austria-Hongria a la Bòsnia i la Herzegovina. Dos anys més tard renunciava la seva acta, com a protesta contra l'eixorquia de la política nacional txeca.

Masaryk defensava la tesi que la Bohèmia petita, com totes les petites nacionalitats, no podia realitzar les seves destinacions històriques, sinó amb una sèrie no interrompuda d'esforços conscients. Polític realista, constructor de pobles, volia la persistència i la continuïtat de la tasca nacionalitzadora i no podia aversar-se als procediments merament negatius dels seus companys de causa, per als quals tota l'actuació nacionalista restava reduïda a la reacció contra la influència germànica. Masaryk, al costat de la negació germànica, hi posava l'afirmació txeca. No era partidari de la violència. Li repugnaven les estridències innecessàries i eixorques. Havia tingut sempre la valor cívica necessària per a dir als seus compatriotes les veritats més desagradables i per a combatre les exageracions del fanatisme que manta noble causa compromet. No volent que la cultura nacional fos bastida damunt els febles fonaments de la falsedat, denuncià com a apòcrifs certs documents catalogats al Museu de Praga. Mai no sacrificà la veritat a la seva popularitat. Tolerant i humanitari, palesà en una causa famosa l'absurditat dels prejudicis populars que atribuïen als jueus uns fantàstics assassinats rituals.

Recorden els seus biògrafs que sempre fou partidari de les solucions de concòrdia. Creia possible i convenient una reconciliació, és a dir, una intel·ligència amb l'Austria, mitjançant un canvi radical en la constitució orgànica de l'imperi. Creia, a més a més, que si Austria no realitzava ràpidament aquesta reorganització interna, l'imperi no podria subsistir. Els fets inoblidables dels anys recents demostren el seny i la visió profètica de Masaryk. Austria no escoltà oportunament la seva veu desinteressada i reveladora. En lloc d'agrair i aprofitar el seu patriotisme, el govern de Viena cregué que el Doctor Masaryk era un facciós. I ara l'imperi austro-hongarès ha desaparegut. Bohèmia, amb el nom de Txeco-Eslavaquia, neix a la vida internacional. La concòrdia que somiava el Doctor Masaryk ja no és possible.

L'any 1907, implantant definitivament el sufragi universal, Masaryk fou elegit diputat altra volta. La seva campanya parlamentària en aquelles legislatures, fou brillantíssima. Va combatre el règim establert per Austria-Hongria a la Bòsnia i la Herzegovina, defensà els serbis de Croàcia en la famosa causa d'Agram i actuà constantment com a fervorós nacionalista. L'any 1909, en una altra causa famosa, la de Freidjung, contribuï a denunciar les maniobres del comte d'Aehrenthal per aconseguir l'anexió de la Bòsnia i la Herzegovina a l'imperi d'Austria-Hongria.

En esclatar la guerra gran, comprengué ràpidament que s'atansava l'hora històrica de la llibertat de Bohèmia. Ja que no havia estat possible la intel·ligència amb Austria, Bohèmia havia de cercar la salvació en ella mateixa. Masaryk no dubtà un moment i tingué aquella clara percepció de les ocasions decisives que constitueixen un altre senyal inequívoc dels veritables estadistes.

Masaryk romangué a Praga fins al desembre de 1914. Aleshores marxà a Itàlia, encara neutral. D'Itàlia passà a Londres, amb permís de les autoritats angleses. Amb el Doctor Benes i el Coronel Stefanik constituï el triumvirat reconegut després per les potències aliades com a fideïcomissari del futur govern de Bohèmia.

El Doctor Masaryk, com a cabdill dels elements txecs que lluitaven per la llibertat del país llur, fou cridat a Rússia l'any 1917 pel catedràtic i patriota Miliukoff, quan la revolució enderrocà la dinastia dels Romanoff i l'imperi del tsarisme. Masaryk veié tot seguit que la revolució liberal russa restava condemnada al fracàs pel predominí que adquirien els elements bolxevistes. Aleshores concentrà tots els seus esforços en l'organització de l'exèrcit txecoslovac, aquell exèrcit les gestes del qual, d'Ekaterinburg a Vladivostok, constituïren un dels episodis més interessants i novel·lescos de la guerra gran.

Masaryk passà de Vladivostok a Toquio i de Toquio a Washington, on conferencià amb el president Wilson, aleshores en el zenit de la seva preponderància. Tornat a Europa, Masaryk fou elegit president de la República Txecoslovaca.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

LA SITUACIÓ DE BARCELONA

Enterrament del «Noi del Sucre»

Al matí d'ahir es va efectuar la conducció del cadàver del «Noi del Sucre» al Cementiri Nou.

El fèretre era portat en cotxe ordinari el qual anava acompanyat solament per forces de seguretat i alguns agents de vigilància. No hi havia ningú de la família ni amics perquè no s'havia anunciat l'hora.

Respecte d'aquest assumpte el governador civil va manifestar:

—A darrera hora de la tarda del diumenge el jutge d'instrucció del districte de les Drassanes em va comunicar que podien donar-se les ordres oportunes per a l'enterrament del «Noi del Sucre», tota vegada que ningú de la família s'havia presentat a reclamar el cadàver. En conseqüència, considerant que era obligació del governador fixar l'hora de l'enterrament, vaig fixar les nou del matí d'ahir, tenint en compte que havien passat 38 hores del desgraciat accident (sic) que va costar la vida al «Noi del Sucre». Aquest matí s'ha fet l'enterrament, havent quedat el cadàver al dipòsit. A darrera hora del matí es presentaren alguns de la família per a cuidar de l'enterrament, i jo els he fet saber que si s'oferiren dificultats perquè fos enterrat en el nínxol que havien triat, podien considerar-les com vençudes. Durant la conducció del cadàver no s'ha produït cap incident.

A dos quarts de cinc de la tarda va ésser enterrat el cadàver en presència de la família i d'alguns amics.

El sumari

Ha estat detingut Lluís Aiset Estrada, la cartera del qual va ésser trobada en el lloc del crim, poc després d'haver-se comès aquest.

Es a la presó incomunicat, i el jutge de les Drassanes li ha pres declaració, respecte de la qual es guarda reserva, com és de suposar. No obstant, podria ésser que hagués manifestat que no tenia res que veure amb el delictu. Vau a poca distància del lloc del succeït, i quan va sentir els trets va baixar com molts altres veïns, i havent vist un home a terra, va acostar-se per contemplar-lo millor, i suposa que, fent aquest moviment, li va caure la cartera.

Abans d'ahir, el jutge va fer una inspecció ocular al lloc de l'atemptat, i després va anar a pendre declaració a la dona que va resultar ferida i que habita al carrer de la Cadena, 112. Va ratificar-se en sa primera declaració dient que anava pel carrer amb una noia, va sentir trets i va sentir-se ferida a una cuixa.

D'allí va anar el jutge a l'Hospital de la Santa Creu a pendre declaració al Francisc Comas i Pagés (a) Perones, que era el company del «Noi del Sucre». Es va ratificar igualment en la primera declaració, o sia que havien sortit amb el «Noi» del cafè de la plaça de la Universitat, i passant pel carrer de la Cadena, van sentir trets i ell va ésser ferit, no sabent qui va tirar.

Després el jutge va anar a l'Hospital Clínic per assistir a l'autòpsia del cadàver de Salvador Seguí. Els metges doctors Piñana i Lluanco efectuaren aquest treball, del qual resulta que el Seguí va rebre una ferida al cap que li va produir la mort per traumatisme cerebral. A part algunes escorcollacions produïdes per la caiguda, no presentava cap altra lesió.

Segons sembla, la policia ve seguint una pista des de després de perpetrat l'atemptat, sobre el resultat de la qual es guarda absoluta reserva.

Pel que es veu, es creu que els autors o almenys els instigadors, són uns elements que des de fa temps no es recomanen de consumir l'actuació d'en Salvador Seguí.

Fern en tal socorria, i consti que la referència sols és a títol d'informació, la policia en porta algunes de realitzades, entre elles, bon nombre de registres domiciliaris.

En principi es va creure que els autors pertanyien al ram del vidre, però confidències rebudes després, han fet canviar el curs de les recerques.

Prenent peu de que en el miting celebrat el dia 18 del propassat mes de febrer, fou oïst el conegut anarquista Estanislau Marquenda Mateo, per la Comissió designada per la Confederació del Treball perquè al mateix dia, a la

tarda, comparegués al domicili del ram de l'alimentació per a presentar totes les proves que tingués en contra de l'actuació d'en Salvador Quemades i d'en Salvador Seguí, fou detingut i portat a la Jefatura Superior de Policia, on prestà declaració davant del cap de la brigada especial.

S'assegura que en l'interrogatori, declarà que efectivament va conèixer a l'indicat local, i que en presència d'uns vint individus, exposà totes les dades que tenia referent a l'actuació d'en Quemades i en Seguí des del 1918 al 1920.

De la Jefatura fou portat al Palau de Justicia, a disposició del jutge, al qual li prengué declaració, i el posà en llibertat.

També fou portat al jutjat Pòster vidrier Lluís Pérez Calderón, el qual es presentà espontàniament a la Jefatura, acompanyat del seu pare, En Joan Lligé, per haver-li arribat la notícia que un dels rumors que circulaven, l'assenyallaven com un dels agressors.

El pare declarà que a l'hora en que es va cometre l'atemptat, es trobava en Lluís Pérez treballant a la seva fàbrica.

Com que moments després de l'atemptat, fou trobada per un agent, a pocs passos del lloc on esdevingué el dit atemptat, una cartera, ha estat detingut, l'amic de l'esmentada cartera anomenat Lluís Aiset, el qual igualment que el Pérez restà detingut.

A la tarda, continuà el jutjat la instrucció de diligències. A aquestes hi assisteix personalment el fiscal d'aquesta Audiència, En Didaç Medina.

A les cinc, els senyors Medina, Fernández Céspedes, García Caamaño i l'auxiliar criminalista, es personaren al domicili d'en Salvador Seguí, situat al carrer de València, i rebieren declaració a la dona que vivia amb ell, anomenada Dolores Rubinat, als seus fills i a alguns veïns de la casa.

Més tard declararen dues veïnes de la casa núm. 17 del carrer de la Cadena, i la mestressa de la carnisseria on es refugià en Perones, després d'ésser ferit.

Trets al carrer de Sant Pau

UN GUÀRDIA CIVIL FERIT

A les deu de la nit de diumenge, el guàrdia civil Silvi Navarro Naquer, de 26 anys, del quarter d'Auzies March, passava pel carrer de Sant Pau, i arribant davant del «Cine Monumental» va observar que dos subjectes catxaven un tercer.

Semblant-li que els escorcolladors no eren agents de l'autoritat, el guàrdia civil es dirigí a ells i els preguntà el motiu de l'operació que practicaven, i per tota resposta, un dels individus disparà dos trets de revòlver, ferint el sudit guàrdia.

Els agressors van fugir, i havent acudit per les detonacions una parella de seguretat, aquests agents, veient de lluny els fugitius, els van perseguir i van disparar alguns trets per esporugir-los, però es feren fonedicos.

També va desaparèixer el subjecte escorcollat.

El guàrdia civil va ésser portat al dispensari del carrer de Barbà, on se li va apreciar una ferida que travessava la cuixa dreta, pronòstic reservat.

Després de curat va ésser portat a l'Hospital Militar.

La versió aquesta és la que va donar el ferit quan va ésser interrogat. No obstant, la policia no hi dona gaire crèdit perquè no va poder comprovar que ningú hagués efectuat cap escorcollament davant el «Cine Monumental». En canvi es parlava d'una disputa entre el guàrdia ferit i un altre individu per qüestió d'una dona.

No obstant, més tard, i amb motiu dels trets que hi va haver al vespre al Paral·lel, de qual incident donem compte en altre lloc, la mateixa policia va rectificar, declarant indirectament veritable i amanifestació feta pel guàrdia civil ferit.

Vaga de protesta

Ahí, a la tarda, es començà a parlar de que els Sindicats unics volien promoure una vaga de protesta per no haver-se anunciat amb oportunitat l'hora de l'enterrament del «Noi del Sucre».

Es van formar unes comissions de procedència ignorada, les quals van recórrer als llocs de treball, ordenant la vaga.

Van abandonar el treball, els obrers del Metropolità, bona part dels descarregadors del Port, part dels obrers metallúrgics del «Vulcano», els dels tallers dels tramvies, els d'algunes fàbriques de Sans, entre elles, l'«Hispania Industrial» i del Poble Nou, i els d'alguns petits tallers.

En la majoria d'aquests llocs, els obrers van anunciar que avui tornarien al treball, però no feien els que creien que avui es donaria l'ordre de fer ua vaga general de 24 hores.

Trets al Paral·lel

Ahí, cap a les set del vespre, una pila de trets que van sentir-se al Paral·lel, prop del carrer de Sant Pau, van ocasionar una gran alarma i moltes corredisses i tancament de portes.

De públic es deia que es tractava d'una col·lisió entre dos grups dels dos sindicats que es disputen el predomini de la massa obrera.

La delegació de policia de les Drassanes, v a través d'una nota a la inspecció general, dient que l'inspector senyor Izquierdo, amb uns agents, seguia un grup de sindicalistes, entre els quals, els dits agents cragueren reconèixer alguns tífils de pistoles.

Els del grup devien notar que la policia els vigilava i, arribant prop del Café Espanyol, van disparar alguns trets contra els agents, contestant aquests en la mateixa forma.

Aquest foc granetat, no va produir cap desgràcia, i els del grup van aconseguir desaparèixer.

Afegeix la nota que en el grup hi havia els dos individus que el diumenge, a la nit, van agredir i ferir a un guàrdia civil, al carrer de Sant Pau.

Els Sindicats

EL LLIBRE

El Sindicat Llibre Professional de les Arts Gràfiques, ha publicat el següent:

«Reunida la Junta directiva, protesta enèrgicament de les manifestacions publicades en «Solidaridad Obrera», així com de la comissió dels atemptats que es registren, exigint de les autoritats, no deixin d'aplicar tot el rigorisme de la llei als culpables».

L'UNIC

El Comitè de la Federació Local, ha endreçat també a l'opinió el següent escrit:

«Hem arribat a un moment, treballadors de Barcelona, altament crític. Un germà nostre, un company de la gran família dels treballadors organitzats, ha estat destituit per les bales assassines, tots sabem en quines circumstàncies».

En Salvador Seguí ha estat assassinat per la significació que tenia entre la classe proletària.

Per a continuar la iniquitat comessa, la primera autoritat civil de Barcelona donà l'ordre de que es fes l'enterrament del nostre company a espalles dels companys que desitjaven rendir-li l'últim tribut d'amistat i companyerisme. I d'això n'hem de protestar enèrgicament. Aquesta disposició governativa del senyor Raventós, sembla que va encaminada a ofegar i asfixiar i cohibir l'esperit cívic de tots els ciutadans de Barcelona perquè no es manifesti en contra d'aquests brutals atemptats contra la vida dels treballadors. Demés de les nostres vides, es vol el nostre silenci; i es vol, silenciant la nostra veu, que els assassins trobin terreny abonat per a llurs crims».

Però la nostra veu, treballadors i ciutadans que refuseu el crim, se sentirà.

La Federació Local de Sindicats de Barcelona, ha resolt declarar per a avui, un atur general de 24 hores, per l'arbitrarietat governativa del senyor Raventós. Avui, ningú ha d'acudir al treball i tots els treballadors adherits als sindicats i tots els ciutadans que simpatitzen amb el nostre acte, han d'acudir a fer acte de presència a la Plaça de Catalunya, a les quatre de la tarda; en la intel·ligència de que a les quatre i deu minuts, es dona per acabada la manifestació.

Per a no desorientar a l'opinió, l'organització ha acordat no fer extensió

l'atur a la premsa, i invita a que no s'exerceixin coaccions de cap mena».

La seguretat dels ciutadans

«El Foment del Treball ha tramès al president del Consell de ministres, el següent telegrama:

«El Foment del Treball Nacional, el lema del qual és col·laborar en la defensa dels interessos de la producció i del Treball, dintre d'una actuació governamental d'ordre i de pau, eleva respectuosament davant de V. E. la seva enèrgica protesta per la indefensió dels ciutadans sigui la que vulgui la classe social a la qual pertanyim, i demana al Govern, adopti ràpidament mesures eficaces perquè cessi aquesta nova sèrie de crims ara ressonada. Atentament, el saluda Domènec Sent, president».

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria ha publicat aquesta altra nota:

«La realitat dels fets ve a demostrar-nos que aquell estat de pacificació social que oficialment es preconitzava no era fonamentat en una solució profunda dels problemes obrers».

Les gents sencilles no s'adonaren que aquests problemes quan s'han aguditzat en el grau a que han arribat els de Catalunya, no poden ésser solucionats d'una manera momentània, sinó que és precis una acció de govern prou eficaç i serena per part del poder públic que, encarriant tota acció per viarans de justícia porti als esperits un sentiment de confiança i d'optimisme.

El poder públic, però, ha obrat per omissió o per excés sense voler o sense saber situar-se en el lloc que per la seva missió li corresponent.

Per això avui, que els esperits ciutadans devenen commoguts per la repetició dels fets cruentos que es produeixen a Barcelona, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria aixeca la seva veu per a demanar a tots els homes animats d'una ideologia, a tots els homes moguts per un sentiment de justícia que en aquests moments tinguin la serenitat necessària per a fer imperar el seny en llur esforç sanvant així les valors espirituals de Catalunya constantment menaçades pels autors de tots els atemptats».

Més trets al carrer de Sant Pau

TOPADA ENTRE SINDICALISTES I GUÀRDIES DE SEURETAT.—DEU FERITS

Anit passada, a quarts d'onze, hi hagué un tiroteig al carrer de Sant Pau, davant del Cinema Diana, que tingué unes proporcions desacomunades inclos a la nostra ciutat, els habitants de la qual no podem pas sorprendre'ns per poca cosa, en aquest ram de violències.

Sembla que la versió més autoritzada de l'origen d la batussa és la següent:

El ram de fusta del Sindicat Unic tenia una reunió disposada per al dissabte, la qual suspenguereu amb motiu de l'atemptat contra el «Noi del Sucre».

Ahí es proposaren celebrar-la en son local social, que és al carrer de Sant Pau, davant del Cinema Diana.

La policia, que coneixia el projecte de reunió, envià deu guàrdies de seguretat i tres agents de vigilància a les immediacions del local.

Es diu que el president de la reunió la va donar per celebrada abans de començar i van començar a sortir els concurrents. Altres deien que la policia havia pujat al local i havia ordenat que el desallotgessin, prohibint la reunió.

El cas és que, en sortir al carrer, els concurrents al miting toparen amb els guàrdies i policies, perquè els volien escorcollar. Aleshores començaren a sonar trets, sortint-ne de diversos llocs.

Els guàrdies van contestar, tirant contra els paisans, molts dels quals no havien sortit encara del local social. Els que ja eren fora van córrer cap a la Bretxa de Sant Pau, tirotejant a la policia, mentre els que eren a les escales i al pati de l'edifici

giraven enrera, entornant-se'n cap al Sindicat, o tirant-se per un balcó interior a la claraboia del cinema.

La policia va pujar cap a dalt, buscant als que tiraven, a algun dels quals diu que va detenir a un terrat.

De la batussa van resultar ferits tres guàrdies de seguretat i set paisans, els quals van ésser portats al dispensari del carrer del Rosor i a la casa de socors del carrer de Barbà.

Les circumstàncies de les ferides són les següents:

A la casa de socors del carrer de Barbà van curar els sis ferits següents:

Jaume Susprea, de 44 anys, casat, habitant al carrer de Sant Pau, 94, quart, ferida per arma de foc, amb fractura del primer metacarpí dret, de pronòstic reservat.

Manuel Sarrion, de 40 anys, casat, rascadura de bala a la regió externa de la cama esquerra, pronòstic reservat.

Vicens astillo, guàrdia de seguretat, ferida amb entrada per l'octau espai intercostal esquerre, amb sortida per la regió lumbar dreta, de pronòstic greu.

Domènec García, guàrdia d'agurtat, rascadura de bala al cap, de pronòstic reservat.

Pau Reballor, guàrdia de seguretat, ferida d'arma de foc a la cuixa esquerra, amb fractura de l'os, i una altra ferida a la cuixa dret, de pronòstic reservat.

Lluís Cervera, de 35 anys, habitant al carrer Comte del Asalto, 160, segon, segona, jornalier, ferides a la barba i al genoll, de pronòstic lleu.

Al dispensari del carrer del Rosal van curar els dos ferits següents: Santiago Fàbregas, fill de Cervera, de 35 anys, barber, sortit d'un bar del carrer de Sant Pau, i va rebre un tret al peu dret, de pronòstic lleu.

Fulgenci Montfort Fornell, ferida al llavi inferior, trencant-se-li una dent.

Apollinar Oralla, de 44 anys, venedor ambulànt, ferida lleu a la regió muscular dreta.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda fou curat Restitut Adelantado, vidrier, de 40 anys, d'una ferida sense sortida al costat esquerre, de pronòstic greu.

El ferit Montfort estava prenent cafè a un bar del davant del Diana, i un tret entrà, trencant un vidre, i arribant a la cara del ferit.

El ferit Cervera fou detingut dins del cinema Diana, fent-se sospitos als guàrdies, els quals, en ycurè-li sang a la barba, l'escorcollaren i detingueren.

Tots els ferits paisans foren conduïts a l'Hospital, en qualitat de detinguts.

Com que en aquella hora els cinemes Monumental i Diana estan plens de concurrència popular, molts dels que surtien del sindicat del Ram de la Fusta i transeünts que aleshores passaven per aquells carsers, es van refugiar als cinemes esmentats.

La policia va procedir a escorcollar als que surtien dels locals sudits, per veure d'averiguar qui eren els que hi havien entrat després de participar en la batussa. Simultàniament va procedir a acordinar la lla, una d les més grans de la Barcelona vella, perquè va del carrer de Sant Olauger fins a la Bretxa de Sant Pau. També va prohibir passar per aquells carrers sense objecte, tenir els balcons oberts, etc., etc. Mentre tant, han pujat als terrats a detenir tot hom que hi trobessin.

Hom dona per allí que hi havia dos detinguts acusats d'haver pres part en la baralla.

A conseqüència d'aquest fet, el Cap superior de policia va disposar que els guàrdies de seguretat portessin tercerola, en lloc de pistola.

Aquest fet commogué tot el veïnat.

«La Passió», de Bach

Si alguna entitat no rep oportunitat les targes d'invitació fetes circular aquests dies, poden demanar-les a l'Orfeó Mossèn Cinto, Passeig de Sant Joan, 113.

A l'acte del descobriment de la lla, pida commemorativa, que hi seran invitades les autoritats catalanes, hi assistiran nombrosos Orfeons i Cors, per testimoniar una vegada més la seva admiració i confirmar en el mestratge l'Orfeó Català i son mestre En Lluís Millet.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

La situació

DILIGENCIES DE LA POLICIA

A l'hora de sortir dels cinemes Monumental i Diana, la policia va fer tancar les portes que donen al carrer de les Tapes, obligant a tothom a sortir per les del carrer de Sant Pau, escorcollant i detenint els que hi eren sospitosos.

47 DETINGUTS

A primeres hores de la matinada la policia puja al local del Sindicat del Ram de la Fusta, procedint a detenir tots els que s'hi trobaven.

Entre els que hi trobà i els detinguts en sortir dels cinemes, els agafats pugen a 47, els quals foren conduïts a la Delegació, per grups, i lligats.

UN DELS DETINGUTS FERIT

A tres quarts de dues ha estat curat a la casa de socors del carrer de Barrià, Francesc Domènec Vives, de 37 anys, casat, jornaler, habitant al carrer de Floridablanca, 13, primer, primera, el qual tenia algunes rascades de bala a la cama esquerra, de pronòstic lleu.

Havia estat detingut i conduït a la delegació de policia juntament amb altres. En escorcollar-lo van veure que tenia una ferida, la qual cosa determinà la detenció i conducció al dispensari.

MORT D'EN FRANCESC COMAS

Aquesta matinada, a la una, ha mort a l'hospital de la Santa Creu, Francesc Comas (a) «Perona», que fou ferit al carrer de la Cadena acompanyant el «Noi del Sucre».

Agressió a un nen

Al dispensari de la Barceloneta van curar ahir passada al nen de 9 anys Josep Cuatrecasas Belinchon, habitant a una barraca de la Mar Vella, d'una ferida de 6 centímetres a la cuixa esquerra i una altra de tres centímetres a l'avantbraç dret, de pronòstic reservat.

Segons manifestacions de la mare del nen, va presentar-se a la barraca Josep Domínguez, de 27 anys, amb un ganivet preguntant per la seva dona i sobtadament, volgué donar un cop a la mare del nen, tocant a aquest.

L'agressor fugí, i el nen fou conduït a l'hospital de la Santa Creu.

PENINSULA

DESAVINENCES

Madrid, 12, 10'30 nit. De dos incidents s'ha parlat avui en el Congrés. El rumor d'ambdós a circulat amb insistència.

Es suposa que en la cordialitat de relacions entre el comte de Romanones i Melquíades Alvarez, a conseqüència de plebs electorals, s'havia produït grans desavinences, i es deia també que entre dos generals prestigiosos, els senyors Aguilera i Arraiz de la Cadorena, hi havia també una desafecció molt gran.

CARTA D'EN JAUME DE BORBO

En Jaume de Borbó ha dirigit al seu secretari polític a Espanya, marquès de Villanes, una carta, en la qual, referint-se a l'actitud de son partit en les properes eleccions generals, diu:

«L'actitud que més ens convé adoptar en les properes eleccions per a diputats a Cortes, és l'abstenció com a partit polític, sense perjudici de que en els districtes en que així ho aconsellin necessitats locals, puguin presentar-se candidats que sien jaunitistes d'idees, però que no portin al Parlament la representació del partit, és a dir, que en les futures Cortes hi haurà jaunitistes diputats, però no una minoria jaunitista. Em mou a l'abstenció, tan confortat per altra part amb les idees predominant entre nosaltres, la idea de no associar-me a la farsa parlamentària ni a la comèdia que es representa en el vergonyós assumpte de les responsabilitats. Però em decideixo a deixar oberta la porta a candidatures individuals per tal

que no es cregui que ens desinteressem dels assumptes principals que s'han de discutir, i, entre ells, l'assumpte del concert econòmic.

Tot el que precedeix ha d'entendre's exclusivament per a les eleccions legislatives i no per a les administratives, en les quals hem de lluitar amb totes les nostres forces.»

DECLARACIO

Avui ha seguit declarant el general Navarro davant el Consell de Guerra i Marina.

PROTESTA A GIRONA PELS SUCCESOS DE BARCELONA

Girona, 12. — Com a protesta per l'assassinat del «Noi del Sucre», les societats obreres han declarat l'atur per 12 hores.

A les quatre de la tarda se celebrà un miting a la Casa del Poble.

En l'esmentat acte es pronunciaren discursos contenint enèrgiques censures contra l'estat actual de coses.

La policia adopta moltes precaucions, però no hi han hagut incidents deplorable. — Havas.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 12, 12'30 matinada. Comunicat oficial de Guerra del dia 12 de març:

Zona oriental. Sense novetat en les posicions del territori.

Aviació. — L'esquadreta de servei bombardejà el zoco Jemis de Ulat-Dris, que estava poc concorregut, així com els canons situats a la posició de Sidi-Dris i als seus voltants.

L'esquadreta d'hidroavions no pogué bombardejar pel mal temps.

Zona occidental. — Sense novetat en el territori.

ELS COMUNISTES

El Comitè central del partit Comunista ha telefonat a la Confederació General del Treball, associant-se al seu dolor per la pèrdua d'un dels seus més destacats militants i protestant enèrgicament contra el atentat causant de la mort de Seguí i de les greus ferides de Comas.

Condemna els procediments violents i de terror que respalden a Barcelona, per als quals tenen tolerància els poders burgesos, encara que s'anomenin liberals, mentre apreten el setge a les organitzacions obreres i persegueixen als que figuren en les avançades del proletariat.

Davant el terror que tracta d'anillar-nos — diu — la classe obrera ha de formar un front únic i defensar amb tota energia les seves reivindicacions immediates contra els que volen matar en els seus homes el desenvolupament de redemptors ideals.

UN APAT

Al «Moliner», s'ha celebrat aquesta tarda, a dos quarts de dues, l'esmarzar que els seus companys de cos dedicaven al capità d'Estat Major en Sigfrid Sainz, ex-presoner dels rifeys.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid el P. jesuïta Tomás Bergamin, germà de l'ex-ministre conservador.

EL PA A MADRID

L'alcalde ha manifestat aquest matí als periodistes que ahir foren tornades les fletxes als seus legítims propietaris, sense que es suscités cap incident.

EL BANC DE CREDIT INDUSTRIAL

Ahir celebrà junta general ordinària el Banc de Crèdit Industrial creat, com es sap, per a intervenir en la realització de certs extrems de la llei d'auxilis a les indústries i per a prestar per compte de l'Estat (80 per 100) i del promi Banc (20 per 100).

Presidí el marquès d'Urguio.

La Memòria declara que les operacions pròpies del Banc de Crèdit Industrial, per ésser de naturalesa especial, no han pogut adquirir encara, en el curt termini que porta aquella flexibilitat d'adaptació que tenen les altres de la Banca, però fa constar que en l'exercici de 1922 el Banc ha realitzat préstecs per valor de 14'20 milions de pessetes, dels quals lliurà 12'80, quedant-li pendents de lliurament dos milions.

Demés, el Banc t en estudi operacions per valor de 7'70 milions i en sollicitud d'informe de la Comissió protectora de la producció nacional préstecs per 10'75 milions.

La liquidació de l'exercici de 1922 presenta un producte total de pesse-

tes 1.357.416'20 davant a 342.623'19 en 1921.

Proposà el Consell, i acceptà la Junta general, que s'apliqués de les utilitats 468.750 pessetes a repartiment als accionistes d'un dividend de 5 per 100 sobre el capital desemborsat, (el corresponent a 1921 fou de 3 per 100).

Es destinaren a impost d'utilitats 57.402'43 i quedaren 21.327'00 per a compte nou.

La Memòria i el Balanç foren aprovats per unanimitat.

CARRECS MILITARS

El ministre de la Guerra ha rebut avui una carta del comandant general de Ceuta, general Vallejo, expressant-li el seu desig de que el substituï en el càrrec, deixant-lo en situació de disponibilitat, en vista de que en l'actualitat no hi ha cap dels carrecs que li té sollicitats.

El propi general Vallejo havia reiterat el seu desig de que, d'ésser possible, el substituï en el càrrec, el general Martínez Anido.

Des d'aquesta data al primer d'abril, seran destinats 15 generals de divisió.

El general Losada, ex-comandant general de Melilla, serà destinat al Govern Militar de Barcelona.

Aquesta combinació donarà lloc a una altra de generals de brigada, en la qual hi figurarà el general Sanjurjo, que definitivament serà nomenat governador militar de Màlaga.

EL VOLUNTARIAT

Demà publicarà el «Diari Oficial» una R. O. del Ministeri de la Guerra, la qual té relació amb el seu pròxim projecte de voluntariat.

Està encaminada aquesta R. O. a depurar qualsevol que ha esdevingut relacionat amb la recluta de soldats del voluntariat.

EL GOVERN I ELS ATEMPTATS DE BARCELONA

El successos de Barcelona preocupen com és sabut, al Govern.

Des de dos quarts de vuit fins a les nou, han conferenciat aquesta nit a la presidència el marquès d'Albuñuelas i el comte de Romanones.

L'estadística dels atemptats socials a Barcelona sembla que puja a la xifra de 24, i que la major part dels dits atemptats han quedat en una impunitat absoluta, sense que hi hagi processos ni tan sols detinguts sospitosos.

Probablement el Consell anunciarà per al dejous, es dedicarà quasi íntegrament a abordar tan important qüestió.

EL GENERAL NAVARRO

Aquesta setmana s'acabaran les declaracions del general Navarro davant el Consell Suprem.

S'explica la demora de moltes de les declaracions, perquè han tingut relació amb causes en les quals hi figuren diversos processos encartats amb motiu del desastre de Melilla.

EINSTEIN

Aquest matí, en el ràpid de Barcelona, ha sortit cap a Saragossa el savi alemany Einstein, acompanyat de la seva esposa.

L'acompanyaran a l'estació el rector de la Universitat Central, doctor Rodríguez Carrasquilla i moltes persones de la colònia alemanya i catedràtics d'aquesta Universitat.

L'acompanyament fou molt afectuós. El doctor Einstein firmà diversos autògrafs abans de marxar al tren.

NOTA BURSATIL

La Borsa està molt ferma, pujant un enter el quatre per cent el comptant, i uns vint cèntims en quasi tota la tènica, en tancar a 72.

L'exterior i amortitzable també milloren.

En els valors industrials es destaquen els Sucreres i Fèrregues que estan molt demandats i milloren en el canvi anterior.

Es bastien normalment la negociació d'obligacions.

Els francs pugen 30 cèntims en quedar a 20'35; les lliures passen de 30'37 a 30'40; els belgues, de 31 a 34'40; les lliures baixen de 30'75 a 30'40, i els dolars, de 6'45 a 6'41.

Els marcs, particularment, estan al voltant de 0'0325.

EL TEMPS

La temperatura d'ahir fou de 23 graus a Màlaga.

La d'avui, 8 graus sota zero a Patència.

A Madrid fou de 18'4 graus la màxima, i 4'5 la mínima.

Temps probable per a demà: no és d'esperar canvis d'importància del temps durant els vint-i-quatre hores.

DESCRACIA

Al pàneu del que de Fernan Núñez, del carrer de Santa Isabel, el major-dom, Gal Ovidio Fernández, de 37 anys, portava un centí de zenc ple d'aigua bullent per a preparar el tany per al duc, quan ha rebut el canvi i l'aigua ha caigut damunt del servidor, el qual ha sofert cremades greus de segon i tercer grau a la regió abdominal, a la torçina i al braç i costat esquerre del coll.

Ahuc, Gal ha resultat amb altres cremades de menys importància a la cara.

CAMPIO REGIONAL

Sevilla. — S'ha celebrat el partit final del campionat andalús de futbol.

Contenderen els equips Nacionals i Reial Recreatiu de Huelva.

Ha vençut el Nacional, per sis a zero.

Queda doncs el Sevilla Futbol Club campió de la regió per quinze punts.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Malgrat els rumors que donaven com a segur que Amar Hamido es trobava presoner d'Abd-el-Krim, es tenen notícies de que encara segueix defensant-se a la càbila de Darmisa. El mateix fa Abd-el-Malek.

Hach Bach Ich en intel·ligència amb Hamido, s'interna amb les seves hosts fins la càbila de Beniurriaguel, on després de forta lluita pogué apoderar-se d'uns dos mil caps de bestiar.

Segona confidència que han arribat a la plaça durant els bombardeigs aeris portats a cap per l'esquadreta de Nador, sobre la càbila de Dar Anasi, nostres bombes han causat quatre morts.

S'assegura que Abd-el-Krim està molt desprestigit entre les cabiles. Abd-el-Krim per assegurar el seu prestigi envia 50.000 duros per a que fossin repartits entre les cabiles de Tensaman i Metalsa.

Se sap que la cantinera Cipriana Aza, que fou feta presonera pels rebels, en les immediacions del campament de Candusi, es troba internada a la càbila de Metalsa.

Mercès a les gestions que porta a cap l'autoritat s'espera poder rescatar-la durant la setmana entrant.

Ha arribat a aquesta plaça el general Sánchez Ortega i un centenar de caps indígenes.

Venen amb el propòsit de rebre l'alt comissari senyor Silvea.

Per confidències se sap que existeixen concentracions de beniuiraguel partidaris d'Abd-el-Krim a la càbila de Tensaman.

Afegeixen els moros amics que als dits rebels els han vist transportar canons encara que no se sap el lloc on els han emplaçat.

Les forces del gum sortiren ahir de bon matí, arribant fins a Sidi Ganur.

Allí efectuaren una razzia aconseguint apoderar-se de més de dos cents caps de bestiar.

EL SERGENT VASALLO

Els periodistes han visitat aquest matí el sergent Vasallo i aquest els ha manifestat que després d'esmorzar amb els seus amics, marxaria al Centre Segovià d'on ha estat nomenat soci honorari, i després aniria al Govern militar.

Aquesta nit es proposava anar a la funció que en honor seu es celebraria al Centre Americà.

El sergent Vasallo pensa estar quatre o sis dies a Madrid, continuant després la seva peregrinació per Santander, Comillas, Santonya, Avila (on visitarà la família del tinent Arévalo), Toledo, Cartagena i Còrdova.

També anirà aviat a Ciudad Real a visitar a la senyoreia Ana Montes amb la qual contractarà aviat matrimoni.

El sergent Vasallo, entre la infinitat de destins i carrecs que li han estat oferts optarà pel de sots-cap de zeladors del Banc d'Espanya, càrrec, del qual es proposava pendre possessió aquesta mateixa tarda.

Demà escurarà el sergent Vasallo la carta-instància demanant la rescissió del seu contracte amb l'exercit.

El sergent Vasallo, que per cert conserva en la memòria tots els detalls que se li sol·liciten referent als 370 espanyols que han sofert amb ell les rigors del captiveri, es mostra agraït d'homenajes i distincions

No sols ha estat protagonista i víctima de molts banquets, sinó que infinitat de cases de vins i licors i fins una fabrica de safrà han sol·licitat autorització per a registrar productes amb el nom del sergent Vasallo.

LA TROBALLA DE CARABANCHEL

S'han passat al jutjat d'Instrucció de Letafe, el qual continua activament les seves actuacions, totes les diligències relacionades amb la troballa de les desgrúles humanes al barri del Tèrol de Carabanchel Baix.

Segueix l'opinió pública creient que es tracta d'un crim.

La policia, a les ordres del jutge instructor, continua realitzant els treballs que aquest ordena, i no és difícil suposar que un d'ells serà la practica d'una tasca d'investigació sobre les persones desaparegudes a Madrid i als seus voltants.

El jutge ha pres ja nombroses declaracions, però no sembla que hagin aportat cap llum per a l'esclariment del succe.

NOTICIES OFICIALS DE BARCELONA

El ministre de la Governació ha rebut aquesta nit els periodistes, dient-los:

— Acabo de parlar amb el governador de Barcelona, el qual m'ha comunicat les següents notícies:

— Diu que el trasllat del cadàver del «Noi del Sucre» al dipòsit del Cementiri ha obert a haver transcorregut les 36 hores reglamentàries sense que ningú, ni de la família ni particulars, hagin reclamat el seu cos.

Era natural — em diu el governador — que un atemptat d'aquesta índole produís alguna excitació en els ànims de la població obrera.

Avui s'ha intentat la vaga general, però solament ha estat parcial, en alguns rams, predominant el de la construcció.

Aquesta tarda la policia ha practicat dues detencions de suposats autors de l'atemptat contra el «Noi del Sucre».

Aquesta nit, quan s'estava celebrant una reunió a un cafè del Paral·lel per elements sindicalistes, un guardia de seguretat intentà detenir a un individu. Els sindicalistes feren una descàrrega contra el guardia i aquest amb alguns companys, repel·liren l'agressió, entaulant-se un tiroteig i creuant-se nombrosos disparats. Els sindicalistes desapareven des de les finestres de l'establiment.

Em comunica el governador que d'aquesta col·lisió han resultat tres agents de l'autoritat ferits.

La policia ha practicat, amb motiu d'aquest succe, més de 40 detencions.

— I no ha resultat — han preguntat els periodistes — cap ferit de les files sindicalistes?

— Ho ignoro, puix el senyor Raventos només m'ha donat compte de les baixes dels agents.

— Sab vostè si s'ha declarat aquesta nit la vaga general?

— No ho sé.

— I demà, es declararà?

— Tampoc m'ha dit res el senyor Raventos.

Els periodistes han fet algunes preguntes més al ministre de la Governació, però aquest ha contestat amb evasives.

EL BANC D'ESPANYA

Ahir, diumenge, es reuní la Junta general d'accionistes del Banc d'Espanya, sota la presidència del governador don Tirs Rodríguez.

La sessió transcorregué dintre d'una gran tranquil·litat, invertint en l'acte 35 minuts.

L'accionista senyor Santies féu ús de la paraula per encomiar la tasca del Consell durant l'exercici i demanà un vot de gràcies per la gestió gestió.

A continuació parlà el senyor González Hervas, el qual demanà algunes notícies relatives a la baixa de l'interès en les operacions realitzades amb el consorci bancari francès, i sobre l'adquisició de les finques colindants amb el Banc.

A tots dos extems contestà el sots-governador primer, don Pio García Escudero.

El senyor HOervàs demanà demés notícies sobre la provisió de la plaça de sots-cap de celadors a favor del sergent Vasallo.

Li contestà el sots-governador segon don Francesc Belda manifestant que aprofitant la vacant existent es nomenà al referit sergent per a retre un acte de justícia en son favor.

LES TERRES CATALANES

LLEIDA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

Viatge d'Instrucció

Es troben a Lleida en viatge d'Instrucció molts alumnes de l'Escola d'Enginyers de Bilbao, acompanyats de llur professor senyor Amizu. Es proposen visitar les explotacions d'electricitat de les terres lleidatanes com Capdellà, Camarasa, Aytós, Sert i Tremp. Després tornaran a Lleida per a marxar a Barcelona, prosseguint llur estudi.

Futbol

Ahí l'equip Joventut anà a Molardusa a jugar un partit de campionat amb el d'aquella vila, guanyant els lleidatans per tres a zero.

El partit dels equips infantils de Joventut i de l'Europa de Barcelona acabà empatant a un.

Altres noves

Ha retornat de Madrid el governador senyor Trevilla, posseïdor d'un càrrec.

—Durant la passada setmana les sucursals de la Caixa d'Estalvis de Lleida i Balaguer feren les següents operacions: 116.103 pessetes d'imposicions i 112.714 de reintegres la primera, i 30.467 d'imposicions i 18.810 de reintegres la segona.

—S'ha posat nota de preentació al Govern civil al reglament de la Societat Esportiva Catalunya, de Solsona.

—Ha retornat de Fenelès, on anà a inspeccionar obres d'arquitectura de la Diputació senyor Vilallonga.

—La Congregació de la Sang tindrà demà sos exercicis quaresmals, predicant el canonge senyor Escalà.

Romeria Teresiana al Montserrat

S'ha publicat la següent allocució i condicions del projectat romiatge teresiana a la santa muntanya catalana.

A Montserrat! A visitar a la Verge en son Palau Criden amb entusiasme les Teresianes de Barcelona juntament amb totes les de Catalunya.

A Montserrat! A disposar als peus de Maria Immaculada el perfum de les nostres oracions, amb motiu de la conclusió del III Centenari de la Canonització de Santa Teresa de Jesús.

sus, A Montserrat! A pregar, a l'unissió dels venerables Monjos i xamósos escolanets, a la Moreneta i al Cor sagetat de la verge d'Àvila, perquè enforteixi el nostre esperit i enforteixi els nostres cors. A Montserrat aniran les fervoroses Filles de Maria Immaculada i Santa Teresa de Jesús, descom cristianes catalanes i espanyoles per implorar la benedició de Déu per l'Església, Catalunya i per tota l'Espanya. A Montserrat aniran les animoses Teresianes vingudes de prop i de lluny, fent sacrificis de tota mena, en ales de la seva fe i pietat, portades d'aquell esperit esforçat i baronivell de la gran Doctrina i invencible Reformadora del Carmel sota quina bandera estan alistades; per qual motiu no és precis animar-les, quan sabem prou que totes elles, sense falta-ne ni una, formarien, si fos possible, part del Romiatge.

En nom, doncs, de l'Arxiconfraria que representen en aixa ocasió, tenim el gust de convidar a l'esmentat Romiatge, que tindrà lloc, ajudant Déu, els dies 14, 15, 16 i 17 del vinent abril, a tots els catòlics de qualsevol estat, sexe i condició, per pregar tots junts per les necessitats de la nostra Santa Mare Església i per la nostra amada Patria, tan descreguda i envilida per les passions; perquè torni a la fe i costums que en altre temps la feren invicta i plaçosa. La Moreneta allí ens espera per inspirar-nos les seves virtuts i sedollar-nos de les seves gràcies. La Junta organitzadora.

Barcelona, març 1933.

Advertències

Primera. Supliquem als senyors Directors de cada Associació Teresiana que es constitueixen promotors del Romiatge Teresiana al Montserrat, prenent nota dels qui desitgin pendre-hi part.

Segona. Convé que abans del 4 d'abril se sapiga quines són les persones inscrites per a poder pendre el bitllet del tren.

Tercera. En fer-se la inscripció de romieu es remetrà el títol de pelegrí que tindrà de portar-se durant el viatge per presentar-lo a qualsevol empleat de la Companyia del tren que el demanés.

Quarta. El preu del viatge des de Barcelona estant, anada i tornada, serà de 950 pessetes que s'abonaran en fer-se la inscripció de romieu.

Cinquena. El canvi de contrasenya pel bitllet definitiu es farà de sis a set de la tarda, en el local de la Joventut Catòlica de Barcelona, carrer de Sant Pere més baix, 3, en els dies 10, 11 i 12 d'abril.

Sisena. Per tot allò que es refe-

reix al Romiatge, es podrà consultar tots els dies feiners, de sis a set de la tarda, al secretari de la Junta organitzadora en el local de la Joventut Catòlica, des del dia 12 del corrent.

Setena. La sortida del Romiatge serà el dia 14 a les vuit del matí per l'estació del Nord; i la tornada, el dia 17, sortint del Montserrat a les tres de la tarda, arribant-se a Barcelona a un quart de set. Els que no puguin sortir a l'esmentada hora podran fer-ho en qualsevol tren que tingui combinació amb el tren de cremallera. Els bitllets seran vàlids per a l'anada els dies 13, 14 i 15 i, per la tornada, els dies 15, 16, 17 i 18.

Vuitena. El despatx de cel·les tindrà lloc a les mateixes hores i local de la Joventut Catòlica; es remetrà una contrasenya que en arribar al Montserrat es presentarà al P. Aposentador, el qual donarà les claus de la cella que expressi l'esmentada contrasenya; el preu de la cella s'abonarà al P. Aposentador en tornar les claus.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Conferència del P. Cirera

Al saló d'actes del Centre d'Acció Popular Catòlica ha donat una conferència sobre la India l'eminent jesuïta català P. Ricard Cirera, ex-director de l'Observatori de l'Ebre.

El teatre era ple de gent que ha seguit amb molta atenció les explicacions del savi jesuïta, el qual ha fet un quadre general i complet de la marxa d'aquell immens país. Entre les idees que hem captat hi ha la de que creix molt la seva cultura, guanyant terreny els seus autòctones i es presenten en forma incontestable.

Les missions espanyoles cada dia tenen més influència entre els obrers.

Futbol

Els partits de futbol jugats ahir tingueren el següent resultat: Reus Deportiu-Atlètic Vallenc, sis a zero a favor del primer.

Valls-Sitgetà, dos a tres.

Ibèric de Tortosa-Vilafranca, un a zero.

Fora de campionat jugaren la copa Café Tarragona, guanyant el Gimnàstic per dos a un.

El segon dels Pomells guanyà al Ràpid Català per dos a zero.

El tercer del Tarragona guanyà al

primer dels Pomells per dos a zero. El reserva del Reus Deportiu guanyà a l'Ampostà per dos a un.

Altres noves

Ha marxat a Madrid, segons diuen a rebre instruccions del Govern per a intervenir en les eleccions, el governador senyor Vallés. Durant l'absència, desampenyarà el càrrec interinament el president de l'Audiència senyor Montserrat.

—Ha pres possessió de la canonigia que ha guanyat per oposició, no fa gaire, el doctor don Jusep Vallés, director del diari «La Cruz».

—Dissabte donà una conferència al casino d'Ampostà el director de l'Escola Graduada, tractant del que és i del i de la Comarques-mirhatinc és i del que podria ésser l'escola d'Ampostà.

La Sagarra

SANTA COLOMA DE QUERALT.—L'oratori del Castell, degut al treball del Sant Crist de l'església de l'ex-hospital, promet ésser molt concorregut durant les festes de Setmana Santa.

—A preus del públic d'obtenir accions de la societat «La Hispano-Colomina», la companyia fa avinent que atorgarà a totes les comandes, desitjant que estigui constituïda pel major nombre possible de conveïns.

—La guàrdia civil fa recerques per a trobar l'autor del robatori d'una motocicleta d'En Pere Cancha, de Sant Guim.

—Per aquest districte lluitaran en les properes eleccions l'ex diputat Figuerola, republicà, contra En Gaborro, de Barcelona, lliberal autonomista.

—A fi d'evitar els freqüents robatoris, es demana que en vista de l'abandó dels que tenen el deure de vigilar, s'entrevist el senyor batlle amb el caporal del Sometent a fi d'acabar-se aquest estat, impropri en aquesta vila.

—Continua donant-se cada festa la tanda de conferències a la Joventut Nacionalista.

SABADELL

Noces d'argent

El distingit senyor rector de la Puríssima Concepció, doctor don Pere Beleta, el prop vinent diumenge, dia 18, celebrerà les noccs d'argent de la celebració de la seva primera missa.

GIRONA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

Acords dels federals

Per acord del Comitè de la Unió Federal de l'Empordà, la Junta Comarcal reuneix una assemblea que es farà diumenge a Figueres per a tractar els següents punts:

Aditut a seguir pel partit en les vinentes eleccions. Proclamació, en son cas, del candidat de Figueres. Deliberacions d'ordre interior del partit.

Futbol

Ahí es jugà a Figueres el partit de campionat entre l'U. D. Girona i l'U. E. Figueres, guanyant els gironins atribuïxen llur derrota a la força tramuntana que no els deixà jugar bé.

Acudí a presenciar el partit una gran gentada de Figueres i altres poblacions.

A l'Estadi de Girona jugaren disputant-se el campionat B, el Escala i el Santa Coloma, guanyant aquest per dos a un.

La tramuntana

Ahí bufà forta tramuntanada per l'Empordà.

A Agullana el vent féu caure un cobert i una paret de les escales ocasionant pèrdues per 6.000 ptes.

Penadès

VILAFRANCA.—El periòdic catòlic «Acció» reproduïx l'article de LA VEU DE CATALUNYA del dimecres respecte «Les Associacions en perill» que es refereix al cas succeït al veïl poble de La Granada, per a donar gust als elements del diputat reformista encasellat en aquest districte.

—Dilluns comença a la parroquia de la Santíssima Trinitat el volent septenari a la Verge de les Dolors. Predicarà el P. Bru d'Iguada.

Són sagristanes les distingides senyores No Rosa Mascaró de Sans i N'Avellina Junyent de Valle.

—A causa d'una explosió al motor va cremar-se part de la fabrica de moidre sofre de la «Agro Ibèrica, S. A.» de Barcelona.

Estava instal·lada als defores de la vila.

—El divendres es reunirà la Junta municipal per a discutir el pressupost extraordinari de 15.000 pessetes pel corrent exercici.

Al Casal Nacionalista de la Barceloneta

Conferència d'En Vidal S.

Desenvolupant el tema de Nacionalisme i la Cultura, el secretari de la Joventut Nacionalista inaugura el cicle de conferències organitzat pel Casal Nacionalista de la Barceloneta.

S'asselien a la presidència, junt amb el disertant, el president del Casal doctor Alomar, el secretari del mateix senyor Granada, escriptor Francisco Pupols i els senyors Gual, Vilas i Todronis de la Joventut Nacionalista.

Digué breus i abrandades paraules de presentació el senyor Granada, fent un elogi del conferenciant, el nom del qual, avui és ben conegut. Afegí que el Casal tenia sempre les portes obertes per tots els que prediquessin la nostra causa i acabà felicitant la joventut per la tasca nacionalista constant que verifica.

Concedida la paraula a En Vidal

Salvo fou acollit amb aplaudiments. Es per mi — digué — una doble complença fer-vos dir la meua veu, convertit aquesta barriadafeina me catalana de la Barceloneta, perquè a la joventut ens oferiu una il·lució del que pot la continuïtat en la tasca. Vosaltres, treballant quotidianament, heu convertit aquesta barriada en un fogar de catalanisme i si ho heu realitzat és perquè en la vostra acció hi ha hagut sem-

pre una fidelitat nacionalista i una obstinació en la lluita. A més a més, soc vivament complagut d'adreçar-vos la paraula, perquè els que des de gairebé l'adolescència anem per les contrades de la nostra terra, difonent la doctrina patria, ens cal, de tant en tant, trobar un redós amic, on la veu pugui ésser més assegurada i persuasiva i més quan aquesta cala ciutadana rap el perfum i el neguit del nostre mar que ha modelat la civilització de la terra, donant-li una flor civíl i entroncant-la amb el passat gloriós de Catalunya (Applaudiments).

El tema de la conferència, aparentment, implica una relació, quan nacionalisme i cultura són dos conceptes que es compensen íntimament. Cultura no és altra cosa que un reflexe de l'ànima autèntica en totes les manifestacions de la vida d'un poble, és partint del principi d'haver conquerit la sobirania espiritual que afirmem que posem unes línies ben diferenciades en els domenyos de l'ànima. Si aquesta fos tarada per influències forasteres, tindriem manifestacions anecdòtiques de regionalisme literari, però mai matissos indígenes que es fonguessin en una unitat nacional. Per això la força essencial de les nostres doctrines es nodreixen d'aquesta sobirania espiritual, l'eix de la qual és el recobriment d'una llengua original, abans vinculada en esferes d'altres idiomes.

El domini d'una cultura ben definida és el que ha donat grandesa als pobles. Grècia, Roma i el Renixement han deixat rastre través de les èpoques i assoliren en el seu

temps una absoluta prepotència, mercès a aquell fet i totes les nacions que s'han incorporat a la civilització, ho han fet per mitjà de l'arma formidable comentada. El que assenyalava l'importància d'un país, no és solament el seu progrés material, car aquest passa i depent d'oscil·lacions econòmiques, sinó el tenir una cultura pròpia que arrelant-se en el passat pur de la raça, dugui marcada a l'espalla de les seves obres l'empíntip original.

El romanticisme del segle passat acomplí també aquella fi, donant bells fruits a la nostra terra. Amb l'avidesa de netejar-se l'esperit, de manlleus estranys, dirigí els seus ulls a l'avort i n'aprofità els elements més adients al geni de la patria. Així es produí un moviment lliure, eixamplat després a altres disciplines, que atenyí la reconstrucció de la terra, atebida per segles de decadència.

En Vidal Salvo estudià sumàriament el moviment de Catalunya, fins arribar als nostres dies, gairebé de maduresa espiritual. Assenyalà els tres més característics de la poesia, la pintura, l'escultura i totes les manifestacions de la vida catalana. Analitzà l'obra dels seus representants més selectes amb un alt esperit crític. Parla de l'aprofitament d'aquestes energies, donant-les-hi un contingut orgànic, amb la constitució i el desenvolupament del Govern incipient de Catalunya, que ha atès amb igual cura, tots els matissos que dins de la patria conviuen.

I acabà la seva disertació, que ha acreditat una vegada més les seves condicions d'eloqüent orador i ex-

quisit conferenciant, retreient aquelles paraules de Martí l'Humà que en les Corts de 1493 deia, dirigint-se als catalans: «Alçats, alçats les banderes, que dignes sots de posseir el Principat de Catalunya», esplicant als oients que quan vingui aquell dia en què seran consagrades les nostres llibertats, les demés cultures mundials, per la veu dels seus representants, podran repetir els mots d'aquell rei nostre, adreçant-se a la patria catalana.

En Vidal Salvo fou molt felicitat per la concurrència que omplia el local, per l'èxit de la conferència que deixà un grat record entre els nacionalistes de la Barceloneta.

Associació de la Premsa Diària

Diumenge s'acabà la reunió general de l'Associació de la Premsa Diària començada al penúltim diumenge.

A part de la recollida de càrrecs de la qual ja varem donar compte, varem ésser admesos socis els següents periodistes:

Don Joan Pou Perelló, don Jesús Pinilla i don Gonçal de Reparaz, de «El Día Gráfico»; don Joan Barta Prats, de «El Diario del Comercio»; don Miquel Capdevila, de LA VEU DE CATALUNYA; don Angel Marsà Beca, de «El Progreso»; don Manuel Ballester, de «La Gaceta de Cataluña»; don

Lluís de Gandarias, de «El Liberal»; don Valeri Serra Boldú, del «Diario de Barcelona»; don Enric Garcia Celladinos, de «El Noticiero Universal»; don Lluís Rodríguez Martín, de «La Tribuna»; i don Josep Alvarez, de «Las Noticias».

Per unanimitat va ésser aprovada la següent proposició.

[Primer.—Que la Junta Directiva exposi al Govern el desig de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona de que tan aviat com sia possible es decreti una amnistia antinistia que compregui tots els condemnats i subjectes a procés per delictes d'impremta.

Segon.—Que es dirigeixi també a la Federació de la Premsa sollicitant li que faci la mateixa petició al Govern.

Barcelona, 4 de març de 1933.

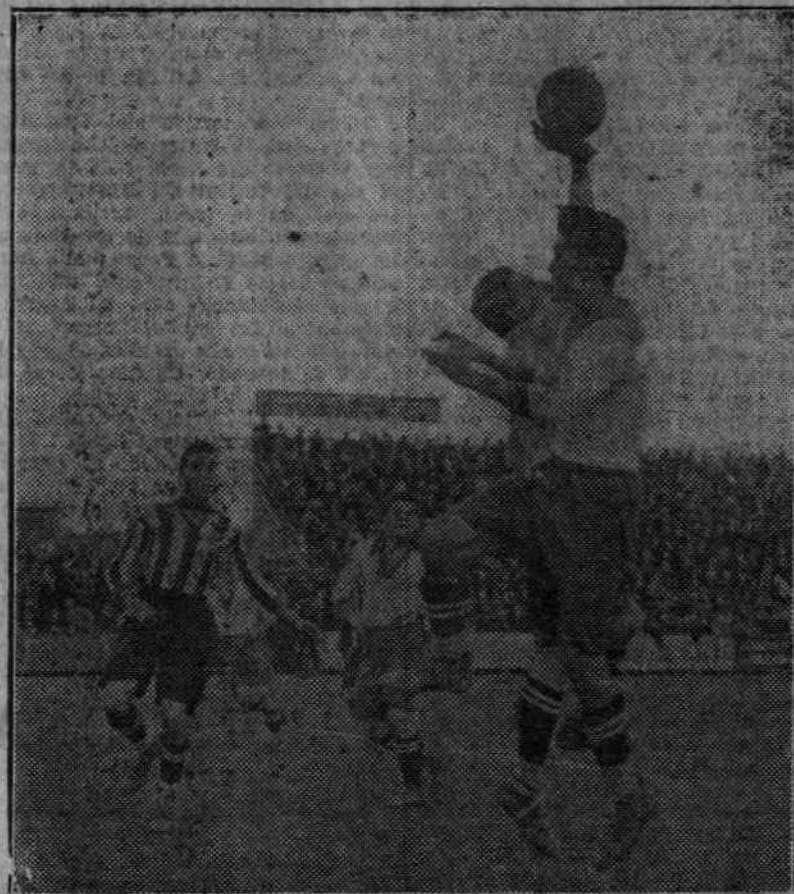
M. Jimenez Moya, J. Costa i Dou, J. Pérez Carrasco i Brí Jardí.

L'Assemblea va acceptar una proposició de la Junta Directiva en el sentit que en el successu els cabals de l'Associació, feta excepció dels que reglamentàriament passen al Montepiu de la Premsa, siguin dedicats a la publicació d'una biblioteca.

El senyor d'Ors va donar compte del projecte de reglament de la Federació de la Premsa i va explicar la tasca feta al Congrés de Santander, i en les reunions celebrades pel Comitè executiu de la Federació, tot el qual va ésser aprovat, acordant per unanimitat l'ingrés de l'Associació a la Federació esmentada.

A la sessió d'abans d'ahir com en la del penúltim diumenge hi va assistir una gran concurrència de socis,

Els Esports: Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &

Dos moments interessants del partit EUROPA-AVENÇ, celebrat abans d'ahir

Fot. Fomigues

Futbol

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Ahí van celebrar-se dos partits de Campionat, actuant, respectivament, l'Europa amb l'Avenç i el Barcelona amb la Unió Esportiva de Sans. Aquest darrer partit va resultar força competitiu durant tota la primera part, decantant-se la victòria pel Barcelona, en les seves postrimeries, mercès a l'esforç que van dur a terme els integrants de l'equip blau-grana.

No és el nostre propòsit detenir-nos a detallar ço que fou el partit; car, de fer-ho, ens veuríem obligats a condemnar enèrgicament fets que van produir-se i que, per desdir en absolut de ço que deu ésser el futbol, encara que aquest esport sigui bon vehicle per excitar totes les passions, han de desterrar-se dels camps en evitació de serioses contingències. Les violències, l'enverinament de passions mal enteses, la falta absoluta de respecte al públic de què abir van fer gaire alguns elements del Club de Sans, no condueixen a res pràctic; menys encara, la brutalitat amb què va jugar-se en alguns moments. Res pot abonar la persistència en aquesta manera d'obrar, contrària a tota norma del respecte amb què han de tractar-se guanyadors i vençuts.

En el camp del Barcelona, més que a cercar la pilota, es buscava l'home, i això va determinar l'accident de què va ésser víctima en Conrat González, de conseqüències menys lamentables del que tothom va creure en els primers moments.

El senyor Montero, àrbitre, la rectitud i coneixements del qual estan fora de tot dubte, no va mostrar-se prou enèrgic, i això va motivar fets reprohables. La seva actuació, en conjunt, va ésser passadora.

Com era de preveure, el Barcelona, encara que faltat de l'Alcantara, d'en Planas i d'en Torralba, va vèncer per 3 gols a 1, entrats dos per en Vicens Martínez i dos per en Piera. La Unió de Sans va entrar un sol gol, obra de l'Oliviera.

Els equips van estar alineats com segueix:

F. C. Barcelona: Pascual-Contrado, Martínez S. Cella I, Blanco, Gracia, Mallorquí, Sagi Barba.

Unió Esportiva de Sans: Pedret-Barras, Moltó-Badal, Sancho, Barrachina, Martínez, Vidal, Feliu, Franc i Oliveras.

Al camp de l'Europa va jugar el primer equip d'aquest Club contra l'Avenç del Sport. Els equips van estar compostos per:

Europa: Bordoy-Serra, Vidal-Javier, Pelá, Artius-Pellicer, Julià, Cros, Olivella, Alcazar.

Avenç: Albar-Barrera, Sellarés-Roca, Alcover, Poveda-Tarragó, Soler, Molera, Longas i Cabrera.

L'Europa va manifestar-se superior a l'Avenç, guanyant-lo amb facilitat per 5 gols a 0.

Va arbitrar mediocrement el senyor Aramburo.

PENYA RIN-MOTO CLUB

Al camp del Barcelona, a Les Corts, van disputar-se diumenge un match de futbol els nois del Moto Club i de la Penya Rin, encarregant-se d'arbitrar-lo En Nogareda.

La copa oferta pel president de la Penya Rin, senyor Molins, van guanyar-la els de la Penya, per dos gols a zero.

Tota la plana major del motorisme va aplegar-se al camp del Barcelona per a presenciar aquest match.

CORTSENSE-F. A. BARCELONA

El reserva del F. C. Barcelona va guanyar per dos gols a un el primer equip del Cortsense, adjudicant-se la magnífica copa oferta pel senyor Antoni Cuyàs.

LA VISITA DELS MEXICANS

Continua essent objecte de comentaris la incompareixença dels cèlebres equips mexicans que havien de jugar contra el Reial Club Deportivo Espanyol.

El succés podrà servir de norma als aficionats quan siguin anunciats amb aire triomfal certes exhibicions tan poc serioses com antiesportives. Ho sentim especialment pels amics de les emocions truculentes, que es disposaven a veure la meravella de la pilota que venia amb un dels equips que no ha vingut.

LA FEDERACIÓ ESPANYOLA I EL CAS EUROPA

Contra tota raó i tota justícia, la Relat Federació Espanyola de Futbol ha revocat l'acord de la Federació Catalana, limitant la penya que s'aplica a l'Europa a dues mil pessetes. Tàcitament es reconeix que l'Europa va delinquir, en aplicar-li la sanció que deixem indicada. Mes, com que del que es tracta és d'atemptar contra la Federació Catalana, es limita la pena a l'indispensable, perquè tothom tingui que dir.

Ja ens ocuparem d'aquesta qüestió amb l'extensió que requereix.

AVIS ALS ARBITRES

No essent vàlids els carnes d'àrbitre per al partit Europa-Barcelona, es prega que se serveixin passar per les oficines del Comitè Tècnic (Portal de l'Angel, 1 i 3), on els serà remesa la contrasenya corresponent per assistir al dit partit.

A FIGUERES

S'ha celebrat a Figueres, davant d'una gentada immensa, el partit definitiu del campionat de les terres gironines entre els equips Unió Deportiva de Girona i Unió Esportiva de Figueres, guanyant els figuerencs per dos gols a zero.

Durant les diferents proves del campionat, l'equip de Figueres ha sumat 23 gols per 14 el de Girona.

El partit transcourgué sense, el més petit incident, regnant alegria entre els aficionats de la localitat pel triomf merescut.

RUGBY

COPA C. N. BARCELONA

A Sant Boi es jugà la semi-final d'aquest concurs, entre el Rugby Club S. Andreuenc, i la Unió Esportiva Samboiana. El joc sigué viu, ràpid, veient-se jugades ben admirables.

En general, els samboians van dominar, però no per això hem de deixar de fer constar el braç amb què jugaran els valents xicots de S. Andreu.

El resultat, de 8 a 3 a favor de la Unió, el col·loca com a finalista del partit que es jugarà el dia 25 del corrent.

La Costa Brava

El Centre Excursionista de Catalunya ha tingut un dels seus més grans èxits en publicar, en un bellíssim fascicle de 40 pàgines, una guia descriptiva d'un dels més bells joiells de la nostra terra, com és la costa llevantina, infinitament més bella que la francesa i italiana, a la valorització de la qual contribuirà amb aquesta obra en donar a conèixer, als molts que ho ignoren, el seu grandíssim valor de bellesa que la naturalesa, magnànima, ha ofert a la nostra Catalunya.

La guia, curadament impresa a can Comas de Sabadell, conté una seixantena de gravats de formosíssimes fo-

tografies que porten les firmes de S. Jordi, Llorenç, Sala, Fargas, Auraga, Carbonell, Nonell, Blasi, etc., totes elles models d'art fotogràfic, reproduint seductores calcs i caps, vil·les i monestirs, coves i rocamars majestuosos, dels quals està plena la costa, corrent l'encís de la seva infinita bellesa i l'encert en la tria presentada, la qual dona una perfecta idea del què és la Costa Brava.

La guia està dividida en parts: del Tordera al Ter, d'aquest al Fluvià, la península del Cap de Creus, i del Fluvià al Cap de Centre, oferint en cada una breu ressenya de les bel·leses del terra i de les vil·les, santuaris i fars, allotjaments i itineraris a seguir per mar i per terra, ja sigui amb carril, en auto o a peu, de tal manera detallat, que ha de facilitar en gran manera, als qui no ho coneixen, la visita a la més bella part de la Catalunya marítima.

Finalment, el que acaba d'avaluar el fascicle són els plànols que l'acompanyen, un per cada part en què es divideix la guia, i, finalment, un plànol general de mida grossa, en el qual venen indicades totes les calcs, illes, badies, ports, etc., i, sobretot, les carreteres existents fins el dia d'avui, després de curiosa comprovació a les fonts oficials, i això el fa utilíssim pels automobilistes que vulguin seguir-la per terra.

Una bonica portada a diversos colors, acaba d'avaluar l'obra, i, sobretot el saber que aquesta és la primera d'una sèrie de monografies que aviat apareixeran per posar a tret de tothom el coneixement de muntanyes, monestirs, castells, etc.

Cal, un cop més, felicitar el Centre, per la nova prova de la seva incansable activitat, contribuint així a l'obra de cultura general, i, per consegüent, fent patria en cada moment.

Hockey

POMPEIA, 7; ESPANYOL, 0

Aquest encounter tingué lloc al camp del Polo Hockey Club, desenrotllant-se amb un marcat domini dels pompeians. L'equip de l'Espanyol sembla que poc interès té en les lluites, i, seguint així, potser a no trigar gaire hauran de doldre'ns de la seva mort.

POLO III, 1; POLO IV, 0

Els equips polistes jugaran un partit força bonic, fent tots dos bàndols un joc vistós i ple d'interès, essent el resultat una prova ben justa a l'entusiasme en què defensaren llurs portes.

Lawn-Tennis

R. BARCELONA

Amb motiu de la inauguració del seu V. Concurs Social, el seu local es va veure molt concorregut, diumenge, jugant-se en totes les pistes al matí i a la tarda, i lluitant-se fermament per optar a les magnífiques copes ofertes pels senyors Estrada, Vidal-Ribas, Carreres, Batista, Bagaria i Witly, les quals venien a constituir un esplèndid al·licient, després de l'honor de la victòria als nombrosos inscrits a les diverses proves.

Entre els nombrosos partits disputats en la primera jornada, cal remarcar l'efectuat entre els senyors Sagnier (J. M.), i Andreu (J.), en el qual, el darrer, molt ben entrenat, lluità braument contra l'ex-campió en tres sets, del més gran interès, adjudicant-se finalment la victòria, i rebent moltes felicitacions per l'alt nivell del seu joc. També fou remarcable el partit Sarrutegui-C. Navarro, contra Pla-jagallardo, guanyant els primers després d'una lluita interessantíssima.

Els resultats tècnics foren els següents:

Campionat: Andreu guanya a Agustí, per 6-0; 6-0; Sagnier a Soler, per 6-0; 6-1; Riera a González, per 6-4; 6-2; Maier a Guizy, per 6-3; 6-0; Wallace a Bagaria, per 6-1; 6-0; Fontrodona a Millet, per 6-4; 6-4; Riera a Maier, per 6-1; 6-2; Sindreu a Torras, per 6-1; 6-4; i Andreu a Sagnier, per 10-8; 6-4; 7-5.

Parelles: Riera-Olano guanyen a Almirall-Godó, per 6-0; 6-1; Chassaig-ne-Sentmenat a Esquedo-Gómez, per 6-4; 6-1; Sagnier-Sindreu a Bagaria-Grizy, per 6-1; 6-2; i Riera-Olano a Sarrutegui-Garcia Navarro, per 4-6; 6-4; 6-2.

Partits amb avantatges (dobles): Sarrutegui-G. Navarro guanyen a Pla-jagallardo, Chassaig-ne-Sentmenat a Almirall-Godó, Soler-Soler i Coll a Just-Hort, Boucher-Curtis a Just Solà, i González-Sindreu als germans Mas Sells.

Mixtes: M. L. Marnet-Riera a Armangué-Gallardo.

Individual amb avantatges: Senyora Cartes a Armangué, i la mateixa a M. Fontrodona.

Individual d'homes: William a Wallace, Millet a Chassaig-ne, Williams a A. Fontrodona i Soler i Coll a E. Torras.

Classe B, Boucher a Soler, Rovira a Just, Almirall a Agustí, Godó a J. Fontrodona, Gómez a Lama, Curtis a Boucher, Rovira a Guizy, Bagaria a Mas, Vidal a Solà i Almirall a Godó.

També començà el III Concurs Internacional de ping-pong, amb els següents resultats:

Senyoreta M. Ferrer guanya a M. Muntadas; senyors F. Sentmenat a J. E. Olano, Recolons a A. Puig Palau i Sindreu a Rovira.

Els partits continuaran tota la setmana, acabant els concursos el pròxim diumenge.

Excursionisme

AL CENTRE EXCURSIONISTA

Ha començat el mes a l'entitat mare de l'excursionisme amb una magnífica conferència que el secretari del Centre don Estanislau Pellicer ha donat els dos darrers divendres, ressenyant una excursió de l'Esera al Barrosa, ascensions al Posets (3.178 metres), a Crabioulés (3.119), als pics Gours Blancs (3.131), Punta del Sabre (3.143) i Gran Bachimala (3.178). L'esplendidesa dels clixés projectats i la fluïdesa de la seva prosa acurada, tot el qual transportava l'oient a les altes regions pirenenques per ell ressenyades, venia encara completat per d'exteriorització d'un profund amor a la muntanya, i l'estilització de les seves bel·leses, corrent l'auditori, que ompli la sala com en els dies de les grans solemnitats.

Tant en explicar les bel·leses de la magnífica vall d'Astós, com en dir-nos les impressions de l'ascensió a la serralada pirenenca de Posets en plena tempesta, i l'efecte dels eflusis elèctrics desprendent-se per les puntes dels piolets, com en descriure la bellíssima regió de Baticelles i les superbes de Lys i d'Oò, completament oblidades quan no aconseguides nar-

nosaltres, en esmentar una nit poètica passada al ras entre gèleres, a 3.000 metres d'altitud, la difícil escalada per la muralla de Cabriolles i l'ascens per les gèleres fins al refugi de Prat-Long, per arribar finalment a Luchon, feu fruit constantment a la concurrència belles emocions inesborrables.

I en ressenyar l'ascensió al pic dels Gorgs Blancs, un dels millors belleguards pireneus, amb 14 quilòmetres de gèleres, les més grans de tota la serralada, les quals poden fer-se inclosos en ple estiu, corprenia a tothom, com en descens, el descens a l'estany de Cailhonas i les emocionants escalades a la Punta del Sabre i Gran Bachimala (per primer cop fetes per gent ibèrica), amb la grandiositat del panorama que s'albira, i, finalment, la travessia del Pas dels Cavalls a Bielsa, sabé fer sentir tan profunda emoció als oients, que unànimement se'ls féu objecte d'una xaradorosa ovació en acabar la seva conferència, una de les completes que s'han donat al Centre.

Divendres vinent, el senyor Josep Maria Esteben ressenyarà la continuació de l'anterior excursió del Barrosa a l'Ara, amb les ascensions al Mont Perdut (3.353 metres) i Vigne-male (3.298 metres), i excursions per la Vall d'Ordessa i el dia 23 el senyor Ribera ressenyarà una «Primera Ascensió Nacional al Pic d'Aneto a l'hivern».

Recomanem a tothom l'assistència.

O. E. RODAMON

El programa d'aquesta entitat, és per al present mes com segueix:

Dia 15, conversa amb projeccions pel consoci del Centre En J. Blasi i Alvarez, sobre «Algunes ermites de la Costa de Ponent», a l'estatge social, a dos quarts d'onze de la vesprada.

Dies 18 i 19, excursió a la comarca d'Olot, amb el següent itinerari: Olot, Sant Privat, Santuari de les Olletes i Santa Magdalena del Mont, ascensió al Puigscalim, Pla Traver, Sant Bartomeu i Torrelló.

Dia 25, excursió a Hostalrich, ermita de la Mare de Déu de la serra de Roca Rossa, Tordera, Castell de Palafrós i Malgrat.

Dies 1 i 2 d'abril, excursió al Bergadà: Ripoll, Sant Esteve de la Ribera, Sant Jaume de Toronyà, Borredà, Santuari de La Quar, Sagars, Santuari de la Guàrdia i Puigreig.

Dies 29 al 2 d'abril, excursió per les altes valls de la comarca del Cardener i Bergadà: Manresa, Berga, Llinars, Sant Llorenç de Morunys, Sant Llorenç, Cap de Balç, Coll de Gósol, Gósol, Pedraforca, Saldes, Santuari del Gresolet, Coll de la Bauma, Font del Bartoreny i Bagà.

La secció de Fotografia anuncia, per al dia 15, a les deu del vespre, una conferència sobre «Perspectiva en fotografia», a càrrec d'En Rafael Garriga.

Dies 17 i 19, excursió a les Altes valls del Llobregat, amb el següent itinerari: Ribes, Montgrony, Castellar de N'Huch, Fonts dels Llobregat i Poble de Llíll.

Dia 22, a les deu vespre, conferència sobre «Fotografia a l'aire lliure», per En Josep Maria Co de Triola.

Dia 25, excursió a Oizinales. Exercici pràctic, pertocant a la conferència anterior.

La Secció d'Esports de Muntanya prepara per als dies 18 i 19 una excursió amb skis als Pireneus, i per als dies 29 de març a 2 d'abril, una altra que s'anunciarà oportunament, com a entrenament pels concursos anuals d'esports de neu, els quals es faran tan aviat com l'estat de la neu ho permeti.

Les notícies d'aquests darrers dies són molt favorables.

La Secció d'Enginyeria ha organitzat per als dies 24 al 27 del present mes una excursió a Girona i Sant Feliu de Guíxols, visitant-se la Central Elèctrica del Pastoral, les fàbriques Grober i Compagnia (botons i trenzilles), La Papeleria Gerundense i la fàbrica Encisa, a Girona, i la fàbrica d'aglomerats de suro La Suberina, a Sant Feliu de Guíxols.

Sortida: el dia 24, a les 17.50.

Pressupost aproximat: 70 pessetes.

La Secció d'Arquitectura visitarà el dia 24 el quarter central dels Bombers, i la d'Arqueologia prepara per aquest mes els següents actes:

Dia 14, sessió de projeccions: La Catedral de Barcelona.

Dies 18 i 19, excursió a Tortosa.

Dies 21 i 23, conferència pel senyor A. Duran i Sampere sobre el tema: «Exposició de l'obra de Mr. Male, sobre l'art romànic en el segle XIII».

(Il·lustrada amb projeccions.)

Dia 25, excursió a Igualada. Visita de la col·lecció Vinyals, i a l'església romànica de la Tossa.

La Secció de Geologia i Geografia farà els dies 31 de març, 1 i 2 d'abril, una excursió per a explorar els llits juràssics als Ports de Beceit (Tortosa).

EL CENTRE EXCURSIONISTA BARCELONÈS

Efectuarà els dies 17, 18 i 19 d'aquest mes, les excursions que segueixen: Excursió extraordinària al Pireneu Oriental: Ribas, Núrta, Cim de Toraneules, Cim de la Fontnegre, Collada de Noucreus, Collada de Crancà, Pic de l'Infern, Pic del Gegant, Coma de Bacibés i Gorges de Carençà. El retorn s'efectuarà per Thuès, Montlluís i Puigcerdà.

Ascensió al Cim de Roca Colomb, pel refugi d'Ull de Ter. Retorn per la Solana de Coma de Vaca i les Gorges del Freser.

Excursió a la Serra de Cadí per la Vall del Gresolet i Josa, s'ascensionarà el puig de la canal Baridana i s'efectuarà el retorn per la Batllia i Cerdanya.

Per a detalls i inscripcions, tots els dijous feiners, de deu a dotze de la vesprada, a l'estatge social.

Marítims

TROFEU «MARAVILLA»

Va començar diumenge al matí, la discussió de l'esmentat premi, corrent-se la prova corresponent als hispanics, classe Z; vent del N. O. ratxos i amb remarcables calmes, fou la característica de la lluita.

El resultat no va respondre pas al que tothom esperava fins 400 metres abans de finir, on una ratxa providencial va canviar totalment la situació de la regata.

No hi ha dubte que, moltes vegades, i això és freqüent a la vela, pot més la sort que el saber, o la valua de l'embarcació; així, doncs, succeí diumenge, essent verament llustrosos els lluitar sempre a la davantera: quan l'esforç veu somriure el goig envejat, la sort us amarga la il·lusió.

El «Lud-zada» i el «Culp» foren els cap davanters de la lluita, passant-se els uns als altres diferents voltes durant el recorregut, següents els «Maria-Encarnació», «Nena», «Drago-nera», etc., que marxaven un bon xic apartats.

En arribar a la boia del Dic, viren tots junts, i el «Lud-zada» fuig, però un canvi de vent li fou pendre tota l'avantatge, classificant-lo el quint.

No vol dir això que el triomf, el guanyador no se'l mereixi: el «Maria-Encarnació» havia dut un bon recorregut.

Resultat: Primer, «Maria-Encarnació», d'E. Tarré, patró F. Brú, trip. A. Marqués, en 56 m.

Segon, «Culp», de F. Mas, patró el mateix, trip. Malfren, en 57 m.

Tercer, «Drago-nera», de Fargala, Quart, «Nena».

Cinquè, «Lud-zada».

REM

El Marítim ha assenyalat el següent programa de regates de rem: 1 i 2 d'abril: Regata de classificació per a canots d'un i dos remers; per a vols de dos i quatre remers.

1 d'abril: Vols de dos i quatre, debutants, Outriggers a quatre i a vuit, lliures, skiff, lliures.

15 juny: Campionats de Catalunya de vols, outrigger, skiffs i internacionals outriggers.

24 juny: Regates internacionals.

23 de desembre: Copa Nadal; regates lliures per a outriggers i skiff.

Ciclisme

A BADALONA

L'Esport Ciclista Badalonès, va celebrar diumenge un bon programa de carreres, aconseguint aquestes un interès vivíssim. El públic no fou molt, però s'interessà en les lluites, encoratjant els valents corredors, els quals desenrotllaren una actuació imparable.

Resultats:

Carrera d'eliminació: Cada 10 voltes restà un corredor eliminat, fent-ho per l'ordre següent: Abril, Duran, Duran, Tauler, Rius, Carbonell, resultant en Prat guanyador.

Carrera handicap, 250 voltes: En Prat-Rius, donaren quatre voltes a Carbonell-Tauler, i quinze als germans Duran i Abril.

Fins a la volta 17, En Ricos inicia els atacs, responnent En Prat, i que poc després guanya la volta a tots.

La lluita continuà ferma, defensant-se tots de falsos colossals, fins en acabar. El resultat va ésser força fatiguer per als avantatjats a la sortida.

Primer, J. Duran.
Segon, E. Carbonell.
Tercer, J. Prat.
Quart, A. Tauler.
Cinquè, J. Duran.
Sisè, A. Rius.

LA XI FESTA DEL PEDAL

El primer donatiu. Bomes impressions. L'Esport Ciclista Català en funcions. Detalls d'organització.

A tot arreu on es reuneixen ciclistes ha estat rebut amb gran joia l'anunci que la Festa del Pedal tindrà lloc aquest any al Prat de Llobregat, el municipi i les forces vives de qual població han pres amb veritable entusiasme la seva tasca de cooperar al major èxit de tan magna manifestació esportiva.

Contribueix a tan grats auguris la circumstància de tractar-se d'un trajecte pla completament, cartereta que avui es troba en excel·lent estat. El dia 6 de maig és el dia escollit per a la Festa del Pedal.

Com de costum, els organitzadors s'han dirigit a les entitats ciclistes, industrials i personalitats esportives, interessant un premi per al sorteig benèfic, i no dubtem que es batre el record de premis que el passat any assolí al respectable nombre de 76.

El primer premi rebut ha estat un magnífic rellotge-pulsera, donatiu del Club Ciclista Andrensen.

Els organitzadors agrairan moltíssim a tots els que vulguin secundar-los en la seva obra benèfica amb algun premi, recomanant-los que s'apressin a fer-ho ràpidament, amb l'objecte de poder incloure el seu donatiu a la llista de premis del programa que està en execució.

Per la seva part, l'Esport Ciclista Català, projecta cooperar d'una manera grandiosa a la Festa del Pedal, fent-hi figurar autocamions adornats, un parc de bandes de música, organitzant un banquet popular, etc., etc., celebrant un partit de voleibol i repartint uns fascicles allusius a la Festa del Pedal i al ciclisme turista.

Barreja

L'ESTADI CATALÀ

Divendres passat, el director de l'Exposició de Montjuich, senyor Ferrés, i l'arquitecte de l'Estadi senyor Mestre, presentaren al Consell Executiu i Comissió Tècnica de la Confederació Esportiva de Catalunya el projecte, ja llest, de la gran obra, per tal de sotmetre als elements esportius i al treball, abans de començar-se.

Examinats els plànols de les graderies i el detall de la construcció, tota de pedra, la tribuna, casa dels atletes i gran arc d'entrada, etc., i donades tota mena d'explicacions, que demanaren els assistents a la reunió, després de discutir alguns punts essencials, s'arribà a un perfecte acord, acceptant en totes les seves parts el projecte definitiu del senyor Mestre, el qual tindrà una capacitat pel públic d'uns 40.000 espectadors.

Obtinguda aquesta aprovació, aviat començaran les obres del gran temple de l'esport, el qual acabarà de fixar l'alta categoria mundial de la ciutat de Barcelona.

També es tractà en la dita reunió del projecte que llancarem fa un quant temps en aquestes columnes, de convertir el parc de Montjuich en un ideal Parc d'Esports, on tinguin cabuda el tennis, tir de tota mena, velòdrom, frontó, etc., i en relació amb aquesta idealitat demà, dimarts, a les quatre de la tarda, els elements de la C. E. de C. faran una vista col·lectiva a Montjuich, per fixar sobre el terreny diferents detalls relacionats amb aquest afer, de la més gran transcendència.

PILOTA BASCA

Els partits jugats diumenge al Frontó Comtal, donaren els següents resultats:

Patau-Montagut perdien contra Suñer-Canals, per 23 a 30.

Thomas-Amat guanyava a Escudero-Siqués, per 30 a 24.

Pons-Mas guanyava a germans Bo, per 40 a 30.

NOVA ENTITAT

La Secció Esportiva de l'Associació de Propietaris i Industrials de la barriada de la font d'En Fargas, Mulasas i llurs environs, desitjosa de donar impuls a la idea per la qual fou creada, la qual no és altra que el foment de l'esport en les diverses branques, va iniciar la seva acció formant, pel moment, dues seccions: futbol i atletisme.

A l'esmentat efecte, la Secció Esportiva de la dita Associació es dirigeix als elements esportius de la barriada que simpatitzin amb la idea de la formació dels equips de futbol i atletisme, i se'ls invita a la reunió que per a llur constitució se celebrarà diumenge vinent, a les onze del matí, al camp del carrer de Verdi i passeig de Fargas.

Els que per diverses causes no poden assistir a la dita reunió, podran trametre la seva adhesió o inscripció a l'estatge del president de l'Associació, carrer de Verdi, o bé al seu nom, en el Sindicat de Periodistes Esportius, carrer de la Canada, 13, principal.

CORREDISSES

FUTBOL A BORDEUS

Bordeus, 12.—En el partit de la Internacional Futbol Associació, celebrat ahir, entre la Lliga del SO i la selecció de Guipúscoa, restaren empatats a un gol.—Havés.

CURSA CICLISTA DE SIS DIES

Nova York, 12.—L'equip americà Goulet-Granda, ha guanyat la carrera ciclista dels sis dies.—Havés.

Questions socials

LA «FEDERACIO DE COOPERATIVES DE CASES BARATES DE CATALUNYA I BALEARS»

Al local de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de Cases barates, continuà la reunió de presidents o representants d'entitats similars de Barcelona, de les que constitueixen exclusivament per a sos socis o sigui sense fins de lucre, veient-se la reunió molt concorreguda.

Degut a la petició d'algunes entitats similars del rest de Catalunya, a proposta de la Presidència, s'acordà estendre el radi d'acció de la Federació en projecte en virtut de la qual cosa es denominarà «Federació de Cooperatives de Cases Barates de Catalunya i Balears».

Seguidament es passà a discutir el Reglament pel qual ha de regir-se l'esmentada Federació, quedant aprovat pel reunits en tota la seva integritat, i mereixent la Ponència encarregada de la redacció del mateix, la concessió d'expressiu vot de gràcies.

L'esmentat Reglament, una vegada aprovat pel governador civil, es repartirà entre les Cooperatives, amb l'objecte que amb perfecte coneixement del mateix, puguin inserir-se a la Federació, en la Junta general que es celebrarà el dia 31 del corrent, per a la constitució final de la Federació i elecció del seu Consell directiu.

Entre els que concorregueren regnà la major animació i entusiasme.

JUNTA DE REFORMES SOCIALS

Diumenge passat, i sota la presidència del tinent d'alcalde, don Xavier Tusell, es reuní la Junta local de Reformes Socials, al Saló de Cent de les Cases Consistorials per tal de procedir a la proclamació de Candidats a Jurats obrers per al Tribunal Industrial, presentant-se dues candidatures integrades per 27 i 8 candidats respectivament, els noms dels quals es detallen:

Lluís Andreu, Bonaventura Asensio, Emili Castell, Baptista Caballé, Ramon Canellas, Cristòfol Rodríguez, Enric Miré, Enric Llorens, Pere Corbi, Enric Vilaplana, Josep Canut, Miquel Lloret, Josep Jané, Pere Solé, Josep Castany, Agustí Caballé, J. Martí Baqué, Felip Piedra, Rafael M. de Soto, Josep Begué, Lluís Redondo, Josep Castellvi, Agustí Nava, Miquel Tarré, Josep Sala, Manuel Molina, Pere Puigmiquel, total 27.

Enric Nadal, Jaume Martínez, Josep Puig, Josep Ricart, Antoni Lloret, David Farrerons, Antoni Brú i Serafi Vilari, total 8.

Enric Navarro, Just Aparicia, Antoni Milian, Ricard Garcia, Joan Palazón, Vivens Viure, Josep A. Gallinat, Felicitat Barate, August Laguna, Gabriel Gabarró, Francesc Frasquet, Do-

manec Torres, Antoni Vals, Pere Torres, Jacint Riu, Pere Gordon, Esteve Colomer, Joan Moros, Francesc Numain, Miquel Planell, Vicens Artigas, Josep Martín, Pere Rosell, Josep Ricart, Manuel Diaz i Josep Ministral, total 27.

Josep Pous, Eustaquí Vidal, Llorenç Martínez, Rupert Lladó, Josep Pous, Vivens Molleda, Marcus Rubio, i Agustí Viladoms, total 8.

La campanya del Marroc

LA «FULLA OFICIAL»

La «Fulla Oficial» d'ahir conté les següents notícies del Marroc:

Comunicat de Guerra d'avui.—Zona oriental: Bateria Tizi, Assa i Nord, feren foc la nit d'ahir, sobre les cabiles Bubu, sens novetat.

Canoners «Laya» i «Recalde» arribaren al davant de Sidi Dris, observant concentracions enemigues a la platja, prop de la posició; l'enemic feu foc sobre els vaixells, contestant l'artilleria d'aquests, que dispersà els grups enemics, cessant el foc a les 11.30, sense haver esdevingut novetat.

Aviació bombardejà la posició de Sidi Dris, el poblat i la platja on hi ha els canons vistos en el reconeixement del dia 9.

També fou bombardejat el poblat de Sidi Dris i la platja per avions.

Zona occidental.—Ahir, a dos quarts de deu del vespre, l'Alt Comissari embarcà en el creuer «Reina Regente» cap a Melilla, sens novetat.

Els lladres segueixen treballant

Al carrer Ample fou detingut per uns guardies de seguretat, Antoni López Oriol, de 19 anys, el qual acabava de furtar dos paquets d'una agència de transports situada al dit carrer.

A bord del correu de Mallorca «Jaume I», la policia detingué a Francesc Martin Montes (a) «El Pegue», per haver intentat escamotejar la cartera a un passatger.

En canvi no ha estat detingut el que va pendre una cartera amb 100 pessetes a un senyor en un tramvia que passava pel Passeig de Colomb.

Durant la nit del dissabte al diumenge van ésser forçades dues taquilles del parador del ferrocarril del Passeig de Gràcia, havent desaparegut unes 700 pessetes.

Un individu que duia un cantir gran de llest buit, el deixà al carrer de la Marquesa mentre entrava a una botiga a fer un encàrrec. Quan va sortir, el cantir havia desaparegut.

D'un establiment del carrer de Tamarit, 93, fou robada una màquina d'escriure, no es sap per qui.

LLIBRES NOUS

El fascisme. Ideari de Benito Mussolini.—A la Biblioteca d'Actualitat Política que amb tant d'èxit publi l'Editorial Cervantes, de Barcelona, acaba d'aparèixer un nou llibre que ha de merèixer una entusiasta acollida per part del públic aficionat a seguir els moviments de la política internacional.

El nou llibre es titula «El fascisme. Ideari de Benito Mussolini», i el seu autor és el prestigiós publicista Vicens Clavel.

«El fascisme», constitueix una exposició detallada dels esdeveniments que han originat un canvi radical i profund en la vida oficial de la gran nació italiana, esdeveniments que no tenen semblants en la història del món i que estan repercutint en moltes nacions d'Europa i Amèrica.

En el llibre s'exposen en forma claríssima les idees característiques del feixisme, moviment original i intens, s'estudia la situació actual d'Itàlia davant la política europea i es marca una ben vista silueta del cap del feixisme Benet Mussolini, figura nova de les més interessants que ha produït la guerra europea.

Aquest llibre, admirable per molts conceptes, es ven, no obstant les seves abundoses pàgines i esplèndida presentació, a 350 pessetes.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — DUPONS
Rambla del Centre, 18

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 12

VAIXELLS ENTRATS:
 Vapor espanyol «Savona», de Savona, en llau.
 Vapor espanyol «Jaume d'Urgell», de Girona, amb càrrega general i 19 passatgers.
 Vapor espanyol «Amputat», de Palamós, amb càrrega general.
 Vapor noruec «Bendicte», de Santa Creu de Terol, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Reina Victoria», de Mahó, amb càrrega general i 19 passatgers.
 Vapor espanyol «Santiago López», d'Avinyó, amb carbó mineral.
 Vapor espanyol «Cabo La Plata», d'Avinyó, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Buntar Mendis», de Ferrol, amb càrrega general.
 Vapor noruec «Tres», de Ferrol, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Navarra», de Sevilla i escales, amb càrrega general.
 Vapor pesquer «Tito», de la mar, amb peix.
 Vapor espanyol «Luis», de la mar, amb peix.
 Vapor espanyol «Valentín», de Palamós, amb caloi.
 Vapor espanyol «Vicent», de Vinaròs, amb caloi.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma de Mallorca, amb 60 passatgers i càrrega general.
 Vapor espanyol «Almazor», de Castelló, amb càrrega general.
VAIXELLS DESPATXATS:
 Vapor espanyol «Triana», cap a Torrevallicosa, en llau.
 Vapor espanyol «Cabo Roques», cap a Bilbao, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Virgen del Carmen Pastora», cap a Tarragona, amb carregament de carbó.
 Vapor japonès «Iwatsugu Maru», cap a Anvers, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Guillem Schultze», cap a Avinyó, en llau.
 Vapor espanyol «Sevilla», cap a Horta, en llau.
 Vapor espanyol «Júpiter», cap a Mahó, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Rey Jaime II», cap a Mahó, amb càrrega general i passatgers.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», cap a Palma de Mallorca, amb càrrega general.
 Vapor pesquer espanyol «María Dolores», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor noruec «Tres», cap a Màlaga, amb càrrega general i de trànsit.
 Vapor espanyol «Antia Martínez», cap a Castelló, en llau.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 10 de març de 1923.

Cotització setmanal dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:
 Blat Canadell de Castella, de 43'50 a 45 pesetes els 100 quilos sobre vago d'origen.
 Blat d'Aragó de muntanya, de 56 a 58 pesetes els 100 quilos sobre vago d'origen.
 Blat de Navarra, a 49'50 pesetes els 100 quilos sobre vago d'origen.
 Promedi del preu del blat de Castella, a 44'00 pesetes els 100 quilos.
 Farines: Elaboració per cilindres: Farina blanca número 1, de 63 a 64; superfinca blanca número 2, de 56 a 58; entera de 60 a 61; segones, de 55 a 56; tercers, a 30; quarts, de 27 a 29; extra força número 1, de 75'50 a 88; segones, a 35'88; tercers, a 30; quarts, de 29'50 a 30.
 Arròs: Benlloc zero, de 51 a 53 pesetes els 100 quilos; idem florot, de 54 a 56 idem selecte, de 57 a 58; matissat, de 58 a 59; bomba corrent, de 95 a 106; bomba superior, de 112 a 121.
 Garrofes: de Vinaròs, de 19'04 (veïnes) a 20'83 (noves) pesetes els 100 quilos; roges, a 17'50; de Mallorca, a 17'47; d'Elvissa, a 15'47; de Tarragona, de 19'06 (velles), a 20'83 (noves); de València, a 18'45; de Xipre, de 22 a 23; de Portugal, a 19'04.
 Despulls: de segó, a 5'71 pesetes els 100 llires; segonet, a 5'47; segonet menut, a 6'12.
 Escalot de Sevilla, a 65 pesetes els 100 llires; segonet, a 6'07; segonet 51 pesetes.
 Civada: d'Extremadura, de 36'50 a 37 pesetes els 100 quilos; de la Manxa, de 35 a 36; de Tunis, de 36 a 36'50.
 Vides: de Navarra, a 70 pesetes els 100 quilos; de Calat, de 51 a 53; de Màlaga rodones, de 52 a 53 pesetes; idem contellades, a 52.
 Ordi: d'Extremadura, de 37'50 a 38 pesetes els 100 quilos; de l'Urgell, 37 a 37'50; de la comarca, de 37'50 a 38'50.
 Faros: d'Extremadura, de 50 a 51 pesetes els 100 quilos; del Marroc, 50 a 50'50; de Mallorca, de 51 a 52; valencianes noves, de 50 a 50'50; de Mahó, de 70 a 75.
 Favons: de Sevilla, de 50 a 52 pesetes els 100 quilos; de Xerep, de 52 a 53; del Marroc, de 47 a 48.
 Alfarses: del Plaça disponible, a 50'05; pesetes els 100 quilos; idem idem embarcament de març, de 26'125

a 26'25 caf; idem embarcament de maig, de 25'25 a 25'625 caf; Yellow American 2, març, de 3'95 a 3'98 dolars caf; idem idem 2, disponible, de 3'1'50 a 3'2.
 Mil de la comarca, de 45 a 48 pesetes els 100 quilos.
 Erps del país, de 46 a 47 pesetes els 100 quilos.
 Llavor de canem de l'estranger, a 58 pesetes els 100 quilos.
 Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 50 pesetes els 100 quilos segons número; idem idem pelons, de 55 a 60 pesetes segons número; idem idem alfarnats, de 70 a 110 pesetes segons número; idem moruns número 30, de 58 a 60; idem idem moruns número 29, de 56 a 57; idem idem número 28, de 42 a 44.
 Mongetes: de València del Pinet noves, de 70 a 72 pesetes els 100 quilos; amonquillina noves, de 68 a 70; tranquillon noves, de 70 a 73; de Castella noves, de 110 a 112; de la comarca noves, de 68 a 70; cocorrosses de Castella noves, de 79 a 80; de Mallorca noves, de 75 a 76; de Gatz noves, de 60 a 62; del Japó velles, a 30; del Danubi velles, de 41 a 42; de Xile velles, a 38.
 Fesolots: estrangers, de 63 a 65 pesetes els 100 quilos; de Castella, de 70 a 73.
 Llenties, de 105 a 120 pesetes els 100 quilos.
 Gulxes, de 47 a 48 pesetes els 100 quilos.
 Nota: — Els preus s'entenen sense drets de consums, posada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus caf.

BORSA DE BARCELONA

12 de març de 1923

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 72'20 a 72'00 i a 72'10, Alacants a 71'65, Autocombus de 118'00 a 119'00 i a 117'50, Felgueres a 65'75, Gran Metropolità de 149'00 a 152'50, Transversal de 146'00 a 148'50 i a 147'50, Sucres preferents a 86'00 i Sucres ordinàries a 83'75.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 72'10 a 71'50 i a 71'90, Alacants de 71'50 a 71'30 i a 71'50. Cáceres variable a 36'55, Autocombus de 118'50 a 118'50 i a 117'00, Felgueres de 65'50 a 65'75 i a 65'15, Gran Metropolità de 150 a 147, Transversal de 146'00 a 144'25, Sucres preferents a 86, i Sucres ordinàries a 83'75.
Cotització de valors tractats al comptant i no inscrites encara en el Butlletí Oficial:
 Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 192'1, a 99'50.
 Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 106'75.
 Barcelona de Navegació 6¹/₂%, a 46'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6¹/₂%, a 97'00.
 Foment d'Obres i Construccions 6¹/₂%, a 95'25.
 Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'50.
 Grans Molins Bascos 6¹/₂%, a 92'50.
 Mines de Potassa «Süria» 7¹/₂%, a 99'50.
 Tramvies de Sevilla 6¹/₂%, a 95'00.
 Tramvies de Barcelona 6¹/₂%, a 100'00 i 100'35.
 Hotel Ritz 7¹/₂%, a 94'50.

AL COMPTAT Reproduit del Butlletí Oficial

Canvis estrangers			Ajuntaments i Diputacions			Alacant 1 ^a hipoteca			Regadius Llevant 6 ¹ / ₂ %		
París, xec	39'30		Municipal semestra	70'25		2 ^a			Hisp. Amer. d'E. 6 ¹ / ₂ %	94'00	
Londres, xec	33'41		1906	82'15		3 ^a			Hisp. Amer. d'E. 6 ¹ / ₂ %	93'50	
Berlin, xec	6'04		1907 B	79'00		4 ^a			Coop. Fluid Elec. 6 ¹ / ₂ %	101'50	
Vienna, xec	0'015		1912 B	80'00		5 ^a				93'25	
Itàlia, xec	30'99		1912 E	76'75		6 ^a					
Gènova, xec	33'85		1912 F	75'00		7 ^a					
Zurich, xec	120'45		1913 B	80'25		8 ^a					
Nova York, xec	8'445		1913 B	79'85		9 ^a					
			1913 B	80'00		10 ^a					
			1913 B	80'00		11 ^a					
			1913 B	80'00		12 ^a					
			1913 B	80'00		13 ^a					
			1913 B	80'00		14 ^a					
			1913 B	80'00		15 ^a					
			1913 B	80'00		16 ^a					
			1913 B	80'00		17 ^a					
			1913 B	80'00		18 ^a					
			1913 B	80'00		19 ^a					
			1913 B	80'00		20 ^a					
			1913 B	80'00		21 ^a					
			1913 B	80'00		22 ^a					
			1913 B	80'00		23 ^a					
			1913 B	80'00		24 ^a					
			1913 B	80'00		25 ^a					
			1913 B	80'00		26 ^a					
			1913 B	80'00		27 ^a					
			1913 B	80'00		28 ^a					
			1913 B	80'00		29 ^a					
			1913 B	80'00		30 ^a					
			1913 B	80'00		31 ^a					
			1913 B	80'00		32 ^a					
			1913 B	80'00		33 ^a					
			1913 B	80'00		34 ^a					
			1913 B	80'00		35 ^a					
			1913 B	80'00		36 ^a					
			1913 B	80'00		37 ^a					
			1913 B	80'00		38 ^a					
			1913 B	80'00		39 ^a					
			1913 B	80'00		40 ^a					
			1913 B	80'00		41 ^a					
			1913 B	80'00		42 ^a					
			1913 B	80'00		43 ^a					
			1913 B	80'00		44 ^a					
			1913 B	80'00		45 ^a					
			1913 B	80'00		46 ^a					
			1913 B	80'00		47 ^a					
			1913 B	80'00		48 ^a					
			1913 B	80'00		49 ^a					
			1913 B	80'00		50 ^a					
			1913 B	80'00		51 ^a					
			1913 B	80'00		52 ^a					
			1913 B	80'00		53 ^a					
			1913 B	80'00		54 ^a					
			1913 B	80'00		55 ^a					
			1913 B	80'00		56 ^a					
			1913 B	80'00		57 ^a					
			1913 B	80'00		58 ^a					
			1913 B	80'00		59 ^a					
			1913 B	80'00		60 ^a					
			1913 B	80'00		61 ^a					
			1913 B	80'00		62 ^a					
			1913 B	80'00		63 ^a					
			1913 B	80'00		64 ^a					
			1913 B	80'00		65 ^a					
			1913 B	80'00		66 ^a					
			1913 B	80'00		67 ^a					
			1913 B	80'00		68 ^a					
			1913 B	80'00		69 ^a					
			1913 B	80'00		70 ^a					
			1913 B	80'00		71 ^a					
			1913 B	80'00		72 ^a					
			1913 B	80'00		73 ^a					
			1913 B	80'00		74 ^a					
			1913 B	80'00		75 ^a					
			1913 B	80'00		76 ^a					
			1913 B	80'00		77 ^a					
			1913 B	80'00		78 ^a					
			1913 B	80'00		79 ^a					
			1913 B	80'00		80 ^a					
			1913 B	80'00		81 ^a					
			1913 B	80'00		82 ^a					
			1913 B	80'00		83 ^a					
			1913 B	80'00		84 ^a					
			1913 B	80'00		85 ^a					
			1913 B	80'00		86 ^a					
			1913 B	80'00		87 ^a					
			1913 B	80'00		88 ^a					
			1913 B	80'00		89 ^a					
			1913 B	80'00		90 ^a					
			1913 B	80'00		91 ^a					
			1913 B	80'00		92 ^a					
			1913 B	80'00		93 ^a					
			1913 B	80'00		94 ^a					
			1913 B	80'00		95 ^a					
			1913 B	80'00		96 ^a					
			1913 B	80'00		97 ^a					
			1913 B	80'00		98 ^a					
			1913 B	80'00		99 ^a					
			1913 B	80'00		100 ^a					

• Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
Cotització: Francs, 39'30; suïssos, 120'45; belgues, 33'85; lliures, 30'41; llires, 31'00; dolars, 6'445; marcs, 0'04 i coronas, 0'015.
DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 71'90, Alacants a 71'50, i Felgueres a 65'50.
Diferències de les operacions a terme
 De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'20 de Nords, 0'15 d'Alacants i 0'25 de Felgueres.

REBLEI

Penang i Tallicherry, a 575 pesetes.
Clavells espècies. — Classe superior, a 8 pesetes el quilo.
 Destil·lats, a 4 pesetes.

ZENC, PLOM ALBAIALDE, MINI, ESTANY
 Dia 10 de març de 1923

Els preus que regelen són els següents:

	Pesetes per 100 quilos
Zenc: En lingots de primera fosa.	150
En lingots refinats.	180
Xapes número 5.	205
Xapes número 6.	195
Xapes número 7.	185
Xapes números 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24.	170
Planxes ondulades números 13 i 14.	170
Planxes per a setinar paper.	207
Planxes per a calieres de vapor.	180
Discos i tires per a gibrells.	242
Jaús de zenc.	235
Zencs amb especial per a piles Leclanché.	235
Plom: Tubs de plom pur de 6 a endavant.	115
Tubs de plom pur de 10 m/m. 2, 2 1/2, 3 i 4 m/m.	115
Planxa de plom pur de 1, 1 1/2, 3 m/m.	115
Mini: Pur de plom en barrils de 50 quilos net.	139
Pur de plom en barrils de 100 quilos net.	136
Pur de plom en barrils de 200 quilos net.	133
Albaitalde: Pur en barrils de 150 quilos i 250 quilos net.	160
Estany.	800

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	16,60	00,00	16,56	00,00		00,00
Futurs:						
Març	16,25	16,43	16,16	00,00		00,00
Maig	16,11	15,98	16,00	00,00		00,00
Juliol	15,87	15,74	15,76	00,00		00,00
Octubre	14,45	14,35	14,40	00,00		00,00
Gener	13,97	N.	13,93	00,00		00,00

Alexandria	Abril	Juny	Juliol	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	31,50	31,40	Maig . .	17,84	00,00	00,00
Sakellariadis	34,60	35,55	Juliol . .	17,94	00,00	00,00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	30,75	00,00	00,00	00,00
Futurs:				
Març	30,55	00,00	00,00	00,00
Maig	30,68	00,00	00,00	00,00
Juliol	29,55	00,00	00,00	00,00
Octubre	26,57	00,00	00,00	00,00
Desembre	26,00	00,00	00,00	00,00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	30,75	00,00	00,00	00,00
Futurs:				
Maig	30,55	00,00	00,00	00,00
Juliol	29,79	00,00	00,00	00,00
Octubre	26,08	00,00	00,00	00,00
Desembre	25,62	00,00	00,00	00,00
Gener	25,32	00,00	00,00	00,00

Barcelona, 12 de març de 1923

per 100 d'acid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos, mínim de deu tones sense envàs.

Sulfat d'amoniac 80/21 per 100 azot, a 61 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa 15/15 per 100 azot, a 49/50 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 35 pessetes els 100 quilos.
Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 31 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica cornia natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 d'acid fosfòric a 38 pessetes els 100 quilos.
Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100 azot, a 25 pessetes el sac de 70 quilos.

Producte fosfatat Sant Jordi, a 60 pessetes els 100 quilos.

Sofre
Sofre en pols, a 13 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre «Extra fi», a 15 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 25 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 9 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre en terrós, a 30 pessetes els 100 quilos.

Sofre en canó, a 48 pessetes els 100 quilos.

BACALLA

Dia 10 de març de 1923.
Aquesta setmana ha arribat el vapor «Colombina», amb 323 tones de bacalla.

També ha arribat el vapor «Inguna», amb 323 tones de bacalla.

Per al consum es cotitzen els següents preus:

Bacalla llibre superior, a 78 pessetes els 40 quilos.

Bacalla llibre de primera, a 74 pessetes els 40 quilos.

Bacalla llibre mitja de primera, a 66 pessetes els 40 quilos.

Bacalla llibre de segona a 70 pessetes els 40 quilos.

Bacalla d'Islandia superior, a 70 pessetes els 40 quilos.

Bacalla d'Islandia de primera, a 68 pessetes els 40 quilos.

Tripes de bacalla, a 350 pessetes els 40 quilos.

Pelxopalo, a 82 pessetes els 40 quilos.

CACAU

Dia 10 de març de 1923.
El vapor «Cataluña» ha arribat procedent de Fernando Póo, amb uns 29.000 sacs de cacau: uns 5.000 destinats al Nord.

Ara es comencen a oferir al mercat, el qual està un xic a l'espectativa, tenint en compte que els preus que regeixen actualment són considerats com a baixos per als agricultors de Fernando Póo, i que busquen per tots els mitjans adonar-los.

L'alça a Guayaquil continua i també s'ha iniciat als altres països productors.

Els preus per al consum són els següents:

Fernando Póo extra, a 3/20 pessetes el quilo.

Fernando Póo superior, a 3/15 pessetes el quilo.

Fernando Póo corrent bo, a 3 pessetes el quilo.

Fernando Póo corrent baix, a 2/70 pessetes el quilo.

Guayaquil Arriba Nadal, a 4 pessetes el quilo.

Caracas extra pintat, a 5/25 pessetes el quilo.

Caracas natural, a 4 pessetes el quilo.

Aquests preus s'entenen per quilo net, pagats els drets de Duana.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS
Dia 10 de març de 1923.
(Informació de la casa Miquel Valls i Salvador)
Alls cap-pares, a 30 pessetes la dotzena de forces.
Amelletes amb closca molla, a 140 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 70 pessetes; idem Mallorca escollida, a 290; idem propietari de primera sense trossos, a 275 pessetes.
Escalola de Sevilla, a 58 pessetes els 100 quilos.
Mongetes blanques: Amonquillines, a 70 pessetes els 100 quilos; Mallorca a 77; del Pinet, a 72.
Mongetes de color de Castella, a 85 pessetes els 100 quilos.
Matafaluga en gra de Castella, a 350 pessetes els 100 quilos; idem de la Manxa, a 350.
Veces de Sevilla, a 55 pessetes els 100 quilos.
Arros bomba fioret, a 115 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 110; amonquill número 10, a 58; amonquill número 5, a 57; amonquill número 2, a 54; selecte, a 58; farina d'arros, a 50; glacé, a 60.
Avellanes: negreta escollida, a 64 pessetes els 58 quilos; idem garbellada, de 70 a 75; tres grans, de 80 a 85 pessetes.
Cacauets: gra de l'estranger, a 85 pessetes els 100 quilos; dos grans ruigs, de 70 a 75; tres grans, de 85 a 90 pessetes.
Comi, a 450 pessetes els 100 quilos.
Xufes garbellades, a 90 pessetes els 100 quilos; idem colliter, a 80.
Cigrons: de Xereç, a 112 pessetes els 100 quilos; idem Xereç número 1, a 117; idem Xereç número 2, a 113; Mazagan, números 29-30, a 65; pelons número 4, a 60; especials, a 85 pessetes.
Llenties del país, a 130 pessetes els 100 quilos.
Morenc del Plata, a 23 pessetes els

100 quilos.
Nous escollides, a 100 pessetes els 100 quilos.
Panses de Màlaga, de 12 a 21 pessetes la caixa de 10 quilos.
Pinyons de Castella, a 390 pessetes els 100 quilos.
Figues de Fraga, a 8 pessetes la caixa de 10 quilos de Mallorca, a 6/50; de Mallorca Cantines, a 5.

MINI D'ALUMINI

Dia 10 de març de 1923.
En pols de color natural, a 150 pessetes els 100 quilos.

En pasta de colors grisos, a 350 pessetes els 100 quilos.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 12 de març de 1923.
DIVISES XECES NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'30 ptes. escut
Argentina	2'395 » pes
Holanda	2'56 » florí
Suècia	1'72 » corona
Noruega	1'17 » »
Txecoslovàquia	19'30 » 100 cnes.
Polònia	0'03 » 100 marcs.
Romania	3'10 » 100 leis

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Temporada de primavera. Companyia d'òpera de primeríssim cartel·lo. Continua obert l'abonament. Als senyors abonats a l'última temporada d'hivern, se'ls reservà l'hora localitzats fins el dia 15.

Principal Palace

A Plaça del Teatre, 214 - Telèf. 4730 i 5125

AQUESTA SETMANA, CADA NIT

a les deu
A PREUS POPULARS
el grandios espectacle

CRI - ORI
ZIG - ZAG

formant-hi part els dansarins

TAKKA - TAKKA & YOGA - TARO

AMB LLURS ORIGINALS

DANSES DE LA ILLA DE JAVA

PER ULTIMA SETMANA

de **CRI - ORI - ZAG - ZAG** a Barcelona per haver estat contractat per al Teatre Reina Victoria de Madrid.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dimarts, tarda, a les cinc. Per única vegada, a preus populars. La magnífica obra del baró de Rothschild.

EL CADUCEU (quatre actes)

NIT. SEGONA SOIRÉE FRANÇAISE

El formidable èxit de «Teatre Selecte».

ELS GERMANS KARAZOV

quatre actes de gran emoció. Butaques, 2 pessetes. — Demà, dimecres, tarda, a les cinc. Demà, dimecres, tarda, a les cinc. Demà, dimecres, tarda, a les cinc.

L'OISEAU BLEU. Teatre d'Art Rus.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Demà, dimecres, nit, a les deu. Dèbut del meravellós espectacle

L'OISEAU BLEU

Teatre d'Art Rus, amb el següent programa: I. Les Majestats Holandeses; II. Les campanes de la nit; III. Cançons dels camperols russos; IV. American-Bar; V. El guerriller enamorat; VI. Burlats; VII. La Dame de Pique; VIII. Parada de soldats de fusta; IX. La visió d'un caucasi; X. Times is money; XI. Wanka-Fanka; XII. Una nit entre els Zingars de Moscou. Magnífics vestits i decoracions dels tallers de «L'ocell blau». — Dijous, tarda, a les cinc. Funció extraordinària per la companyia russa. **L'OISEAU BLEU**. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

Grandiosa companyia d'òpera de

ESPERANÇA IRIS

ULTIMS DIES

Avui, dimarts, a les deu de la nit.

EXTRAORDINÀRIA FUNCIO EN

HONOR I BENEFICI

de la genial artista

Esperança Iris

Estrena en aquest teatre de l'òpera en tres actes, llibre de Jacobson i Bodanski, adaptació espanyola de Castiell Giralt, música del mestre Robert Stolz.

LA CONDESA DE MONTMARTRE

Protagonista Esperança Iris i presentant-hi part tota la companyia. Formós decorat de Bulbena i Giralt. Director d'orquestra, Sever Muguerza.

GRANDIOS ACTE DE CONCERT

«Ballets» pels GROMWELLS; «Monòleg» pel primer actor JOSEP GALENO; «Zorricos» pel bariton ENRIC RAMOS; «El poeta i los cojos», pel primer actor VALERIA R. PARIS; Romança de tenor del DON JOAN DE SERRALLONGA (dirigida pel mestre Lambert, i romança de tenor de FEL TEU AMOR (dirigida pel seu autor el mestre Ribas), cantades pel tenor de la companyia JOSEP PINEDA, i «Cançons i contes», i el popular couplet LES CARMELLES, posat en acció i cantat per l'egregia artista.

ESPERANÇA IRIS

Demà, dimecres, nit. Benefici dels PORTERS i ACOMODADORS d'aquest teatre. **LA CONDESA DE MONTMARTRE** i Fi de festa, amb la cooperació del tenor EMILI VENDRELL. — Dijous, comiat de la companyia. Tarda i nit **LA CONDESA DE MONTMARTRE** i Fi de festa.

AVIS. — Perquè tothom pugui presenciar el partit

EUROPA-BARCELONA

el mateix dijous, a la nit, l'empresa d'aquest teatre exhibirà la pel·lícula del dit enfront.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

OIRO AMERICA DE MADRID

Directió: Corzana i Perezoff

INAUGURACIÓ, DIVENDRES DIA 16

Nous i interessants números

Els reis de la broma

POMPOF I TEDY

Erelinas, Cardinales, Pomí i Talenos

Espectacle en pista mai vist a Barcelona.

Teatre Tivoli

ORQUESTRA SIMFONICA

DE BARCELONA

Any XIII, sèrie XIV, segon concert

Mimengs, 18 de març, a les onze del matí, obres de Berlioz, Píerné, Mozart, Beethoven i Wagner. Senyoreta Hery Harris, cantatriu; senyoreta M. Chala, pianista. Directió, mestre Lamote de Grignon.

Venda de localitats: Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3.

Teatre de Novetats

Companyia de sàtires, sarsueles, operetes i revistes

Director d'escena:

LLUIS T. MAURENTE

Mestres directors i concertadors:

JOSEP EZPEITA, ANTONI CATALA

i **JOAN AULI**

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Matinée popular a preus econòmics. L'òpera en dos actes **LA GENERALA**, i repeticó de l'òpera en un acte, **MOLINOS DE VIENTO**. Nit, a les deu, **MOLINOS DE VIENTO**. Presentació del notable mestre i director de ball, **ARMAND PEREDA** amb la recitadora de l'òpera **LAS MUSAS LATINAS**, creació de

Maria Conesa

i **CANÇONS PER MARIA CONESA**. — Demà, dimecres, tarda, gran matinée. Nit. Escollit i variat programa, i cinquena presentació de **MARIA CONESA**. — Dissabte, estrena de l'òpera en tres actes, **LA MASCARA ROJA** original dels senyors **LLUIS T. MAURENTE** i **JOAN AULI**. Decorat i vestuari exprofés.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. **SERATA D'ONORE** i COMIAT de la reina dels cants regionals, **ADELA LOPEZ**. Projectió de notables pel·lícules. A la sessió de la tarda, la pinyoresca pel·lícula de gran èxit, **EL CHIQUILLIN**, pel petit i ja cèlebre artista Jackie Cogogan, company de Charlot; **ANDERS**, famós i ovacionat jongleur; **PILAR BELLO**, ballarina d'alt rang; **ADELA LOPEZ**, reina dels cants regionals; grans ovacions als **GRACIELLAS**, amb la seva magnífica col·lecció de tòrtors, flors i cactus domptades; **SUCES** de la genial artista, ídol del públic, **PILAR ALONSO** en les creacions del seu nou repertori. — Demà, dimecres, presentació de la colossàl sarsuela científica, **LE NAVIRE MIS-TERIEUX**.

TEATRE NOU

Divendres, 16 de març. **DEBUT. ESPERANÇA IRIS. 7 UNIQVES FUNCIONS, 7 CONTES I CANÇONS NOUS.**

TEATRE COMIC

Avui, dimarts, nit, a dos quarts de deu. La comèdia en un acte **LO ES...** O NO LO ES?, i el drama en sis ac-

tes, **LUIS CANDELAS O EL BANDIDO DE MADRID**. — Demà, dimecres, Benefici **ANGELINA CAPARO**.

Teatre Victòria

Directió: **FERRAN VALLEJO** i **FRANCESC VIDAL**. Mestres: **BLAY I CONTI**

Avui, dimarts, 13 de març 1923. Tarda a dos quarts de cinc. Gran vermut popular. Primer:

LA REVOLTOSA

Gran èxit de Salut Rodríguez, Tornamira, Francesc Vidal, Rojo, Pridas, etc., etc. Segon: Dèbut del tenor **FERRAN CARRASCOSA** amb

BOHEMIOS

amb un estupend repartiment. Tercer: a petició del públic,

EL TUNEL

Èxit de Ferran Vallejo, Huertas, Tornamira, Rojo, etc. Nit, a tres quarts de deu. Primer: la comèdia lírica en dos actes,

LA GUILLOTINA

A mare amb Salut Rodríguez, Tornamira, Ferran Vallejo, Acuña, Oya, etc., etc. Segon: la grandiosa revista d'èxit creixent,

¡VAYA CALORI

Gran desfilada de dones; tots els números repetits, particularment el pas doble i els couplets de Vallejo, Acuña i López.

El dijous, a dos quarts de cinc de la tarda. Vermut especial. Dos èxits veritat, per primera vegada en funció de tarda.

LA GUILLOTINA i ¡VAYA CALORI

El dissabte, la formosa sarsuela

LAS DOS PRINCESAS

colossal repartiment.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE I BERGES

Avui, dimarts, 13 de març. Tarda, a les cinc. **LES SENYORETES D'HONOR**. Nit, a les deu. **LA SEGONA**

NIT DE NUVIS, per **ASSUMPCIO CASSALS**. — Demà, dimecres, tarda, **AMALIA (LA NOVEL·LA D'UNA CAMBREA DE CAFFE)** per **ASSUMPCIO CASSALS**. Nit. Funció en honor de Juli Vallmitjana amb la 50 representació de **L'OMBRA DE MONTJUICH** i **ELS JAMBUS**.

Dijous, 15, nit

Al mateix Gran Teatre Espanyol Projectió del partit de **CAMPIONAT** entre el

«BARCELONA» i **«EUROPA»**

Només es projectarà el dijous, divendres i dissabte.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

</

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimarts, tarda i nit. GRAN DIOS I REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Notable quintet JORDA i tercet TORRENTS.

Avui, dimarts, programa el més selecte i escollit. Exit grandios, LA NOVEL·LA DE LORD BYRON. Art, luxe i riquesa insuperables. Pel·lícula basada en la història d'aquest cèlebre novel·lista anglès. Triomf colossal, EL JOCKEY DESAPAREGUT. Formosíssima comèdia d'una bellesa insuperable, i la de broma continua, S. M. TOMASET, L'UNC. A RIUREI. La millor pel·lícula de TOMASIN. — Demà, grandiosa estrena del Programa Afària, EL PREMI GROS. Última creació del melaguanys i simpàtic artista WALLACE REID, mort últimament. — Aviat, la més gran manifestació de l'art cinematogràfic. PREUS CORRENTS. PREFERÈNCIA, UNA PESSETA GENERAL, 0'60.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimarts, tarda i nit. GRAN DIOS I REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i di-

minut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

PATHE CINEMA

Rambla Catalunya, 37. Tel. 589 A.

El saló més confortable de Barcelona

Setmana popular a preus reduïts de

LA TOMBA INDIA

Exit grandios!

Avui, dimarts, programa optim.

LA TOMBA INDIA

(Segona jornada)

La sensacional novella d'Oscar Wilde,

El crim de Lord

Artur Saville

Magistral interpretació de Katherine Ponteney i André Nox.

La sublim i graciosíssima creació del ximpanzé FLORIAN.

«FLORIAN», NEN MIMAT

i PATHE-REVUE núm. 23

El dijous estrena de

La amordassada

Emocionant novella de Pierre De-

courcelle, autor de «Els dos pilles-

ters».

Aviat:

Vint anys després

Continuació de «Els tres mosque-

ters».

.L N. N. D. .R.

E. .I.O. E.O.O.

Palau de la Música Catalana

Dimenge, 18 de març, a les quatre de la tarda,

ULTIMA AUDICIO DE LA

PASSIO

de Nostre Senyor Jesucrist, segons

l'Evangeli de Sant Mateu, de

J. S. BACH

Solistes vocals. Solistes instrumen-

tal·ls. Gran massa orquestral. Chor

d'infants. Orgue. ORFEO CATALA.

DIRECCIO MESTRE LLUIS MILLET

Localitats, de tres a set de la tarda

al magatzem de música de la Unió

Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de

l'Angel. Condicions especials als se-

nyor socis de l'Orfèu Català.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimarts, tarda i nit. GRAN DIOS I REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

AMICS DE LA MUSICA

Demà, dimarts, a tres quarts de deu de la nit

RECITAL D'ORGUE

per l'eminent organista alemany WALTER DRWENSKI. Palau de la Música Catalana

Hotel Ritz

Segon concert organitzat per la CASA IZABAL

Avui, dimarts, 13, tarda a dos quarts de sis, a la Sala de Festes 511 audició

RECITAL DE LIEBER

per la eminent liederista

SERAFINA BIGNOTTI

que acompanyada per la seva germa-

na DOLORS BIGNOTTI, cantaran can-

çons de DEL VALLE, STROZZI, MO-

ZART, GRETRY, BEETHOVEN, ODON-

NE i GLUCK, en la primera part, i de

BORRAS DE PALAU, TORRENTS,

MARQUES, FREIXAS, LONGAS, PE-

DRELL i SCHUMANN en la segona.

Invitacions com de costum.

Direcció artística: F. LONGAS.

.L N. N. D. .R.

E. .I.O. E.O.O.

Palau de la Música Catalana

Dimenge, 25 de març, a les vespres

Concert Emil Sauer

Programa extraordinari

Localitats: Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimarts, tarda i nit. GRAN DIOS I REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

Sala Mozart

Avui, dimarts, a dos quarts de deu del vespre, última sessió de l'audició integral dels TRIOS DE BEETHOVEN, a càrrec del TRIO DE BARCELONA. — Localitats a taquilla.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a un quart de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. Nit, a un quart d'onze. Extraordinaris partits a pilota. Primer a pala, CHISTU i AGUIRRE contra QUINTANA i i ERMUA. Segon partit a cistella, BARRENECHEA i ELGOIBAR contra ONDARRRES i ICHIZO. — Aviat, important campionat a pala.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Director artístic, Francesc Peresoff. Telèfon 3332 A. Avui, nit. Presentació de les més bellíssimes artistes i millors números de varietats. Cada dia, de set a dos quarts de deu. «Aperitif Dancing» a l'elegant «Foyer», i d'una a quatre matinalina, «Gran Tabarin Americano», Tzigans «Tydall».

DAMIANS

:: Grans Magatzems

FESTIVITAT DE SANT JOSEP

EXTENS I VARIAT ASSORTIT EN ARTICLES PER A REGAL I OBJECTES D'ART en marbres, bronze i platejat. Porcellanes de Sèvres, Sajònia, Copenhague i Holanda. Làmpares i gerros de cristall de Nancy, Baccarat i Bohèmia

Ultimes novetats en BISUTERIA I RELLOTGERIA APARELLS PARLANTS Articles per a tota classe d'esports

Malalts de l'estómac i budells ORTOGASTROL LEPLER

Bemal eficaç i únic per a curar dites dolències. — De venda en farmàcies i Salmeron, 237

PECTORAL ALPI

Molt eficaç per a curar de pressa Tos, cadarns, bronquitis crònica, etc.

Demaneu-lo a les farmàcies, drogueries i centres d'específics. Dipòsit general:

J. URIACH i C. — Bruch, 49 — Barcelona

Dispeses

Habitació a matrimoni despatx o dos joves a dormir, prop Arenós, Sans, Espanya Industrial, 15 bis, tercer, 2.ª

Menéndez Pelayo, 16, 1.ª, 1.ª desitja 2 amics sols a dormir.

En família

habitatge a senyor, alguna corrent, bany, ascensor, Rambla Catalunya, 24, tercer, 2.ª

Habitació a senyor

a tot estar, ascensor i quarto de bany, tracte familiar. Passeig Sant Joan, 63, 3.ª, 1.ª

Habitació amb balcó

per a senyora o senyor, amb pensió o sense. Passatge Ensenyança, 2 bis, pral., 1.ª (Travessia Fernando).

Luxosa casa

tocant a la Reforma, cedeix magnífica sala amb balcó al carrer. Escriure a «LA VEU», número 101.

En família

Habitació a senyor, lavabo, bany, ascensor, modic preu. Rambla Catalunya, 24, tercer, segona.

Lloguers

Magatzem

13 per 24 metres, 80 duros mes. Diputació, 20. R. Sr. Maxench. Viladomat, 158, pral. De 2 a 4. T. 765 H.

Donaré 160 a 200 duros per pis sense mobles (si n'hi ha els compro) que pagui de 15 a 20 duros mes. Raó: Est, número 11, segona botiga.

300 pessetes

pagaré per pis de 75 a 100 pessetes lloguer. Escriure 3433. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anuncis).

Família desitja torre

amb jardí, bany calefacció, etc. 5 persones. Ben situada. Escriure 3411, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anuncis).

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

PER A LLOGAR

Locals a propòsit per a petites obradors o tallers, lloc quiet i tranquil. Vilana, 2 (Sarrí). Raó Passeig Sant Joan, 16, segon, 2.ª

Piano

de lloguer. Alvarez, 8, botiga.

Demandes

Senyora dona raó

de pensions, habitacions i gestions encàrrecs seriosos. Plaça Sant Josep Oriol, 2, baixos, tocant al carrer del Pi.

Corredor o viatjant

del ram de servei de taula es desitja. — Escriure referències a inicials J. G. H. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (Anuncis).

Interessant

Persona de garantia necessària soci que aporti petit capital per a explotar aparell nou i únic en la classe. Escriure 3427. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (Anuncis).

CORREDORS

que visitin tallers d'alfambrar cristall, consumidors de metall blanc (alpaca en làmina, tuberia i fil), els necessita a comissió representant estranger. Dirigir-se a LA VEU, núm. 73.

Falta viatjant

que es dediqui una o dues hores diàries a vendre llibres a terminis a la ciutat. Escriure a LA VEU, núm. 76.

Masover

Falta per a una masia. Raó: Hospital, 101, tenda.

Dibuixant-Delineant

s'ofereix per bors. Raó: A. F. Sepúlveda, núm. 170, pral. 2.ª

Anuncis

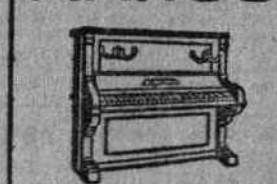
Protejed
a vuestros hijos contra las inclemencias del tiempo con

TABLETAS GABA

refrescantes, desinfectantes, soberanas contra la TOS y afecciones de la garganta.

Producto de la S. A. GABA, S. A. Páase en todas las farmacias

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS, LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

ANGLES

Llçons i traduccions de l'anglès, el francès, l'italià i el polonès per professors anglesos. Avinguda de la República Argentina, núm. 214.

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'instalat a les pissarres dels baixos de

l'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos

Admetem anuncis per a tots els periòdics.

Grans descomptes

BASTONS

No els pagueu a preus que no valen. Els més bons, els més nous, els més forts. A la fàbrica Pastors Bascardi.

Rambla, Plaça Roial. BASTONERIA AMERICANA.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecànogràfics.

Mobles Fitxes Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus canviabls

Casa Garcia Suárez

88 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A

Missatgers «RAPIDS»

(Continental)

SERVEI RAPID

Repartiment de tota classe de circulars i esqueles a domicili, petits paquets i tota classe d'encàrrecs.

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIO

Rbla. Flors, 16, baixos

Telèfon 4.863 A.

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74

LA AFRICANA

MEDICAMENTS

químicament purs, específics farmacèutics i algunes minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta. Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Pianos i pianoles

nous i d'ocasió. Planeta, 14, Casa Camps.

Préstecs

Senyora desitja

préstec de mil ptes. a l'interès del 15 % i garantia sobre mobles i tornant 100 ptes. més. Escriure 3414, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anuncis).

Ofertes

Acadèmia

Laclaustra. Secció especial de Idiomes. Reforma ràpida de lletra per nou sistema alemany. Cortis, 575. De 10 a 12.

Français

Toutes méthodes. Prix limités. Canaleles, 4, 3.ª

Modista

a domèll. Còdols, 14 bis, primer, primera.

ULL!

Mestra superior

dóna lliçons a domèll. Hora diària 30 ptes. mes; alterna, 15. Els mateixos preus si son dos. Escriure Aribau, 20, pral., 1.ª

Traspassos

Es traspassa

pensió amb tot el confort modern, 20.000 ptes. Escriure 3419, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anuncis).

Compres

Torreta

compro a Gràcia o St. Gervasi, preu 15 a 20.000 ptes. tracte directe amb el propietari. Raó: Arolas, 1, pral.

Vendes

Venc 2 cabres

Wagner, 2, Elisa, 16, S. Gervasi.

Comestibles

tocant mercat, molta venda, 2.000 ptes.; lloguer 22 duros. Cecs Boqueria, 3.

Piano d'ocasió

Sant Ramon, 8, segon, primera.

Venc casa

20.000 duros, renda 6 % amb lloguers barats. Tracte directe amb don Josep Maxench. Viladomat, 158, pral., entre Consell de Cent i Aragó. De 2 a 4 tarda. Telèfon 765 H.

Botiga planxadora

reball contina, cèntrica. Cecs Boqueria, 3.

Per a Comerç i Idiomes, Taquí-

Meca, etc., estudi, senyor o senyoreta, en la

ACADEMIA COTS